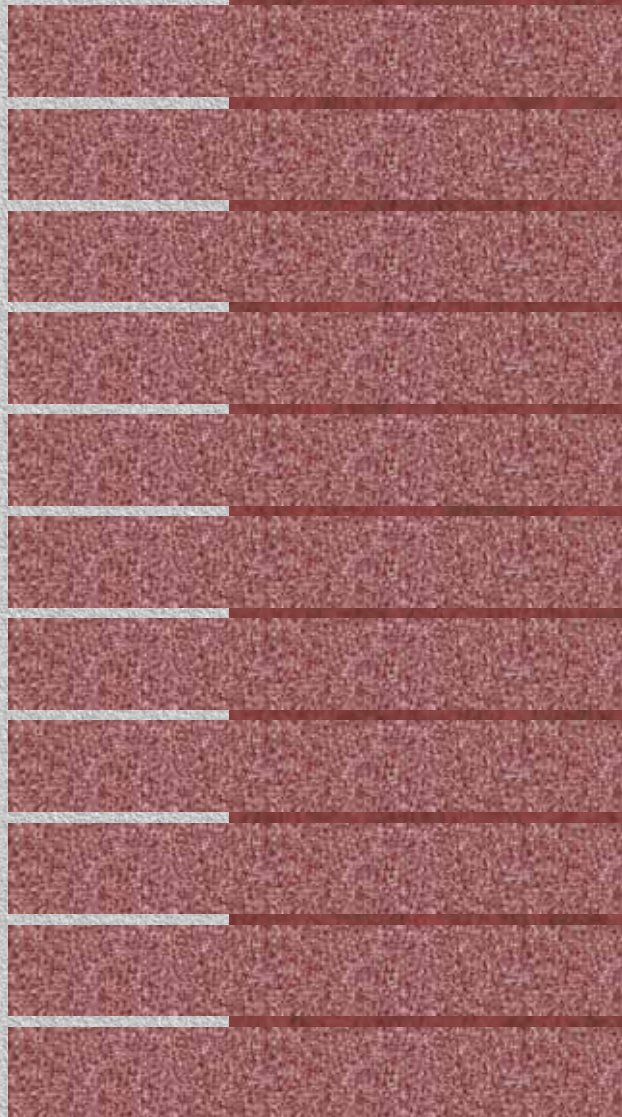

**MAKROEKONOMISKO
NORIŠU
PĀRSKATS** **2018**

DECEMBRIS

MAKROEKONOMISKO NORIŠU PĀRSKATS

2018. gada decembris

MAKROEKONOMISKO NORIŠU PĀRSKATS
2018. gada decembris, Nr. 28

© Latvijas Banka, 2018

Pārpublicējot obligāta avota norāde.

Latvijas Banka
K. Valdemāra iela 2A, Rīga, LV-1050
Tālrunis: 67022300 info@bank.lv
<http://www.bank.lv>

Saturs

Saīsinājumi	3
Ievads	4
1. Ārējais pieprasījums	5
2. Finanšu nosacījumi	9
2.1. ECB politika	9
2.2. Pārējo centrālo banku lēmumi un finanšu tirgi	10
2.3. Vērtspapīru tirgus	14
2.4. Procentu likmes	15
2.5. Kredīti un noguldījumi	18
3. Nozaru attīstība	21
3.1. Apstrādes rūpniecība	22
3.2. Būvniecība	23
3.3. Nekustamā īpašuma tirgus	25
3.4. Tirdzniecība	25
3.5. Transports	26
4. IKP analīze no pieprasījuma puses	28
4.1. Privātais patēriņš	29
4.2. Investīcijas	29
4.3. Eksports	30
4.4. Imports	31
4.5. Valdības patēriņš	31
5. Darba tirgus	33
6. Izmaksas un cenas	35
7. Secinājumi un prognozes	38
8. Nevienlīdzības mazināšanas pasākumu fiskālā ietekme. Scenāriju analīze	40
Statistiskā informācija	42
Papildinformācija	94

Saīsinājumi

ANO – Apvienoto Nāciju Organizācija
AS – akciju sabiedrība
ASV – Amerikas Savienotās Valstis
CSP – Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde
ECB – Eiropas Centrālā banka
EK – Eiropas Komisija
EONIA – euro uz nakti izsniegto kredītu vidējais indekss (*euro overnight index average*)
ES – Eiropas Savienība
ES28 – valstis, kuras pašlaik ietilpst ES
ESI – ekonomiskā noskaņojuma rādītājs (*economic sentiment indicator*)
EURIBOR – eiro starpbanku piedāvājuma procentu likmju indekss (*euro interbank offered rate*)
Eurostat – Eiropas Savienības statistikas birojs
FOMC – Federālā atklātā tirgus komiteja (*Federal Open Market Committee*)
FRS – ASV Federālo rezervju sistēma
IIN – iedzīvotāju ienākuma nodoklis
IKP – iekšzemes kopprodukts
IVI – iepirkumu vadītāju indekss
MFI – monetārā finanšu iestāde
NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra
OPEC – Naftas eksportētājvalstu organizācija (*Organisation of Petroleum Exporting Countries*)
PAIP – paplašinātā aktīvu iegādes programma
PVN – pievienotās vērtības nodoklis
SPCI – saskaņotais patēriņa cenu indekss
SPRK – Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija

Ievads

Latvijas Bankas vērtējums par Latvijas tautsaimniecības attīstības perspektīvām pēdējā pusgada laikā saglabājies pozitīvs: 2018. gada 2. un 3. ceturkšņa augstais tautsaimniecības izaugsmes temps ļāvis palielināt IKP izaugsmes prognozi. Tomēr redzējums par attīstību nākotnē nav pārskatīts. Paredzams, ka pēc straujās cikliskās augšupejas IKP pieaugums nākamajos gados pakāpeniski palēnināsies, vājinoties vairākiem izaugsmi balstošajiem faktoriem. Nenoteiktība globālajā vidē un vājāks ārējais pieprasījums, visticamāk, mazinās ekonomisko izaugsmi jau nākamgad. Savukārt piedāvājuma puses ierobežojumi – darbaspēka trūkums un joprojām nepietiekams investīciju līmenis augstas ražošanas jaudu noslodzes apstākļos – būs šķēršļi noturīgai straujas izaugsmes nodrošināšanai vidējā termiņā.

Ekonomiskās izaugsmes palēnināšanās vairākās tirdzniecības partnervalstīs vājinās apstrādes rūpniecības un eksporta kāpumu. Turklāt aktuālā algu un produktivitātes plaša rada bažas par konkurētspējas noturību, kas prasa darbaspēka resursu pieejamības risinājumus. Vienlaikus turpinās pēdējos gados vērojamā atsevišķu uz eksportu orientētu augsto tehnoloģiju ražošanas un pakalpojumu nozaru straujā attīstība. Tomēr sabalansētas un ilgtspējīgas izaugsmes nodrošināšanai ir svarīgi, lai vairākums tautsaimniecības nozaru stiprinātu konkurētspēju.

Vājāka ārējā pieprasījuma apstākļos pieaugs iekšējā pieprasījuma loma ekonomiskās izaugsmes nodrošināšanā. ES fondu līdzekļu apguve un privātā sektora projektu īstenošana atspoguļosies investīciju kāpumā. Tas arī turpmāk balstīs nekustamā īpašuma nozares un būvniecības aktivitāti. Tomēr arvien aktuālāks kļūst jautājums par ražošanas faktoru pietiekamību būvniecībā, kas var kavēt nozares izaugsmi vidējā termiņā. Darbaspēka trūkuma apstākļos turpināsies noturīgs algu pieaugums. Tomēr, izsīkstot darbaspēka rezervēm, tā devums izaugsmē, visticamāk, kļūs negatīvs. Tāpēc arī privātā patēriņa devums turpmākajos gados varētu mazināties, un tautsaimniecības izaugsmes nodrošināšanai arvien nozīmīgāka kļūs darba ražīguma celšana.

Straujā tautsaimniecības attīstība nosaka to, ka iekšzemes pieprasījuma ietekme uz patēriņa cenām pakāpeniski aug, tomēr lēnāk, nekā gaidīts. Gada inflācija tuvu 3% pašlaik vērtējama kā labi funkcionējošas tautsaimniecības pazīme, atspoguļojot noturīgu ienākumu konvergenci, kā arī ekonomisko izaugsmi nedaudz virs potenciāla. Par to liecina gan darbaspēka trūkuma pieaugums, gan augstā ražošanas jaudu noslodze vairākumā tautsaimniecības nozaru. Bezdarbam samazinoties un darba tirgum saglabājoties labvēlīgam darba ņēmējiem, darba algu izaugsme pēdējo gadu laikā ievērojami paaugstinājusies. Tas nozīmē, ka, lai gan arī turpmāk gaidāms mērens, sabalansētai tautsaimniecības izaugsmei atbilstošs inflācijas līmenis, to arvien vairāk noteiks tieši iekšzemes faktori.

1. Ārējais pieprasījums

Līdzšinējais vērtējums	Notikumi kopš iepriekšējā ziņojuma	Jaunais vērtējums ¹
Ārējais pieprasījums		
Arī 2018. gadā turpināsies ekonomiskā izaugsme, taču tā būs lēnāka nekā 2017. gadā sakarā ar izaugsmes palēnināšanos vairākās eiro zonas valstīs, kā arī paaugstinātu tirdzniecības tarifu pieauguma risku un ASV un Eiropas valstu sadarbības traucējumiem saistībā ar Irānas kodolieroču plānu. Joprojām pieaug pieprasījums pasaules tautsaimniecībā kopumā, kā arī Latvijas galvenajās tirdzniecības partnervalstīs.	<ul style="list-style-type: none"> – Ar <i>Brexit</i> procesu saistītās pārrunas tuvojas noslēgumam pirms Apvienotās Karalistes parlamenta balsojuma; – lai arī pierimusi t.s. tirdzniecības karu tālāka eskalācija, joprojām saglabājas liela nenoteiktība; – naftas un citu izejvielu cenu kritums; – Itālijas jaunās valdības budžeta domstarpības ar Eiropas Komisiju; – pasaules tirdzniecības izaugsme turpinās; – noskaņojuma rādītāji pasliktinās; – Vācijā, Zviedrijā un Lietuvā 3. ceturkšņa rādītāju kritums vienreizēju faktoru ietekmē; – samazināta ārējā pieprasījuma prognoze. 	Ekonomiskā izaugsme 2019. gadā būs mērenāka nekā šogad. Ieilgusi ar <i>Brexit</i> procesu saistītā nesekmīguma un tirdzniecības karu ietekmes materializēšanās palielina nākotnes izaugsmes riskus.

Lai gan kopumā 2018. gada 2. pusgadā turpinājās pasaules ekonomiskā izaugsme, bija vērojama reģionu un valstu ekonomiskās izaugsmes tempa atšķirību palielināšanās. Attīstītajās valstīs, t.sk. ASV, kopumā turpinājās cikliskā izaugsme. Savukārt eiro zonas valstīs turpinājās izaugsmes tempa palēnināšanās. Arī Apvienotajā Karalistē, turpinoties ar *Brexit* saistītajai nenoteiktībai, ekonomiskā izaugsme bija mērena.

Stingrāki finanšu nosacījumi 2018. gada otrajā pusē, īpaši ASV līdz ar FRS tuvošanos neitrālai monetārajai politikai, un ilgtermiņa procentu likmju kāpums noteikuši dažādu aktīvu cenu pārmaiņas un sarežģītus ar riska uztveres kāpumu saistītus uzdevumus attīstības valstīm. Piemēram, Argentīnas peso 2018. gada laikā zaudējis pusi vērtības, spiežot valdību pieteikties SVF aizdevuma programmai. Savukārt Turcijā, valūtas vērtībai samazinoties, aug ar pārmērīgi lielo tekošā konta deficītu un ārvalstu valūtas parāda slogu saistītie riski. Finanšu tirgi pašlaik gaida vēl vienu FRS bāzes likmju kāpumu decembrī un vismaz vēl vienu arī 2019. gadā. Septembrī bezdarbs ASV saruka līdz 3.7% – zemākajam līmenim kopš 1969. gada sākuma. Tas atspoguļojas arī spēcīgā ekonomiskajā izaugsmē (3. ceturksnī – 3.5%), kas gan nav vienmērīgi sadalīta, jo situācijā, kad kopējā gada inflācija ir 2.3%, reālā alga nodarbinātajiem palielinājusies vien par 0.7%. Turklāt, IKP strauji augot, cenas turpina pamazām kāpt un, ja FRS bāzes likmju celšanas trajektorija saglabāsies, veidosies negatīvs spiediens uz patēriņu. Procentu likmju kāpums arī veicinājis patērētāju noskaņojuma rādītāja kritumu gada otrajā pusē. Apstrādes rūpniecības un pakalpojumu IVI indeksi joprojām atradās izaugsmes pusē, lai gan pēdējos mēnešos vērojama mērena lejupejoša tendence. ASV un Ķīnas tirdzniecības karš sasniedza kulmināciju septembrī, kad ASV administrācija noteica papildu 10% tarifu Ķīnā ražotajām precēm 200 mljrd. ASV dolāru vērtībā, solot šo tarifu no nākamā gada paaugstināt līdz 25%, savukārt Ķīnas valdība noteica papildu tarifus ASV importam vēl 60 mljrd. ASV dolāru vērtībā. Tomēr G20 samita laikā abu valstu administrāciju vadītāji nolēma atsākt pārrunas, lai novērstu tirdzniecības samazinājumu. Tirdzniecības karš ar pārējām pasaules valstīm gandrīz pilnībā iesaldēts, ņemot vērā, ka ASV valdībai izdevās panākt vienošanos ar Meksiku un Kanādu par brīvās tirdzniecības līguma nosacījumiem.

Pēc straujas izaugsmes 2. ceturksnī Japānā vairāku dabas katastrofu un tirdzniecības apjoma krituma dēļ 3. ceturksnī IKP saruka par 0.6% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni. Ne valdībai, ne centrālajai bankai joprojām neizdodas padarīt privātā sektora un patērētāju

¹ Krāsu nozīme tabulās: ietekmes uz Latvijas IKP un inflāciju novērtējums salīdzinājumā ar iepriekšējo prognozi.

nākotnes skatījumu optimistiskāku, tāpēc investīciju apjoms un patēriņš turpina svārstīties. Augusta vidū tika pabeigtas ES un Japānas tirdzniecības līguma pārrunas un sagatavots tirdzniecības līgums, kas gandrīz pilnībā novērš savstarpēju tarifu noteikšanu. Līgumu paredzēts ratificēt līdz gada beigām, un plānots, ka tas stāsies spēkā ar 2019. gada februāri. Arī Ķīnā 3. ceturksnī, lai gan tika īstenoti atbalstoši monetārās un fiskālās politikas pasākumi, IKP izaugsmes temps samazinājās līdz 6.5%. Turklāt tirdzniecības karu ietekme uz izaugsmi būs jūtama vien 4. ceturksņa datos.

Lai arī eiro zonas ekonomiskā izaugsme joprojām pārsniedza pēc krīzes vēroto vidējo tempu, 3. ceturksnī tā noslīdēja zemākajā līmenī kopš 2014. gada 4. ceturksņa (līdz 1.6% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu). Kāpuma samazināšanos galvenokārt izraisīja daļa no lielākajām valstīm – Vācija, Itālija un Nīderlande, kas kopā veido 50.3% no eiro zonas tautsaimniecības. Iemesli izaugsmes tempa sarukumam katrā no minētajām valstīm atšķirās. Vācijā to noteica eksporta samazināšanās un automobiļu ražošanas pārrāvumi, Itālijā – rūpnieciskās ražošanas kritums, savukārt Nīderlandē – investīciju ieplūdes sarukums un importa pieaugums. Izaugsmes temps mazliet samazinājās, tomēr eiro zonā joprojām vērojama ekonomiskā attīstība – bezdarbs oktobrī saruka līdz 8.2%, radot spiedienu uz algām. Tas noteicis attiecīgi 4.5% un 4.1% algu kāpumu faktiskajās cenās Vācijā un Spānijā (2.7% un 2.4% reālajā izteiksmē). Tomēr spriedze darba tirgū pagaidām neatspoguļojas straujākā patēriņa cenu pieaugumā, novembrī tām palielinoties par 1.9% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Pozitīvi signāli vērojami mājokļu kredītiņā (pieaugums oktobrī – 3.2%; lēzena augšupejoša tendence). EK aptaujas dati liecina par turpmākās eiro zonas ekonomiskās attīstības virzības atšķirīgu vērtējumu – kopējais ekonomiskais noskaņojums 4. ceturksnī nedaudz samazinājies patērētāju pārlicības zuduma dēļ, bet rūpniecībā un mazumtirdzniecībā optimisms pieaudzis. Negatīvāku vīziju rada IVI indeksi, kas, lai gan joprojām atrodas izaugsmes pusē, strauji samazinās gan apstrādes rūpniecībā, gan pakalpojumu nozarē.

Vairākās Latvijas nozīmīgākajās tirdzniecības partnervalstīs ekonomiskās izaugsmes temps sācis sarukt. Lēnāka izaugsme noteikusi to, ka 2018. gadā ārējais pieprasījums bijis mazāks, nekā tika prognozēts jūnijā. Lai gan turpina sarukt bezdarbs un augt privātais patēriņš, ekonomiskais noskaņojums kļuvis pesimistiskāks. Ekonomiskā noskaņojuma rādītājs, kas ES valstīs vidēji gan joprojām ir krietni virs ilgtermiņa vidējā rādītāja, novembrī bija zemākajā punktā kopš 2017. gada vasaras sākuma. Arī 2019. gadam ārējā pieprasījuma prognoze paredzama mērenāka, nekā iepriekš lēsts, taču paredzams, ka ārējā pieprasījuma pieaugums būs tikai nedaudz mērenāks nekā 2018. gadā. Joprojām pastāv ar *Brexit* procesu saistīta nenoteiktība, turklāt uzliesmojuši ģeopolitiski saspīlējumi, kas varētu negatīvi ietekmēt ārējo pieprasījumu.

Baltijas kaimiņvalstīs, tāpat kā Latvijā, ekonomisko izaugsmi joprojām veicina privātais patēriņš, sarūkot bezdarba līmenim un augot rīcībā esošajiem ienākumiem. 3. ceturksnī Lietuvas IKP salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni gan saruka par 0.3%, bet to noteica īstermiņa faktori – nelabvēlīga situācija lauksaimniecībā sakarā ar vāju graudu ražu karstās vasaras ietekmē; paredzams, ka tautsaimniecība 4. ceturksnī atveseļosies. EK IKP prognozi Lietuvai 2018. gadam paaugstinājusi līdz 3.4% (salīdzinājumā ar 3.1% pavasara prognozē), jo spēcīgu devumu tautsaimniecības attīstībai joprojām nodrošina tirdzniecība un būvniecība. EK prognozē līdzīgu izaugsmi Igaunijai, nedaudz (līdz 3.5% salīdzinājumā ar 3.7% pavasara prognozē) samazinot 2018. gada prognozi sakarā ar investīciju ieplūdes tempa palēnināšanos. Igaunijas IKP 3. ceturksnī palielinājās par 0.4%, un kāpumu noteica būvniecības un apstrādes rūpniecības devums. Turpināja augt tirdzniecības apjoms, liecinot par spēcīgu privāto patēriņu, ko veicina reālo algu pieaugums. Oktobrī starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Fitch Ratings* paaugstināja Igaunijas kredītreitingu uz AA–, un tas labvēlīgi ietekmēs investīciju piesaisti nākotnē. 2019. gadā Baltijas kaimiņvalstīs izaugsme gaidāma lēnāka nekā šogad (zem 3%). To turpinās balstīt augoša ES fondu līdzekļu ieplūde

un spēcīgs privātais patēriņš, tomēr attīstību ierobežos vājāks ārējais pieprasījums un saspringtais darba tirgus.

Vācijā 3. ceturksnī IKP salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni vienreizēju faktoru ietekmē saruka par 0.2%, jo rūpniecības izlaides samazināšanos izraisīja ierobežojumi autobūves produkcijas izlaidē. 1. septembrī ieviesto jauno transportlīdzekļu emisiju standartu piemērošana radīja ražošanas pārtraukumu, kā arī mehānisko transportlīdzekļu pārdošanas un eksporta kritumu. Paredzams, ka, tuvojoties gada beigām, ekonomiskā izaugsme atjaunosies, jo ražošanas jaudu noslodze saglabājusies krietni virs vidējā rādītāja un kritums rūpniecībā uzskatāms par īslaicīgu. Tomēr 2018. gadā kopumā izaugsme kļūst mērenāka. EK Vācijas IKP pieauguma prognozi samazinājusi līdz 1.7% (salīdzinājumā ar 2.3% pavasara prognozē), un to noteicis vājāks ārējais pieprasījums. Vienlaikus turpina samazināties bezdarbs un augt atalgojums, veicinot patēriņu, kas kopā ar stimulējošo fiskālo politiku nodrošinās stabilu izaugsmi 2019. gadā.

Zviedrijā, investīcijām būvniecībā turpinot samazināties, ekonomiskā izaugsme palēninās. Lai gan Zviedrijas kronas kursa kritums veicinājis eksportu, EK pazeminājusi 2018. gada IKP izaugsmes prognozi (līdz 2.4% salīdzinājumā ar 2.6% pavasara prognozē). 3. ceturksņa dati liecina, ka pirmo reizi kopš 2013. gada IKP sarucis salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni. Šis kritums (-0.2%) skaidrojams ar tirdzniecības un patēriņa samazināšanos, sarūkot automobiļu iegādei nodokļu politikas un jauno transportlīdzekļu emisiju standartu ietekmē. Paredzams, ka izaugsme 2019. gadā palēnināsies (EK prognoze – IKP pieaugums mazāks par 2%), jo novembrī ievērojami pasliktinājies būvniecības noskaņojuma rādītājs un ekonomiskā noskaņojuma rādītājs ir zemākajā līmenī kopš 2016. gada. Izaugsmes iespējas vidējā termiņā ierobežo joprojām aktuālais strukturālā bezdarba jautājums un kvalificēta darbaspēka trūkums, kā arī vājāks ārējais pieprasījums. Tautsaimniecības straujākas attīstības gaidas neveicina arī politikā vērojamā nenoteiktība – pēc septembrī notikušajām vēlēšanām joprojām nav izdevies izveidot valdību.

Ar *Brexit* procesu saistītā nenoteiktība ierobežo Apvienotās Karalistes tautsaimniecības izaugsmi. EK samazinājusi tās IKP pieauguma prognozi 2018. gadam (līdz 1.3%; 1.5% pavasara prognozē), un to noteicis nenoteiktības izraisīts investīciju ieplūdes ierobežojums. IKP ātrais novērtējums liecina, ka 3. ceturksnī IKP audzis par 0.6% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni eksporta un patēriņa ietekmē. Izaugsmei mazinoties, paredzams, ka bezdarba līmenis varētu palielināties (3. ceturksnī tas bija zems – 4.1%). Privātā patēriņa izaugsmi ierobežos mērenais algu pieaugums (reālās algas pieaugums bija vien 0.9%) un uzkrājumu veidošana. Savukārt inflācijas temps palēninās (oktobrī – 2.2%). Lai gan notikusi virzība ar *Brexit* saistītajās sarunās, joprojām saglabājas risks, ka Apvienotā Karaliste izstāsies no ES bez vienošanās. Tas varētu samazināt investīciju ieplūdi un tautsaimniecības izaugsmes tempu, kaitējot Latvijas ārējam pieprasījumam.

Polijā turpinās strauja ekonomiskā izaugsme. EK prognozē IKP kāpumu par 4.8% 2018. gadā (salīdzinājumā ar 4.3% pavasara prognozē); to noteicis zemais bezdarba līmenis un optimistiskais patērētāju noskaņojums, kas veicinājis privāto patēriņu. Par izaugsmes turpināšanos liecina arī IKP 3. ceturksņa dati, kas norāda uz tās tempa paātrināšanos līdz 1.7% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (1.1% 2. ceturksnī). Lai gan ES fondu līdzekļu ieplūde turpinās pozitīvi ietekmēt ekonomisko attīstību arī 2019. gadā, paredzams, ka izaugsmes temps saruks, un to noteiks saspringtais darba tirgus un ārējā vidē valdošā nenoteiktība.

Krievijas tautsaimniecības izaugsmes temps 3. ceturksnī palēninājies līdz 1.5% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (2. ceturksnī – 1.9%; Krievijas Federācijas Centrālās bankas aplēses). To noteicis kritums lauksaimniecībā un būvniecībā, īslaicīgi samazinoties arī tirdzniecības apjomam. EK Krievijas IKP izaugsmes prognozi 2018. gadam nav mainījusi (1.7%). Arī tuvākajā nākotnē nav gaidāms straujāks IKP kāpums,

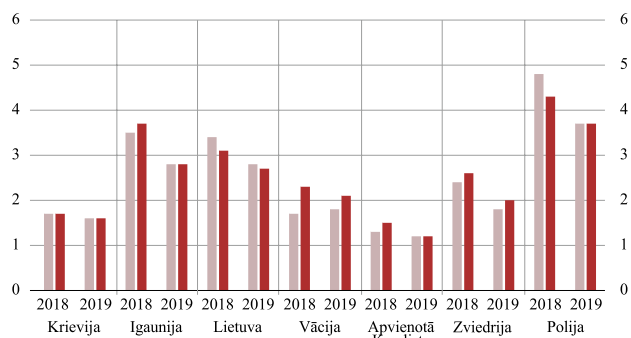
2019. gadā paredzētas lielas valdības investīcijas infrastruktūras uzlabošanai, to līdzsvaros PVN likmes pieaugums, kas mazinās patēriņu. Liels risks tautsaimniecībai ir arī atliktais ASV sankciju jautājums, kas vēl aktuālāks kļuvis, ņemot vērā uzliesmojušos ģeopolitiskos saspīlējumus. Tā kā arī naftas cena pēdējā mēneša laikā strauji samazinājusies lielāka piedāvājuma dēļ, tā padara Krievijas tautsaimniecību ievainojamāku. Tālākas sankcijas varētu vājināt Krievijas rubļa vērtību, padarot importu nepievilcīgāku un tādējādi mazinot arī Latvijas ārējo pieprasījumu.

1. attēls

EK IKP PROGNOZES

(salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu; %)

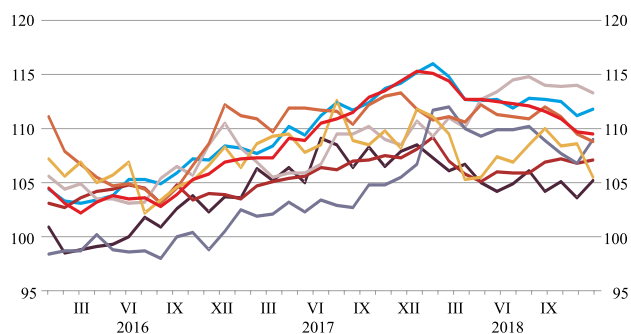
■ 2018. gada rudens prognoze
■ 2018. gada pavasara prognoze

2. attēls

ESI

— Euro zona
— Vācija
— Igaunija
— Latvija
— Lietuva
— Polija
— Zviedrija
— Apvienotā Karaliste

2. Finanšu nosacījumi

2.1. ECB politika

Līdzšinējais vērtējums	Notikumi kopš iepriekšējā ziņojuma	Jaunais vērtējums
ECB lēmumi		
Nostiprinās gaidas, ka PAIP tiks turpināta vismaz līdz 2018. gada decembra beigām. Tirgus dalībnieki gaida galveno ECB procentu likmju paaugstināšanu ne agrāk kā 2019. gada 2. ceturksnī.	<ul style="list-style-type: none"> – Tautsaimniecības izaugsmes temps sāk samazināties; – eiro kurss attiecībā pret ASV dolāru kopš jūnija sarucis līdz 1.13; – ECB pārskatīja un pazemināja izaugsmes prognozes, bet nemainīja ilgtermiņa skatījumu attiecībā uz inflācijas virzību uz mērķi; – PAIP ietvaros neto aktīvu iegāde 2018. gada decembrī tiek pārtraukta. 	PAIP ietvaros iegādāto vērtspapīru, kuriem pienācis dzēšanas termiņš, pamatsummas tiks reinvestētas vēl ilgāku laiku pēc tam, kad ECB Padome būs sākusī paaugstināt galvenās ECB procentu likmes. Nākotnes gaidas liecina, ka galvenās ECB procentu likmes saglabāsies tagadējā līmenī vismaz līdz 2019. gada vasarai.

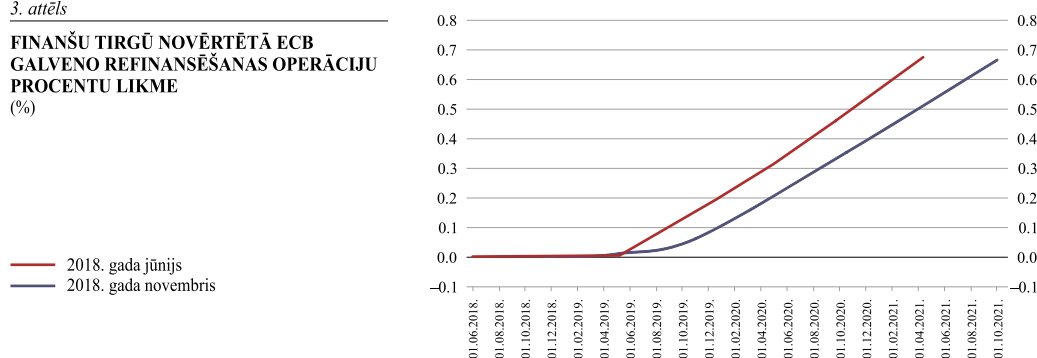
ECB turpināja nodrošināt ļoti stimulējošus monetārās politikas nosacījumus, augustā, septembrī un oktobrī PAIP ietvaros iegādājoties vērtspapīrus attiecīgi 24.8 mljrd. eiro, 29.7 mljrd. eiro un 15.0 mljrd. eiro apjomā. Vienlaikus joprojām tika reinvestētas PAIP ietvaros iegādāto vērtspapīru pamatsummas, kad tiem bija pienācis dzēšanas termiņš (augustā – 2.0 mljrd. eiro, septembrī – 9.0 mljrd. eiro un oktobrī – 23.9 mljrd. eiro).¹

ECB prezidents Mario Dragi (*Mario Draghi*) preses konferencē decembrī norādīja, ka, lai gan saņemtā jaunākā informācija liecina par nedaudz vājākiem, nekā gaidīts, tautsaimniecības attīstības rādītājiem, atspoguļojot mazāku ārējo pieprasījumu, kā arī dažus konkrētām valstīm un sektoriem raksturīgus faktorus, pamatā esošais noturīgais iekšzemes pieprasījums turpina nostiprināt eiro zonas izaugsmi un pakāpeniski augošo inflācijas spiedienu. Spēcīgais tautsaimniecības izaugsmes temps joprojām stiprina ECB pārliecību, ka ilgtspējīga inflācijas tuvošanās līmenim, kas atbilst ECB mērķim, turpināsies arī pēc neto aktīvu iegāžu pārtraukšanas. Vienlaikus joprojām nepieciešami būtiski monetārās politikas stimuli, lai atbalstītu turpmāku iekšzemes cenu spiediena palielināšanos un kopējās inflācijas dinamiku vidējā termiņā.

Aptauju rezultāti, kā arī, pamatojoties uz procentu likmju mijmaiņas darījumiem, kuru pamatā esošais darījums ir eiro uz nakti izsniegto kredītu indeksa vidējā vērtība, novērtētā varbūtība liecina par finanšu tirgus dalībnieku gaidām, ka ECB noguldījumu iespējas procentu likme varētu tikt paaugstināta ne agrāk kā 2019. gada 4. ceturksnī. Tirgus dalībnieki paredz vēlāku procentu likmju kāpumu, nekā paredzēja pirms sešiem mēnešiem.

3. attēls

FINANŠU TIRGŪ NOVĒRTĒTĀ ECB GALVENO REFINANSĒŠANAS OPERĀCIJU PROCENTU LIKME (%)

¹ <https://www.ecb.europa.eu/mopo/implement/omt/html/index.en.html>

2.2. Pārējo centrālo banku lēmumi un finanšu tirgi

Līdzšinējais vērtējums	Notikumi kopš iepriekšējā ziņojuma	Jaunais vērtējums
FRS lēmumi		
<p>Tirgus dalībnieki gaida federālo fondu mērķa likmes tālāku paaugstināšanu jūnija sanāksmē: šīs gaidas stiprina FRS lēmumu pieņemēju komentāri.</p> <p>Vidējā termiņā tirgus dalībnieku gaidas nav mainījušās, un tiek gaidīts straujāks procentu likmju kāpums.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Jūnija sanāksmē FRS paaugstināja federālo fondu mērķa likmi par 25 bāzes punktiem. Jūlija beigās notikušajā sanāksmē federālo fondu mērķa likme netika mainīta, savukārt septembra un decembra sanāksmē federālo fondu mērķa likme atkal tika paaugstināta par 25 bāzes punktiem¹; – ASV darba tirgus rādītāji turpina uzlaboties, ekonomiskā aktivitāte nostiprinās, savukārt inflācija ir tuvu FRS simetriskajam 2% inflācijas mērķim; – FRS bilances samazināšanas temps paātrinās atbilstoši plānotajam. 	<p>FRS ir devusi signālus, ka federālo fondu mērķa likme 2019. gadā varētu tikt paaugstināta vēl divas reizes, tuvojoties 3.00% līmenim.</p> <p>Tirgus dalībnieki gan pašlaik negaida tālāku federālo fondu mērķa likmes paaugstināšanu 2019. gadā.</p>
Bank of England lēmumi		
<p>Tirgus dalībnieki pēc pēdējās <i>Bank of England</i> Monetārās politikas komitejas sanāksmes gaida, ka nākamā bāzes likmes paaugstināšana par 25 bāzes punktiem varētu notikt līdz 2018. gada beigām. Zemais bezdarba līmenis un augošās algas arvien vairāk palielinās augšupvērstu spiedienu uz inflāciju, kas jau pašlaik pārsniedz <i>Bank of England</i> mērķi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Augustā <i>Bank of England</i> paaugstināja bāzes likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 0.75%); turpmākajos mēnešos tā nav mainīta; – augustā publicētajā inflācijas ziņojumā norādītas gaidas, ka nākamajos trijos gados IKP augs vidēji par 1.75%; arī oktobra beigās notikušajā sanāksmē prognoze netika mainīta; – novembrī gada inflācija bija 2.4%, pārsniedzot <i>Bank of England</i> 2% mērķi. 	<p>Tirgus dalībnieki pēc <i>Bank of England</i> Monetārās politikas komitejas oktobra sanāksmes jaunu bāzes likmes paaugstinājumu tuvākajā laikā negaida. Izšķiroša tālākai Apvienotās Karalistes izaugsmei un monetārās politikas veidošanai būs turpmākā <i>Brexit</i> procesa attīstība.</p>
Japānas Bankas lēmumi		
<p>Lai gan Japānas Bankas prezidents pēdējā laikā runās norāda, ka ekspansīva monetārā politika nevar būt mūžīga, tiek gaidīts, ka vidējā termiņā monetārā politika netiks mainīta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Japānas Banka saglabā nemainīgas IKP prognozes 2018., 2019. un 2020. gadam (attiecīgi 1.3–1.5%, 0.8–0.9% un 0.6–0.9%); – inflācijas prognoze 2018. un 2019. gadam pazemināta, savukārt 2020. gadam saglabāta nemainīga (attiecīgi 0.9–1.0%, 1.8–2.0% un 1.9–2.1%). 	<p>Lai gan Japānas Bankas prezidents pēdējā laikā runās norāda, ka ekspansīva monetārā politika nevar būt mūžīga, tiek gaidīts, ka vidējā termiņā monetārā politika netiks mainīta.</p>
EUR/USD kurss		
<p>Tirgus dalībnieki gaida, ka eiro kurss attiecībā pret ASV dolāru pēc viena gada būs 1.27.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Politiskie riski eiro zonā saistīti ar Itālijas valdības lēmumiem un <i>Brexit</i> procesa attīstību; – eiro zonas makroekonomiskie rādītāji liecina par izaugsmes tempa samazināšanos; – pieaug FRS un ECB īstenotās monetārās politikas atšķirības. 	<p>Tirgus dalībnieki gaida, ka eiro kurss attiecībā pret ASV dolāru pēc viena gada būs 1.22.</p>

FOMC 8. novembra sanāksmē nolēma federālo fondu mērķa likmi atstāt nemainīgu (2.00–2.25%); tas atbilda tirgus dalībnieku gaidām. Tika norādīts, ka kopš septembra sanāksmes darba tirgus turpinājās uzlaboties un spēcīgi augusi ekonomiskā aktivitāte. Jaunākie dati liecina, ka turpinās nozīmīgs mājaisaimniecību tēriņu kāpums, savukārt uzņēmumu investīciju

¹ Decembra sanāksmē FRS paaugstināja federālo fondu mērķa likmi līdz 2.25–2.50%.

pieauguma temps kļuvis mērenāks nekā gada sākumā. 12 mēnešu inflācija (gan kopējā inflācija, gan inflācija, neietverot pārtikas un energoresursus) saglabājas tuvu 2% līmenim. Arī turpmāk vidējā termiņā tiek gaidīts, ka, pakāpeniski palielinot federālo fondu mērķa likmi, turpināsies ilgtspējīga ekonomiskā izaugsme, būs spēcīgs darba tirgus un inflācija būs tuvu FRS simetriskajam 2% inflācijas mērķim. Saglabājas līdzsvaroti turpmākās ekonomiskās attīstības riski. FRS bilances samazināšanas programma turpinās atbilstoši plānotajam, un vērtspapīru reinvestēšanas sliekšnis saglabāsies 30 mljrd. ASV dolāru un 20 mljrd. ASV dolāru apjomā attiecīgi ieguldījumiem valsts kases (*US Treasury*) parādzīmēs un ar hipotēku nodrošinātajos vērtspapīros (*agency debt and agency mortgage-backed securities*). Analītiķi vērtē, ka 2018. gada 2. ceturksnī sasniegtais IKP izaugsmes ātrums ir lielākais šajā ASV ekonomiskās attīstības ciklā un turpmāk būs vērojama izaugsmes tempa samazināšanās. Decembra FRS *dot plot* grafiskais attēls liecina, ka federālo fondu mērķa likme 2019. gadā varētu tikt paaugstināta vēl divas reizes, to pavirzot tuvāk 3.00% līmenim. Savukārt nākotnes darījumu līgumi liecina, ka tirgus dalībnieki pašlaik tālāku procentu likmju kāpumu 2019. gadā gandrīz vairs negaida (varbūtība, ka varētu notikt vismaz viena federālo fondu mērķa likmes paaugstināšana, samazinājusies līdz aptuveni 25%). Novembrī, pēc ASV Kongresa starpposma vēlēšanām un ASV prezidenta Donalda Trampa (*Donald Trump*) negatīvajiem izteikumiem par procentu likmju palielināšanu, tirgus dalībnieki sākuši daudz piesardzīgāk vērtēt tālāka federālo fondu mērķa likmes pieauguma iespēju.

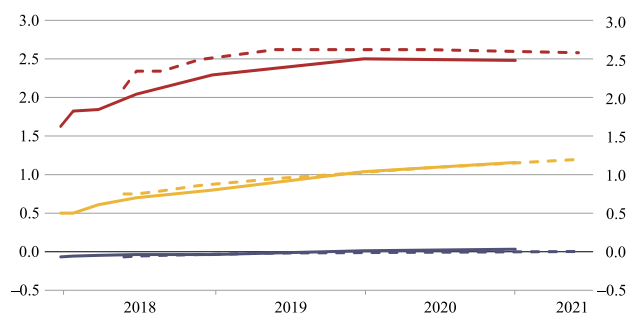
Bank of England Monetārās politikas komiteja 1. novembra sēdē vienbalsīgi nolēma bāzes likmi saglabāt 0.75% līmenī. Monetārās politikas komitejas lēmums atbilda tirgus gaidām. Tāpat Monetārās politikas komiteja nolēma saglabāt nemainīgu valsts vērtspapīru iegādes programmas apjomu (435 mljrd. Lielbritānijas sterliņu mārciņu) un nefinanšu sabiedrību parāda vērtspapīru iegādes programmas apjomu (10 mljrd. Lielbritānijas sterliņu mārciņu). Novembra sanāksmē sniegtajā inflācijas pārskatā Monetārās politikas komiteja norādīja, ka, balstoties uz lēni augošo bāzes likmi, kā arī iespējamām Apvienotās Karalistes nākotnes tirdzniecības attiecībām ar ES, IKP izaugsme gaidāma vidēji 1.75% gadā (prognozes perioda ietvaros līdz 2021. gada 4. ceturksnim; prognoze nav mainījies kopš augusta sanāksmes). Inflācija 2018. gadā gaidāma 2.5% līmenī (kāpums salīdzinājumā ar 2.3% prognozi augustā), savukārt nākamajos trijos gados tā būs tuvu 2.0% mērķim (2.1% 2019. un 2020. gadā un 2.0% 2021. gadā). Monetārās politikas komiteja norādīja, ka 2018. gadā lielu daļu inflācijas spiediena veidoja enerģijas un importa cenu kāpums. Tā kā šie bāzes efekti 2019. gadā izsīks, inflācija samazināsies. *Bank of England* arī uzsver, ka monetārās politikas atbilde uz *Brexit* procesa ietekmi uz tautsaimniecību nebūs automātiska un var būt gan atbalstoša, gan ierobežojoša. Ja *Brexit* procesa ietvaros izdosies panākt vienošanos ar ES, lai nodrošinātu cenu stabilitāti, *Bank of England* plāno paaugstināt bāzes likmi līdz 1.5% nākamo triju gadu laikā.

Japānas Banka 2018. gada 30.–31. oktobra sanāksmē nolēma saglabāt nemainīgu īstermiņa politikas likmi (– 0.1%), 10 gadu obligāciju peļņas mērķi (0%) un naudas bāzes gada pieauguma mērķi (80 trlj. Japānas jenu jeb 624.9 mljrd. eiro). Aktīvu iegādes noteikumi netika mainīti. Japānas Bankas ekonomiskās aktivitātes un cenu pārskatā norādīts, ka valsts tautsaimniecības izaugsme 2018. gadā pārsniedz potenciālo galvenokārt atbalstošo finanšu nosacījumu un valdības tēriņu, kā arī noturīgās globālās ekonomiskās izaugsmes dēļ. Arī 2019. un 2020. gadā gaidāms, ka ekonomisko kāpumu atbalstīs ārējais pieprasījums. Tomēr gaidāms arī, ka izaugsmes temps uzņēmumu investīciju cikliska sarukuma un patēriņa nodokļa palielināšanas dēļ samazināsies. Cenu pieauguma dinamika ir noturīgi pozitīva, bet saglabājas vāja, neraugoties uz ekonomisko izaugsmi un zemo bezdarba līmeni. Ziņojumā norādīts uz pēdējo mēnešu vājo inflāciju, tomēr tiek atkārtoti pausta pārlicība, ka vidējā termiņā un ilgtermiņā inflācijas mērķis tiks sasniegts. Japānas Banka uzskata, ka tautsaimniecības izaugsmes un cenu pieauguma riski ir lejuvērsti.

4. attēls

**FINANŠU TIRGŪ NOVĒRTĒTĀS
CENTRĀLO BANKU BĀZES LIKMES
(%)**

----- ASV (2018. gada jūnijs)
 — ASV (2018. gada novembris)
 - - - - - Apvienotā Karaliste (2018. gada jūnijs)
 — Apvienotā Karaliste (2018. gada novembris)
 - - - - - Japāna (2018. gada jūnijs)
 — Japāna (2018. gada novembris)

Nenoteiktība un ģeopolitiskie riski turpināja ietekmēt finanšu tirgus norises. Spriedzi uzturēja ASV prezidenta Donalda Trampa paziņojumi par iespējamiem jauniem un augstākiem tirdzniecības tarifiem papildus jau spēkā esošajiem, kas aptver Ķīnas preces 250 mljrd. ASV dolāru vērtībā. Vienlaikus Eiropā jaunā Itālijas valdība paziņoja par savu programmu īstenošanu, izraisot Itālijas valdības vērtspapīru pieprasījuma kritumu. Investorus darīja bažīgus arī Turcijas ekonomiskās problēmas un valūtas kursa sabrukums. Samērā labie ASV uzņēmumu 2. ceturkšņa peļņas rādītāji un globālā ekonomiskā izaugsme, īpaši ASV, tomēr ļāva investoriem saglabāt zināmu optimismu, bet pēc ASV uzņēmumu 3. ceturkšņa peļņas rādītāju publiskošanas investori sāka izteikt prognozes, ka ieņēmumi ir sasnieguši augstāko punktu. Vienlaikus arī straujā ekonomiskā izaugsme un FRS prognozes par turpmāko procentu likmju kāpumu lika investoriem pārvērtēt savus aktīvus. Arī globālās ekonomiskās izaugsmes temps sāka samazināties. Ķīnas tautsaimniecībā sāka parādīties tirdzniecības tarifu negatīvā ietekme, kas savukārt papildus veicināja investoru bažas arī par eiro zonas ekonomisko izaugsmi, kura kļuvusi lēnāka.

Kopš jūnija sākuma parāda vērtspapīru tirgos ASV valsts kases 10 gadu obligāciju peļņas likme palielinājusies par 15 bāzes punktiem (līdz 3.05%). Savukārt atbilstošo Vācijas valdības vērtspapīru peļņas likme samazinājusies par 2 bāzes punktiem (līdz 0.36%), palielinot Vācijas un ASV obligāciju peļņas likmju starpību. Kopumā līdz septembra beigām valdības vērtspapīru peļņas likmes pieauga, bet kopš 4. ceturkšņa sākuma finanšu tirgos dominē riskam nelabvēlīgs noskaņojums.

Vairākumā eiro zonas valstu parāda vērtspapīru peļņas likmes palielinājušās. Tirgus dinamiku ietekmēja arī politiskās norises Itālijā. Augot bažām par fiskālās disciplīnas ievērošanu, investori sāka pārdot Itālijas valdības obligācijas, bet tas tomēr maz ietekmēja pārējo eiro zonas valstu valdības obligāciju peļņas likmes. Itālijas valdības 10 gadu obligāciju peļņas likme palielinājās par 60 bāzes punktiem (līdz 3.27%). Vienlaikus starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's* pazemināja Itālijas parāda vērtspapīru kredītreitingu no Ba2 uz Ba3, un tagad tas ir tikai vienu pakāpi virs investīciju līmeņa robežšķirtnes. Nākotnes perspektīva novērtējumā tika raksturota kā stabila, nedaudz mazinot ietekmi uz tirgu. Arī starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Standard & Poor's* pārskatīja Itālijas novērtējumu un nolēma mainīt nākotnes perspektīvu no stabilas uz negatīvu, bet vienlaikus saglabāt līdzšinējo novērtējumu BBB, kas ir divas pakāpes virs investīciju līmeņa robežšķirtnes. Spānijas un Portugāles valdības 10 gadu obligāciju peļņas likme kopš jūnija sākuma palielinājās attiecīgi par 13 bāzes punktiem un 3 bāzes punktiem (līdz 1.56% un 1.88%). Šo kāpumu izraisīja Itālijā notiekošais, kas lika investoriem pārvērtēt arī Spānijas un Portugāles riskus. Zemāka Portugāles valdības 10 gadu obligāciju peļņas likme daļēji skaidrojama ar *Moody's* lēmumu palielināt Portugāles kredītreitingu par divām pakāpēm – no Ba1 uz Ba3 ar pozitīvu nākotnes perspektīvu. Francijas valdības 10 gadu obligāciju peļņas likme palielinājās par 3 bāzes punktiem (līdz 0.74%). Savukārt Grieķijas valdības 10 gadu obligāciju peļņas likme kopš jūnija sākuma samazinājās par 9 bāzes punktiem (līdz 4.37%). Kopš septembra sākuma starpība starp Vācijas un citu eiro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmēm palielinājās, liecinot, ka investoru skatījumā riski ir

pieauguši. Vienlaikus Apvienotās Karalistes valdības 10 gadu obligāciju peļņas likme palielinājās par 13 bāzes punktiem (līdz 1.41%).

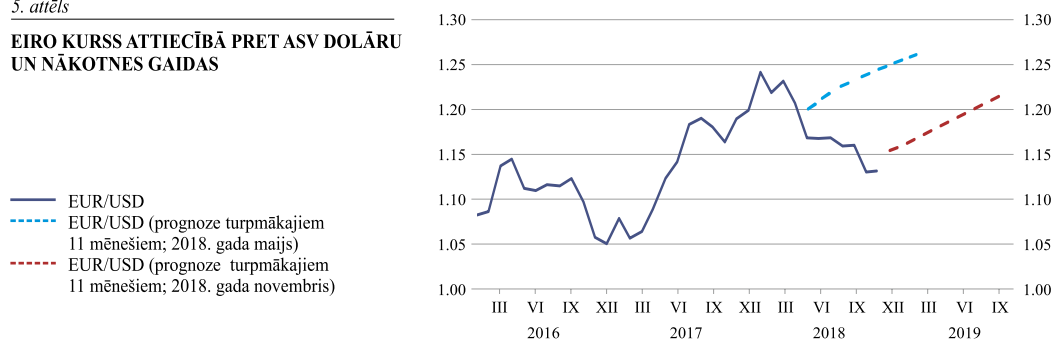
ASV akciju tirgus indekss *S & P 500* kopš jūnija sākuma samazinājās par 2.24% (līdz 2673.45). Līdz septembra beigām ASV akciju tirgus auga, tomēr oktobra sākumā tirgus noskaņojums mainījās un tirgū sākās korekcija. ASV banku indekss samazinājās par 3.73%, savukārt *Dow Jones* indekss nav mainījies salīdzinājumā ar jūnija sākumu. Banku indeksa zemie rezultāti tiek saistīti ar bažām, ka joprojām saglabājas zema starpība starp īsāka un ilgāka termiņa procentu likmēm, un tas negatīvi ietekmē banku peļņitspēju ilgākā laikposmā. Vienlaikus palielinās arī kapitāla izmaksas, bet konkurence banku sektorā saglabājas augsta.

Arī Eiropā kopš jūnija akciju tirgu aktivitāte mazinājusies. Pretēji ASV tirgum Eiropā vasaras mēnešos nebija vērojama akciju tirgus izaugsme, tāpēc oktobrī sākusies korekcija daudz spēcīgāk ietekmēja akciju tirgus indeksus. Piemēram, eiro zonas akciju tirgu atspoguļošais *EuroStoxx 50* samazinājās par 8.13%, savukārt Eiropas kopējo tirgu raksturojošais *Stoxx Europe 600* indekss – par 7.39%. Lielākais kritums vērojams banku, enerģijas un automobiļu nozarē saistībā ar Itālijas norisēm, zemākām naftas cenām un iespējamām tirdzniecības barjerām. Vienlaikus jaunais kaitīgo izmešu ierobežošanas regulējums radījis nozīmīgas problēmas automobiļu ražotājiem. Banku sektoru raksturojošais *EuroStoxx Bank* indekss samazinājās par 13.46%, augot bažām par Turcijā un citās attīstības valstīs veiktajiem banku ieguldījumiem un saistībā ar norisēm Itālijā. Vienlaikus Apvienotās Karalistes akciju tirgus indekss *UK FTSE 100* samazinājies par 8.64%, bet Apvienotās Karalistes banku indekss – par 10.55%. *Brexit* risinājuma nenoteiktība turpina leņupvērstu spiedienu uz aktīvu cenām Apvienotajā Karalistē.

Japānas akciju tirgus indekss *Japan Nikkei 225* kopš jūnija samazinājās par 1.62%, bet attīstības valstu akciju tirgus indekss MSCI EM – par 13.59%. Japānas akciju tirgu pozitīvi ietekmēja Japānas jenas kursa samazināšanās attiecībā pret ASV dolāru. Savukārt attīstības valstu akciju tirgus kritums saistīts ar bažām par augošajām procentu likmēm ASV. Arī ASV un Ķīnas tirdzniecības tarifu pārmaiņas sāk veidot spiedienu uz Ķīnas izaugsmes tempu, kas ir tik svarīgs globālajam tirgum. Tuvākajā nākotnē nav gaidāms, ka minētie negatīvie faktori varētu izzust, un, visticamāk, vēl kādu laiku turpināsies negatīvais spiediens uz aktīvu cenām.

5. attēls

EIRO KURSS ATTIECĪBĀ PRET ASV DOLĀRU UN NĀKOTNES GAIDAS

Eiro kurss attiecībā pret ASV dolāru kopš jūnija sākuma samazinājās par 2.91% (līdz 1.132). Leņupvērstu spiediens uz eiro, ko rada grūti prognozējamie Itālijas valdības lēmumi un sarunas ar EK par 2019. gada budžetu, ar *Brexit* procesu saistītā nenoteiktība un eiro zonas vājāka izaugsme 3. ceturksnī, liek investoriem piesardzīgi raudzīties uz eiro. Joprojām par labu ASV dolāram liecina ASV un Vācijas valdības parāda vērtspapīru procentu likmju starpības pieaugums, tāpat FRS vadītāju paziņojumi pārsvarā bijuši optimistiski un signalizē par tālāku procentu likmju kāpumu. Pašlaik jau ar 77% varbūtību tiek iecenots 25 bāzes punktu liels procentu likmju paaugstinājums decembrī. Tomēr vidējā termiņā finanšu tirgos joprojām tiek gaidīts eiro kursa kāpums attiecībā pret ASV dolāru. Tālāku straujāku vērtspapīru peļņas likmju kāpumu ASV ierobežo investoru prognozes, ka līdz ekonomiskās

augšupejas fāzes beigām un procentu likmju samazināšanai ASV atlikuši aptuveni 2 gadi, bet līdz eiro zonas ekonomiskās augšupejas fāzes beigām ir ilgāks periods. Augšupvērstu spiedienu uz eiro veicina arī tekošā konta pārpalikums eiro zonā pretstatā augošajam ASV budžeta deficītam.

2.3. Vērtspapīru tirgus

Starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Standard & Poor's* paaugstināja Latvijas kredītreitingu no "A-" līdz "A", nosakot stabilu nākotnes vērtējumu. Tā atzīmēja, ka ABLV Bank, AS likvidācija un īstenotie pasākumi ārvalstu klientu noguldījumu samazināšanai Latvijas bankās nerada draudus Latvijas finanšu sektora stabilitātei un tam nav būtiskas fiskālās ietekmes uz Latvijas tautsaimniecību.

Tika publicēts Eiropas Padomes ekspertu komitejas *Moneyval* kritisks novērtējuma ziņojums par Latvijas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas sistēmu par laikposmu līdz 2017. gada novembrim. Latviju, Igauniju un Lietuvu negatīvi ietekmēja jaunas pret Ziemeļvalstu bankām *Nordea Bank AB* un *Danske Bank* (tās Igaunijas filiāli) vērstas apsūdzības saistībā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Tomēr abiem notikumiem nebija būtiskas ietekmes uz Latvijas valdības obligāciju peļņas likmēm.

No jūnija sākuma līdz decembra vidum notika astoņas valdības 5 gadu obligāciju emisijas. Šajā laikā vidējā peļņas likme palielinājās no 0.49% līdz 0.57%, savukārt pieprasījums 4.5 reizes pārsniedza vērtspapīru piedāvājumu.

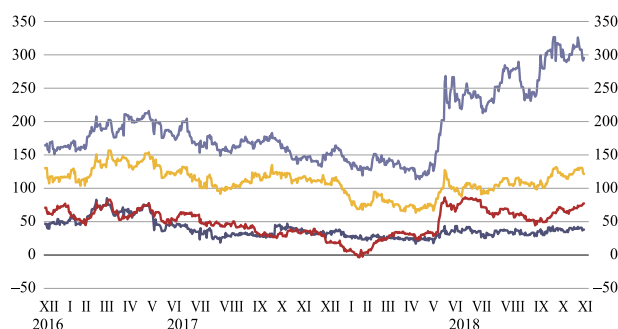
2018. gada 5. septembrī Latvija ārējos tirgos emitēja obligācijas 350 milj. eiro vērtībā, atkārtoti piedāvājot 10 gadu un 30 gadu obligācijas, kas tika sākotnēji emitētas maijā un iepriekšējā gada februārī. Septembra izsolē 10 gadu obligāciju vidējā peļņas likme bija 1.00%, bet 30 gadu obligāciju peļņas likme – 1.86%; procentu likmju starpība ar attiecīgā termiņa Vācijas valdības obligācijām bija attiecīgi 62 bāzes punkti un 81 bāzes punkts. Izsolē vērtspapīrus iegādājās investori no 70 valstīm. Ārvalstu tirgos emitēto Latvijas valdības 10 gadu obligāciju peļņas likme samazinājās no 1.14% jūnijā līdz 1.02% 14. decembrī, bet peļņas likmju starpība ar Vācijas valdības obligācijām palielinājās no 76 bāzes punktiem līdz 77 bāzes punktiem.

Latvijas akciju indekss OMXR periodā no 1. jūnija līdz 14. decembrim samazinājās par 7.7%, bet Baltijas akciju indekss OMXBBGI – par 7.0%. Ar pasaules tautsaimniecības nākotnes izaugsmi saistītā nenoteiktība un akciju pārdošanas vilnis pasaules vadošajās biržās atspoguļojās arī Latvijas biržā, jo ar iekšējiem faktoriem nav izskaidrojams straujais akciju cenu kritums. Vairāki lielie uzņēmumi (piemēram, AS "Latvijas Gāze", AS "Olainfarm") ziņoja par apgrozījuma samazināšanu, tomēr joprojām bija vērojams peļņas pieaugums. Lielākais akciju apgrozījums bija AS "MADARA Cosmetics", vienam akcionāram pārdodot savas akcijas citam investoram, savukārt šā uzņēmuma akciju cena pieauga par 4%. Nākamais lielākais akciju apgrozījums bija farmācijas uzņēmumiem (AS "Olainfarm" un AS "GRINDEKS"), bet to akciju cenu kritums bija attiecīgi 19% un 16%. Savukārt AS "Latvijas Gāze" akciju cena samazinājās par 5%.

6. attēls

VALDĪBAS 10 GADU OBLIGĀCIJU PEĻNAS LIKMJU STARPĪBA AR VĀCIJAS VALDĪBAS 10 GADU OBLIGĀCIJU PEĻNAS LIKMĒM
(bāzes punktos)

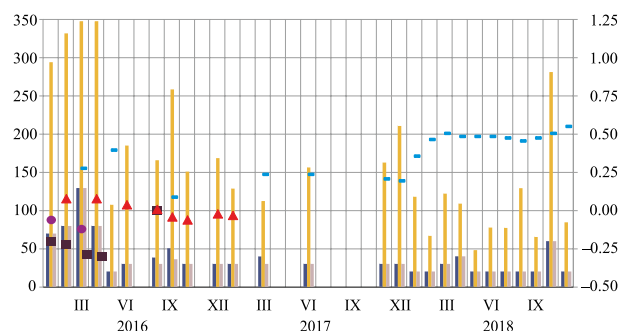
— Francija
— Spānija
— Itālija
— Latvija

7. attēls

VALDĪBAS VĒRTSPAPĪRU IZSOĻU REZULTĀTI
(milj. eiro)

■ Piedāvājums
■ Pieprasījums
■ Pārdots
■ 1 mēneša parādzīmju peļņas likme (%; labā ass)
● 12 mēnešu parādzīmju peļņas likme (%; labā ass)
▲ 3 gadu obligāciju peļņas likme (%; labā ass)
— 5 gadu obligāciju peļņas likme (%; labā ass)

2.4. Procentu likmes

Līdzšinējais vērtējums	Notikumi kopš iepriekšējā ziņojuma	Jaunais vērtējums
Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu procentu likme		
Kopējās procentu likmes nesamazināsies (tās var būt zemākas tikai īslaicīgi, ja tiek finansēti relatīvi drošāki projekti).	– Liela apjoma kredītiem procentu likme sākusī pieaugt no vēsturiski zemākajiem līmeņiem.	Kopējās procentu likmes nesamazināsies (tās var būt zemākas tikai īslaicīgi, ja tiek finansēti relatīvi drošāki projekti).
Mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likme		
Kopējās procentu likmes nesamazināsies.	– Patēriņa kredītiem procentu likmju kritums vairs neturpinās; – mājokļa iegādei izsniegtajiem kredītiem ar zemu nodrošinājumu pieaug procentu likmes ar ilgu darbības sākotnējo periodu.	Kopējās procentu likmes nesamazināsies.

2018. gada aprīlī–oktobrī nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību eiro noguldījumu atlikuma vidējā svērtā procentu likme turpināja samazināties, taču kredītu atlikuma procentu likme bija svārstīga. Tādējādi kredītiestāžu pelnītspēja bija stabila un pat nedaudz uzlabojās. Noguldījumu atlikuma procentu likmes saruka galvenokārt mājsaimniecību sektorā, vairāk samazinoties termiņnoguldījumu procentu likmēm un īpatsvaram. Nefinanšu sabiedrību eiro noguldījumu atlikuma procentu likmes saruka diezgan maz.

Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu un patēriņa kredītu atlikuma procentu likmes samazinājās, atmaksājot dārgākos kredītus un atsevišķos mēnešos kredītiestādēm izsniedzot jaunus kredītus ar izdevīgākiem nosacījumiem. Mājsaimniecību mājokļa kredītu sektorā kredītu atlikumu procentu likmes nedaudz palielinājās, jo tika atmaksāts vairāk iepriekšējos gados izsniegto kredītu ar zemākām procentu likmēm, vienlaikus no jauna izsniegto kredītu procentu likmes un eiro naudas tirgus procentu likmes nesamazinājās. Patēriņa kredītu un pārējo mājsaimniecībām izsniegto kredītu segmentā kredītiestādes konkurences dēļ pazemināja kredītu uzcenojumu un atmaksāti tika kredīti ar lielākām procentu likmēm,

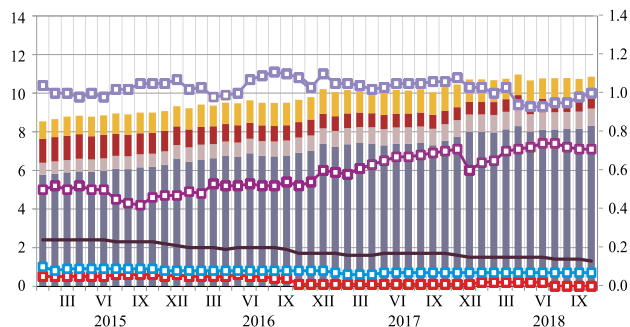

nekā no jauna izsniegtajiem. Esošajiem eiro izsniegtajiem kredītiem (atlikumiem) nefinanšu sabiedrībām procentu likmes jūnijā–oktobrī bija 2.5–2.6%, kredītiem mājsaimniecībām mājokļa iegādei – 2.2–2.3% līmenī, savukārt patēriņa kredītiem un pārējiem kredītiem mājsaimniecībām tās saruka par 0.2 procentu punktiem (līdz 11.3%).

8. attēls

MFI NOGULDĪJUMU ATLIKUMS UN PROCENTU LIKMES NOGULDĪJUMU VEIDU DALĪJUMĀ

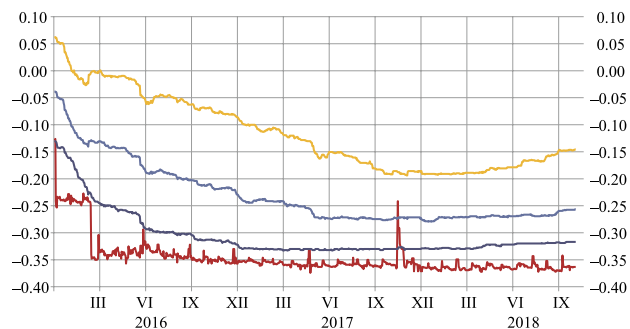
- Atlikums (mljrd. eiro)
- Noguldījumi pārējās valūtās
  - Terminnoguldījumi eiro
  - Krājnoguldījumi eiro
  - Pieprasījuma noguldījumi eiro
- Procentu likme (%; labā ass)
- Pieprasījuma noguldījumi eiro
  - Krājnoguldījumi eiro
  - Terminnoguldījumi eiro
  - Noguldījumi pārējās valūtās
  - Kopējais noguldījumu atlikums

9. attēls

EIRO NAUDAS TIRGUS PROCENTU LIKMES (%)

- Eonia
- 3 mēnešu EURIBOR
- 6 mēnešu EURIBOR
- 12 mēnešu EURIBOR

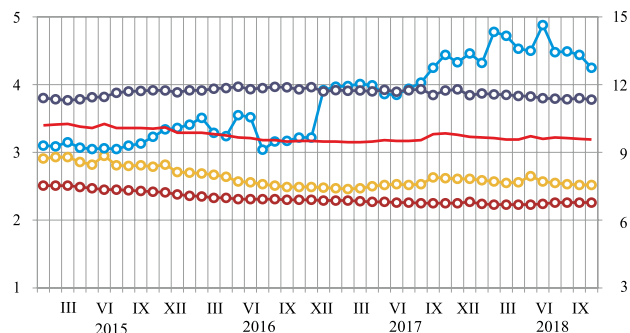

Kopējās nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību aizņemšanās izmaksas jaunajiem darījumiem svārstījās aptuveni vienā līmenī, bet dažādos kredītu segmentos procentu likmju attīstības tendences atšķīrās. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto jauno kredītu vidējā svērtā procentu likme pieauga kopš 2018. gada aprīļa, atgriežoties 2017. gada līmenī (aprīlī – 2.1%; oktobrī – 2.9%). Vidējās svērtās procentu likmes attīstību noteica liela apjoma (virs 1 milj. eiro) darījumu vidējā svērtā procentu likme, kas palielinājās pēc 2018. gada aprīļa, kad bija sasniegusi zemāko līmeni kopš 2004. gada, kad Latvijā tika ieviesta ar eiro zonas valstīm vienota kredītiestāžu procentu likmju apkopošanas metodoloģija. Vienlaikus maza apjoma (līdz 250 tūkst. eiro) darījumu attiecīgajai procentu likmei bija tendence samazināties un vidēja apjoma (no 250 tūkst. eiro līdz 1 milj. eiro) darījumu vidējā svērtā procentu likme būtiski nemainījās.

10. attēls

MFI IZSNIEGTO KREDĪTU PROCENTU LIKMES KREDĪTU VEIDU DALĪJUMĀ (%)

- Mājokļa iegādei eiro izsniegtie kredīti
- Nefinanšu sabiedrībām eiro izsniegtie kredīti
- Mājsaimniecībām un nefinanšu sabiedrībām pārējās valūtās izsniegtie kredīti
- Kredīti kopā
- Mājsaimniecībām eiro izsniegtie patēriņa kredīti un pārējie kredīti (labā ass)

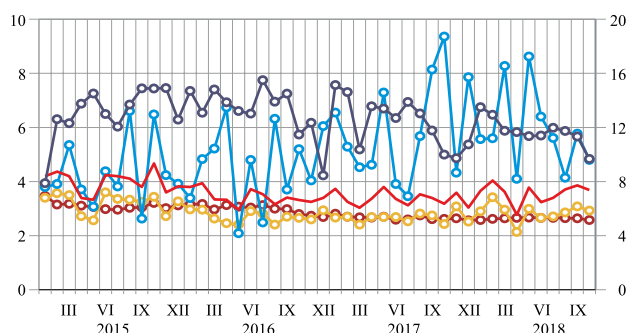
Mājsaimniecībām nozīmīgākajās kreditēšanas jomās jauno eiro veikto darījumu procentu likmes turpināja sarukt vai būtiski nemainījās. Mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto kredītu vidējā svērtā procentu likme būtiski nemainījās (aprīlī – 2.7%; oktobrī – 2.6%), jo dažādos mājokļa kreditēšanas segmentos bija vērojamas atšķirīgas tendences. Nodrošināto

mājokļa iegādei izsniegto kredītu procentu likmēm bija tendence lēnām samazināties, turpretī nenodrošināto kredītu procentu likmes pieauga. Arī māsaimniecībām mājokļa iegādei no jauna eiro izsniegto kredītu mainīgā procentu likme un procentu likme ar sākotnējo darbības periodu līdz 1 gadam jūnijā–novembrī nedaudz saruka, savukārt attiecīgā procentu likme ar ilgāku sākotnējo darbības periodu pieauga. No jauna eiro izsniegto patēriņa kredītu procentu likme līdz 2018. gada jūlijam turpināja samazināties, taču vēlāk tās kritums apstājās. Kopumā patēriņa kredītu procentu likme saruka par 1.3 procentu punktiem (oktobrī – 14.6%), galvenokārt samazinoties izsniegto kredītu riska pakāpei un kredītiestādēm savstarpēji konkurējot par jaunu klientu piesaisti un esošo saglabāšanu. Pārējo māsaimniecībām izsniegto kredītu attiecīgā procentu likme samazinājās par 0.2 procentu punktiem (oktobrī – 3.9%).

11. attēls

MFI NO JAUNA IZSNIEGTO KREDĪTU PROCENTU LIKMES KREDĪTU VEIDU DALĪJUMĀ (%)

- Mājokļa iegādei eiro izsniegtie kredīti
- Nefinanšu sabiedrībām eiro izsniegtie kredīti
- Māsaimniecībām un nefinanšu sabiedrībām pārējās valūtās izsniegtie kredīti
- Kredīti kopā
- Māsaimniecībām eiro izsniegtie patēriņa kredīti un pārējie kredīti (labā ass)

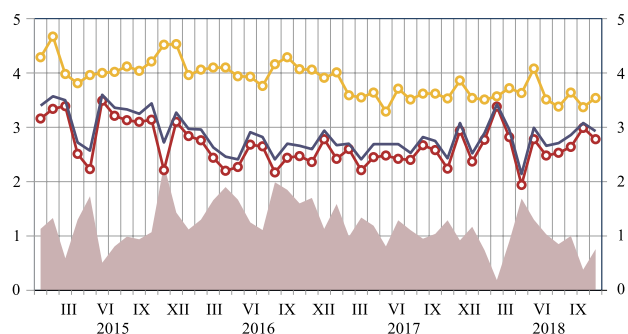

Ņemot vērā līdzšinējās kredītiestāžu procentu likmju tendences, tiek gaidīts, ka kredītiestāžu piesaistīto noguldījumu atlikumu procentu likmes kopumā arī turpmāk būs cieši saistītas ar eiro naudas tirgus procentu likmēm. Māsaimniecībām izsniegto kredītu mājokļa iegādei un nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu atlikumu procentu likmes lēni kāps, bet patēriņa kredītu atlikuma procentu likmes turpinās samazināties. Savukārt no jauna izsniegto kredītu procentu likmes būtiski nemainīsies, jo tās ietekmēs faktori ar pretēju darbības virzienu. Tautsaimniecības attīstība un bezdarba kritums mazinās kredītu procentu likmēs iecenoto riska prēmiju, savukārt nenoteiktība par tālāku monetārās politikas virzību un stingrāks kredītiestāžu kredītriska novērtējums sakarā ar naudas atmazgāšanas skandālu to palielinās. Turklāt kredītiestādes, vēlēdamās kāpināt peļņitbspēju, varētu mazināt kredītu standartu stingrību attiecībā pret augstāka riska kredītņēmējiem.

12. attēls

MFI NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM NO JAUNA EIRO IZSNIEGTO KREDĪTU PROCENTU LIKMES UN TO STARPĪBAS (%)

- Starpība starp lielo kredītu un mazo un vidējo kredītu procentu likmēm (procentu punktos)
- Mazo un vidējo (līdz 1 milj. eiro) kredītu procentu likme
- Lielo (lielāku par 1 milj. eiro) kredītu procentu likme
- Kopējā kredītu procentu likme

2.5. Kredīti un noguldījumi

Līdzšinējais vērtējums	Notikumi kopš iepriekšējā ziņojuma	Jaunais vērtējums
Kreditēšana		
<p>Lai gan kredītiestādes prognozē kredītu pieprasījuma palielināšanos, faktiskā attīstība 2017. gada nogalē un 2018. gada sākumā, kā arī gaidāmā kopējās IKP izaugsmes palēnināšanās liek samazināt nefinanšu sabiedrību kreditēšanas pieauguma prognozi. Kredītportfeļa kāpums 2018. un 2019. gadā pamazām atjaunosies, tomēr tā temps būs lēnāks, nekā gaidīts iepriekš. Galvenie nefinanšu sabiedrību kreditēšanas kāpumu veicinošie faktori būs ES fondu līdzekļu izmantošana un jaudu palielināšanas nepieciešamība, bet kredītu pieprasījumu mazinās nevēlēšanās uzņemties riskus. Mājsaimniecību kreditēšanā turpināsies līdzšinējās tendences.</p>	<p>– Pakāpeniski turpina augt mājsaimniecībām no jauna izsniegto kredītu apjoms; lēni palielinās patēriņa kredītu portfelis; vērojama arī mājokļa iegādei izsniegto kredītu atlikuma pieauguma tendence – ja neņem vērā banku sektora strukturālo pārmaiņu ietekmi, to kāpums atgriezies pozitīvajā sektorā; – pieaugumu nosaka tautsaimniecības izaugsme, bezdarba sarukums un kopējā darba ņēmējiem labvēlīgā situācija darba tirgū; – nefinanšu sabiedrībām no jauna izsniegto kredītu apjoms turpina samazināties; kredītportfeļa koriģētais gada pārmaiņu temps ir tuvs nullei; – turpina augt līzings loma finansējuma nodrošināšanā.</p>	<p>Lai gan kreditēšanas faktiskā dinamika atbilst prognozētajai, augstā nenoteiktība, kā arī iespējamā nevēlēšanās uzņemties riskus liek samazināt kreditēšanas pieauguma prognozi. Kredītportfeļa palielināšanās 2019. gadā turpināsies, tomēr būs lēnāka, nekā gaidīts iepriekš.</p>

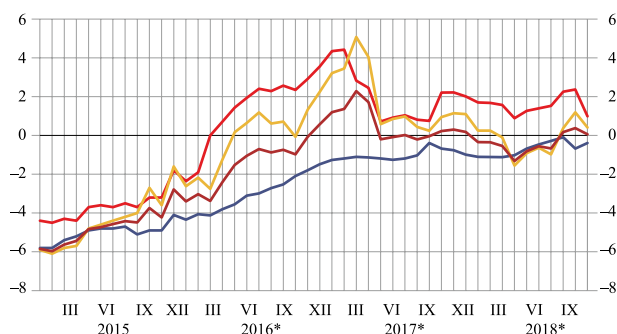
Lai gan parādās kreditēšanas aktivitātes atjaunošanās pazīmes un saglabājas labvēlīgi kreditēšanas nosacījumi, 2018. gada 2. un 3. ceturksnī, kā arī oktobrī iekšzemes kredītportfelis pieauga vien nedaudz¹, gandrīz nemainoties nefinanšu sabiedrībām un mazliet pieaugot mājsaimniecībām izsniegto kredītu atlikumam. No jauna izsniegto kredītu apjoms iepriekšējā gada atbilstošā perioda apjomu pārsniedza tikai mājsaimniecību kreditēšanā, bet gan nefinanšu sabiedrībām izsniegtajiem aizdevumiem, gan iekšzemes kredītiem kopā būtiski atpalika no iepriekšējā gada atbilstošā perioda apjoma. Koriģētais mājsaimniecībām izsniegto kredītu atlikuma gada pārmaiņu temps, lai gan joprojām bija negatīvs, tuvojās nullei, saglabājot pozitīvu virzības tendenci. To ietekmēja gan valsts atbalsta programma mājokļa iegādei, gan IKP izaugsme un uzkrājumu kāpums, gan arī darba ņēmējiem pozitīvā situācija darba tirgū. Savukārt nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu atlikuma gada pārmaiņu temps svārstījās ap nulli, svārstību dinamiku galvenokārt ietekmējot īstermiņa kredītu izsniegšanas un atmaksas dinamikai. Kredītiestāžu piesaistīto noguldījumu atlikuma kāpums bija visai mērens, stabili augot mājsaimniecību, bet svārstoties nefinanšu sabiedrību noguldījumu atlikumam.

13. attēls

IEKŠZEMES KREDĪTU ATLIKUMA GADA PĀRMAIŅU TEMPS (%)

(%)

- Finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegte kredīti kopā
- Mājsaimniecībām izsniegte kredīti
- Nefinanšu sabiedrībām izsniegte kredīti
- Nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegte kredīti

* 2016.–2018. gadā – izslēdzot kredītiestāžu sektora strukturālo pārmaiņu ietekmi.

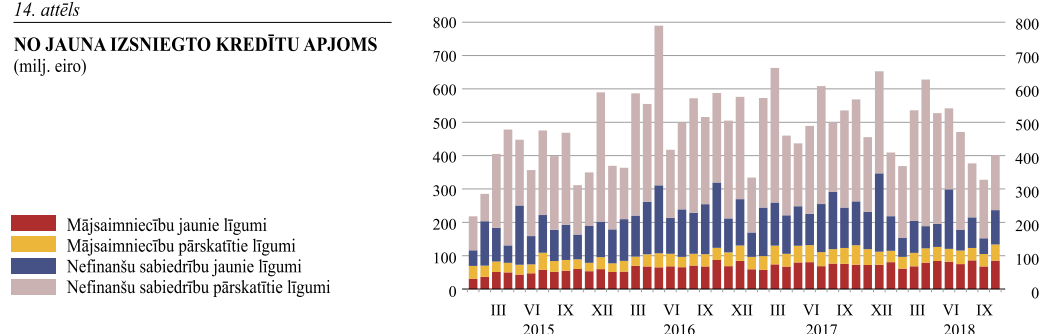
¹ Neņemot vērā banku sektora strukturālo pārmaiņu ietekmi.

Iekšzemes kredītportfeļa gada samazinājuma temps oktobrī sasniedza -4.6% (neņemot vērā banku sektora strukturālo pārmaiņu ietekmi $+1.0\%$). Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu atlikuma gada pārmaiņu temps bija -5.5% (neņemot vērā strukturālo pārmaiņu ietekmi $+0.4\%$), bet mājsaimniecībām izsniegto kredītu atlikuma gada sarukuma temps bija -5.9% (koriģētais rādītājs bija -0.4%). Vienlaikus palēninājās nebanku finanšu sektoram izsniegto kredītu atlikuma kāpums.

No jauna izsniegto kredītu apjoms kopumā un arī uzņēmumu sektorā 2018. gada pirmajos 10 mēnešos joprojām liecināja par tirgus dalībnieku atturību un atpalika no iepriekšējā gada atbilstošā perioda rādītājiem, savukārt 2018. gada 3. ceturksnī no jauna izsniegto kredītu apjoms bija mazāks nekā 1. vai 2. ceturksnī. Tikai mājsaimniecībām no jauna izsniegto kredītu apjoms 2018. gada janvārī–oktobrī pārsniedza attiecīgo 2017. gada rādītāju par 7.9% , t.sk. mājokļa iegādei izsniegto kredītu apjoms – par 10.0% , savukārt nefinanšu sabiedrībām no jauna izsniegts par 29.8% mazāks kredītu apjoms nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā.

14. attēls

NO JAUNA IZSNIEGTO KREDĪTU APJOMS
(milj. eiro)

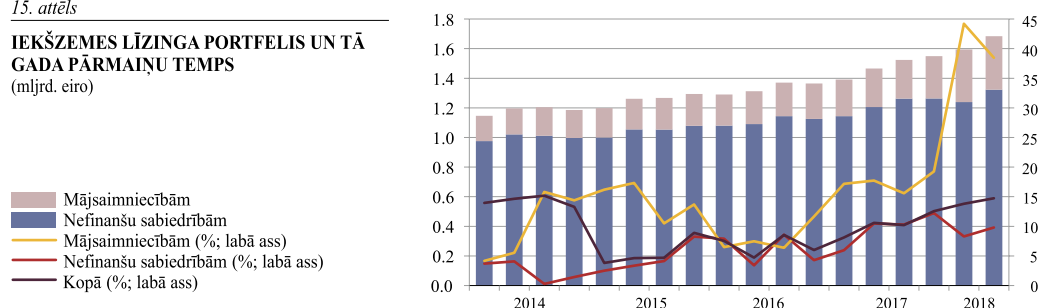

Par atturīgumu kreditēšanas novērtējuma jomā liecina arī eiro zonas banku veiktās kreditēšanas oktobra apsekojuma rezultāti – atbildēs norādīts, ka nākamā gada 1. ceturksnī kredītu pieprasījums neaugs.

Joprojām kā alternatīva finansējuma piesaistē plaši tiek izmantots līzings, īpaši iekārtu un transportlīdzekļu iegādei uzņēmumu sektorā. To nodrošina nebanku finanšu iestādēm izsniegto kredītu stabils pieaugums (oktobrī $+4.9\%$). 2018. gada 2. ceturksnī iekšzemes līzina portfeļa gada kāpuma temps sasniedza 14.8% , t.sk. nefinanšu sabiedrību sektorā 9.8% , bet nefinanšu sabiedrību līzina portfeļa īpatsvars kredītu kopapjomā pieauga līdz 22.9% . Vēl straujāks bija mājsaimniecību līzina portfeļa kāpums.

15. attēls

IEKŠZEMES LĪZINGA PORTFELIS UN TĀ GADA PĀRMAIŅU TEMPS
(mljrd. eiro)

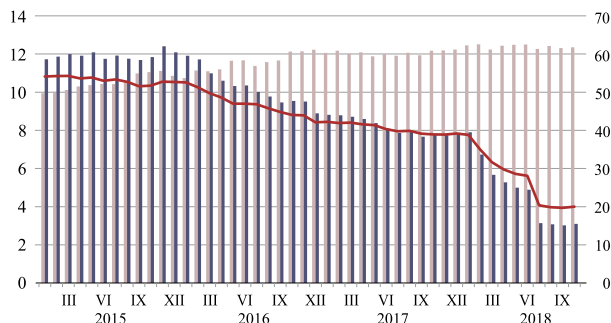
Iekšzemes noguldījumu atlikuma gada pārmaiņu temps 2018. gadā gandrīz nav mainījies ($3-4\%$). Mājsaimniecību noguldījumu atlikums aug katru mēnesi, bet nefinanšu sabiedrību noguldījumu atlikuma kāpums ir svārstīgāks. Nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumu atlikuma gada pieauguma rādītāji oktobrī bija attiecīgi -0.8% un $+9.1\%$, un iekšzemes noguldījumu atlikuma gada kāpuma temps kopumā bija 3.5% . Savukārt ārvalstu klientu noguldījumu atlikums turpināja sarukt (pēdējo sešu mēnešu laikā – par 41.3% , bet kopš 2017. gada oktobra – par 60.1%). Tāpēc ārvalstu klientu noguldījumu īpatsvars

noguldījumu kopapjomā samazinājās līdz 20.0% (iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 38.9%).

16. attēls

**IEKŠZEMES UN ĀRVALSTU KLIĒTU
NOGULDĪJUMI MFI**
(mljrd. eiro)

■ Iekšzemes noguldījumi
■ Ārvalstu klientu noguldījumi
— Ārvalstu klientu noguldījumu daļa visos
noguldījumos (%; labā ass)

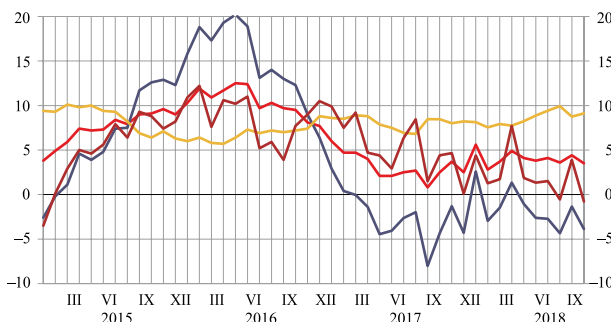

Saglabājoties zēmam procentu likmju līmenim, pieauga galvenokārt likvīdo uzkrājumu atlikums norēķinu kontos (noguldījumu uz nakti gada pieauguma temps oktobrī bija 6.9%, bet termiņnoguldījumu atlikums visās termiņu grupās salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka). Lai izvairītos no reālās noguldījumu vērtības krituma, bet vienlaikus saglabātu pietiekamu likviditāti, kā alternatīva termiņnoguldījumiem tika izvēlēti krājnoguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu – to gada kāpuma temps oktobrī bija 2.9%.

17. attēls

**IEKŠZEMES NOGULDĪJUMU ATLIKUMA
GADA PĀRMAIŅU TEMPS**
(%)

— Finanšu iestāžu, nefinanšu
sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumu
atlikums kopā
— Finanšu iestāžu un nefinanšu sabiedrību
noguldījumu atlikums
— Mājsaimniecību noguldījumu atlikums
— Nefinanšu sabiedrību noguldījumu atlikums

Ne tikai gada pārmaiņu dinamika, bet arī iekšzemes kredītportfeļa palielināšanās faktiskajā izteismē pēdējo mēnešu laikā liecina, ka gada sākumā vērotais kredītēšanas apsūkuma periods pakāpeniski noslēdzas. Tomēr ārējā sektora nenoteiktība var kredītēšanas atjaunošanos kavēt, mazinot gan uzņēmēju vēlmi aizņemties, gan kredītiestāžu riska apetīti. Lai gan kredītēšanas faktiskie rādītāji atbilst iepriekšējām prognozēm un kredītēšanas kāpums gaidāms arī nākamajos gados, turpmākā attīstība būs lēnāka, nekā prognozēts iepriekš, – nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu atlikuma pieauguma temps 2019. gadā vien nedaudz pārsniegs nulles līmeni.

2019. gadā saglabāsies noguldījumu dinamikas līdzšinējās tendences – mērenu kopējo kāpumu veidos augošās darba samaksas un darbaspēka pieprasījuma veicinātais mājsaimniecību uzkrājumu pieaugums. Savukārt nefinanšu sabiedrību noguldījumu atlikuma svārstīgumu ietekmēs nepieciešamība veikt investīcijas un finansēt augošos importa darījumus.

3. Nozaru attīstība¹

3. ceturksnī tautsaimniecības izaugsme bija straujāka, nekā gaidīts, un sasniedza tempu, kāds nebija vērots kopš 2016. gada 4. ceturkšņa. Būvniecības devums izaugsmē gada laikā bija nozīmīgs, bet 3. ceturksnī jau iezīmējās neliels aktivitātes kritums, veiksmīgāk attīstoties informācijas un komunikācijas pakalpojumiem un transporta un uzglabāšanas pakalpojumiem.

Rūpniecības attīstība kopumā bijusi samērā veiksmīga, tomēr apstrādes rūpniecības izaugsme bija svārstīga un gan ceturkšņa, gan gada laikā krietni atpalika no iepriekšējā gadā reģistrētā kāpuma. Sausums visā reģionā un Lietuvas–Zviedrijas starpsavienojuma remontdarbi uzturēja augstas elektroenerģijas cenas, kuru ietekmē 3. ceturksnī strauji auga koģenerācijas stacijās saražotais apjoms. Tas spēja līdzsvarot sausuma radīto hidroelektrostacijās saražotās elektroenerģijas apjoma kritumu. Augstākas vidējās gaisa temperatūras dēļ siltumenerģijas patēriņš gan, visticamāk, bijis mazāks nekā iepriekšējā gada 3. ceturksnī, tomēr kopumā ieguves, enerģijas un ūdens apgādes nozaru izaugsme bijusi nedaudz straujāka, nekā gaidīts. Tirdzniecības nozares izaugsme pakāpeniski sarūk. Neraugoties uz īslaicīgo kāpumu septembrī (to varēja skaidrot ar IKEA veikala atvēršanu un, iespējams, atliktā patēriņa realizēšanu) palēninājusies mazumtirdzniecības izaugsme. Transporta nozares devums, ņemot vērā kravu apjoma kāpumu ostās, pa dzelzceļu pārvadāto kravu apjoma palielināšanos un joprojām labo gaisa pasažieru transporta sniegumu, bija pozitīvs. Kopš gada sākuma stabili un spēcīgi aug informācijas un komunikācijas pakalpojumu nozare. Izmitināšanas un ēdināšanas nozarē, lai gan vasarā notika XXVI Vispārējie latviešu Dziesmu un XVI Deju svētki, 3. ceturkšņa laikā bija vērojams kritums. Taču nekustamā īpašuma nozare auga ļoti strauji, un 3. ceturksnī būtiski palielinājās arī netiešo nodokļu devums.

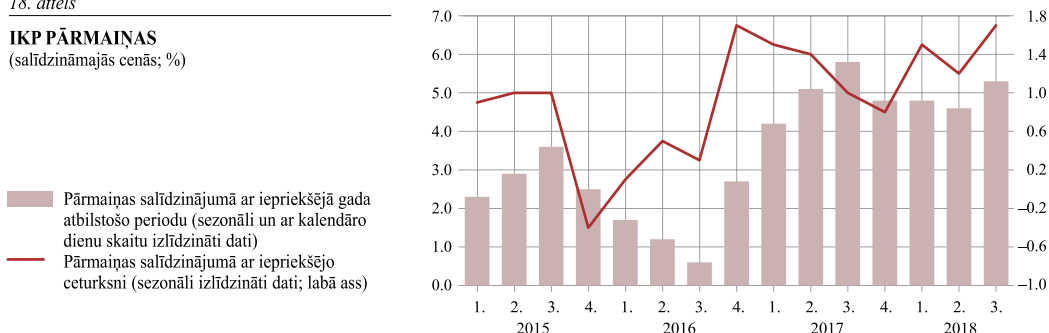
Līdzšinējais vērtējums	Notikumi kopš iepriekšējā ziņojuma	Jaunais vērtējums
Apstrādes rūpniecība		
Noturīga izaugsme 2018. un 2019. gadā, ko veicinās gan ārējais, gan iekšējais pieprasījums. Prognozējams investīciju pieaugums. Pastiprināsies darbaspēka trūkuma problēma, tāpēc uzņēmēji aktīvāk pievērsīsies automatizācijas procesiem.	<ul style="list-style-type: none"> – Nozares attīstība 2018. gada 1. pusgadā bijusi vājāka, nekā gaidīts, arī 3. ceturkšņa sniegums ir vājš; – daudzās apakšnozarēs sasniegta augsta jaudu noslodze, palielinājusies darbaspēka trūkuma problēma; – kokapstrādē augstās koksnes cenas jau kopš pavasara radījušas gan iespējas, gan riskus dažādos kokapstrādes segmentos; – darbaspēka trūkums veicina uzņēmēju investīcijas automatizācijas procesos, tomēr ražošanas paplašināšanā investēts tiek maz; – pārtikas rūpniecībā bažas par rentabilitāti rada sausuma izraisītās sliktās graudaugu ražas dēļ nozīmīgi augušās graudu cenas; – 3. ceturksnī bija vērojama ekonomiskās izaugsmes palēnināšanās vai pat kritums atsevišķās tirdzniecības partnervalstīs. 	Mērena izaugsme saglabāsies 2018. gada nogalē un 2019. gadā. Straujāku izaugsmi ierobežos piedāvājuma puses vājā kapacitāte. Pieauguši ārējā pieprasījuma pieauguma mazināšanās riski.

¹ Sadaļā "Nozaru attīstība" IKP un nozaru pievienotā vērtība analizēta salīdzināmajās cenās, izmantojot sezonāli un ar kalendāro dienu skaitu izlīdzinātus datus (ja nav atrunāts citādi).

Līdzšinējais vērtējums	Notikumi kopš iepriekšējā ziņojuma	Jaunais vērtējums
Būvniecība		
2018. gadā turpināsies strauja izaugsme, attīstību veicina gan intensīva ES fondu līdzekļu apguve, gan dinamiska privāto projektu īstenošana.	– 2. ceturksnī būvniecības produkcijas pieaugums bija straujāks, nekā gaidīts, bet 3. ceturksnī izaugsmes temps palēninājies.	Izaugsmi arī 2019. gadā turpinās veicināt ES fondu apguve, privāto būvprojektu īstenošana un lielo tirdzniecības centru būvniecība.
Nekustamā īpašuma nozare		
2018. gadā tiek attīstīts daudz jaunu komercplatību un dzīvojamā fonda objektu. Sērijveida dzīvokļu cenu kāpums mazinās, augot cenas ziņā pieejamāku mājokļu piedāvājumam.	– Sērijveida dzīvokļu cenu kāpums 3. ceturksnī būtiski palēninājies.	Pieprasījums un lēnāks cenu kāpums veicinās darījumu aktivitātes turpināšanos 2019. gadā.
Tirdzniecība		
Nozares attīstības tempu ietekmēs 2017. gada nogalē izveidojusies augstā bāze, taču nav jaunu spēcīgāku attīstību noteicošu faktoru.	– Vājāki ienākošie dati; – eksporta sarukums, kas nelabvēlīgi ietekmē vairumtirdzniecības attīstību; – jaunu uzņēmumu attīstība.	Mērenāks ienākumu kāpums un nenoteiktība ārējā ekonomiskajā vidē kavēs tirdzniecības nozares izaugsmi.
Transports		
Situācija dzelzceļa transportā un ostās 2018. gadā neuzlabosies, bet lidostas darbības rādītāji turpinās augt. Turpmāka Eiropas tautsaimniecības izaugsme veicinās pieprasījumu autotransportā, taču piedāvājumu ierobežos darbaspēka problēmas. Kopumā transporta nozare salīdzinājumā ar tautsaimniecību stagnēs.	– Pretēji prognozētajam ostās un dzelzceļa transportā vērojams kravu apjoma pieaugums; – lidostas darbības rādītāji turpina palielināties; – aug autotransporta pārvadāto kravu apjoms, bet apgrozība ir mazāka nekā 2017. gadā.	Ostās un dzelzceļa transportā vērojami uzlabojumi ir īslaicīgi, 2019. gadā atjaunosies iepriekšējā tendence. Lēnāka izaugsme Eiropas tirdzniecības partnervalstīs neliecina par gaidāmiem uzlabojumiem autotransportā, kur joprojām ir aktuāls darbaspēka trūkums. Kopumā transporta nozarē gaidāma lēna izaugsme.

18. attēls

IKP PĀRMAIŅAS
(salīdzināmajās cenās; %)

3.1. Apstrādes rūpniecība

Apstrādes rūpniecībā galvenais šķērslis straujākai attīstībai ir piedāvājuma puses nepietiekamā kapacitāte, kas darbinieku trūkuma un augstās ražošanas jaudu noslodzes dēļ neļauj apmierināt spēcīgo pieprasījumu. Uz lielo pieprasījumu norāda vairākas asociācijas (piemēram, Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības asociācija), tomēr makroekonomiskie rādītāji liecina par izaugsmes palēnināšanos tirdzniecības partnervalstīs un tādējādi par iespējamu ārējā pieprasījuma mazināšanos.

Pēc sliktāka snieguma jūlijā apstrādes rūpniecībā augustā bija vērojama izaugsme, bet septembrī – sarukums. Kopumā apstrādes rūpniecības pievienotā vērtība 2018. gada 3. ceturksnī salīdzinājumā ar 2. ceturksni samazinājās par 0.2%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 1.9%. 15% no apstrādes rūpniecības izlaides veidojošā pārtikas rūpniecība (īpaši piena pārstrādes nozare) uzrādīja krasi lejupvērstu attīstības dinamiku. Samērā labi rezultāti ir citās apakšnozarēs, īpaši automobiļu un to detaļu ražošanā, elektrisko iekārtu ražošanā, ķīmisko produktu ražošanā un kokrūpniecībā, tomēr salīdzinājumā ar augsto bāzi spēcīgu pieauguma tempu ir grūti saglabāt, turklāt ražošanas kāpināšanai ir objektīvi ierobežojumi.

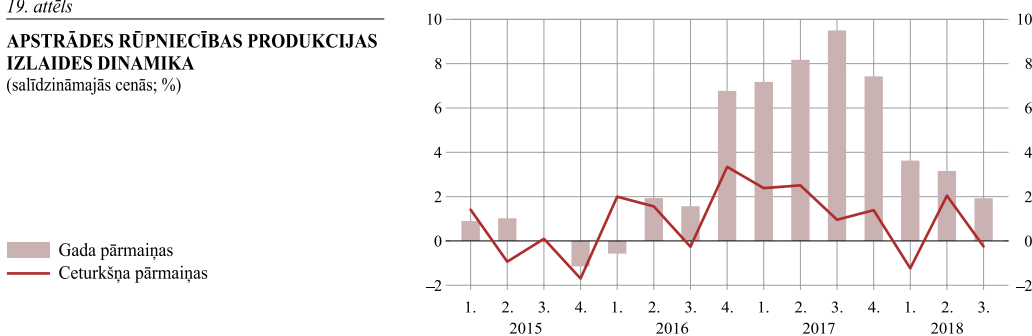
Piedāvājuma puses kapacitātes nepietiekamība gada laikā turpināja saasināties, līdz ar darbaspēka trūkumu pastiprinoties spiedienam uz algām, tomēr 4. ceturksnī gan jaudu noslodzes, gan izaugsmi ierobežojošo faktoru mērījumos iezīmējies lūzums. Visticamāk, tās tomēr ir tikai īstermiņa svārstības un tendences atjaunosies. Statistiskie dati liecina, ka investīcijas ražošanas iekārtās bijušas nelielas, tātad nevar gaidīt arī augstās jaudu noslodzes risinājumu.

Pēdējā laikā gan parādījusies informācija par vairākiem jauniem lieliem investīciju projektiem, tomēr tie plānoti citās nozarēs, galvenokārt enerģētikā un tirdzniecībā. Apstrādes rūpniecībā lielākie publiski izziņotie ieguldījumu projekti ir saistīti ar kokskaidu plātņu ražotāju *Kronospan Riga*, pārtikas ražotāju *Orkla* un citiem mazākiem projektiem. Kā min nozaru asociācijas, investē daudzi, bet pamatā tiek ieguldīts automatizācijas un efektivitātes uzlabošanā, lai risinātu trūkstošā darbaspēka problēmu, bet mazāk ir ražošanas paplašināšanas plānu.

Lai gan laiku pa laikam apstrādes rūpniecībā vērojami pozitīvi pārsteigumi, bez apjomīgākām investīcijām nav pamata cerēt uz straujāku izaugsmi. Tāpēc 2019. gadā prognozējama mērena apstrādes rūpniecības izaugsme.

19. attēls

APSTRĀDES RŪPNIETĪBAS PRODUKCIJAS
IZLAIDES DINAMIKA
(salīdzināmās cenās; %)

3.2. Būvniecība

Būvniecībā 2018. gada 2. un 3. ceturksnī turpinājās strauja izaugsme. Pēc 3. ceturksnī sasniegtā periodā pēc krīzes ceturkšņa laikā radītās pievienotās vērtības maksimuma gada pieauguma temps nedaudz samazinājās. Būvniecības pievienotā vērtība 3. ceturksnī saruka par 6.6% salīdzinājumā ar 2. ceturksni (gada skatījumā pieaugums par 10.7%). 3. ceturksnī būvniecībā vērojama vislielākā aktivitāte gada laikā, un ceturkšņa kritums norāda, ka, sasniedzot jaunu nozares pievienotās vērtības maksimumu, izaugsmes temps būs mazāks nekā 1. pusgada rezultāti (30%).

3. ceturksnī turpinājās dažādu būvniecības apakšnozaru attīstība. Būvniecības produkcijas izlaides dati faktiskajās cenās liecināja, ka ceļu būve arvien bija būtiskākā produkcijas izaugsmes veicinātāja un arī inženierbūves kopumā attīstījās visstabilāk. Nedzīvojamo ēku būvniecībā 3. ceturksnī tirdzniecības platību būvniecība joprojām nodrošināja lielāko devumu, un turpinājās arī aktīva biroju būvniecība. Kopējā būvniecības apjomā būtisks bija dzīvojamo ēku būvniecības devums. 2018. gada pirmajos deviņos mēnešos uzbūvēti

1 878 mājokļi (par 15% vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā; pirmais būtiskais mājokļu būves pieaugums kopš 2014. gada, kad tika steigts būvēt mājokļus, mainoties ar to iegādi saistīto termiņuzturēšanās atļauju saņemšanas noteikumiem). Igaunijas un Lietuvas piemērs rāda, ka dzīvokļu būvniecības pieaugumam ir liels potenciāls – tur proporcionāli iedzīvotāju skaitam pēdējo 5 gadu laikā uzbūvēts aptuveni 3 reizes vairāk dzīvokļu nekā Latvijā. Reģionos ārpus Rīgas, kuros notiek ekonomiskās aktivitātes paaugstināšanās, ir augoša nodarbinātības dinamika, taču vērojams akūts cenas ziņā pieejamu dzīvokļu trūkums.

Būvniecības straujas izaugsmes periodā notiek arī nozares strukturāla sakārtošana gan valdības līmenī, gan pēc uzņēmēju iniciatīvas. Tiek īstenotas vairākas nozares produktivitāti veicinošas reformas, piemēram, ieviesta iespēja saskaņot būvniecības ieceri elektroniski, kas būs obligāti no 2019. gada, samazinot būvniecības procesā iztērēto laiku. Iecerēts arī finansiāla atbalsta politikas pasākums, sniedzot iespēju pašvaldību kapitālsabiedrībām saņemt aizdevumus Valsts kasē īres dzīvokļu būvniecībai ārpus Rīgas. Papildus būvniecības un nekustamā īpašuma nozares veicināšanai, iesaistoties īres dzīvokļu attīstībā, šis pasākums veicinās arī vispārējo ekonomisko attīstību, dodot iespēju reģioniem piesaistīt darbaspēku. Paredzēts, ka atbalsts būs pieejams no 2019. gada sākuma, taču tam nepieciešams EK saskaņojums. Pēc Latvijas Būvuzņēmēju partnerības iniciatīvas iegūta nepieciešamā nozares uzņēmumu skaita piekrišana ģenerālvienošanās noslēgšanai ar mērķi mazināt ēnu ekonomiku nozarē un nodrošināt godīgu konkurenci. Pašlaik netiek īstenota ģenerālvienošanās, kas paredz nozarē paaugstināt minimālo algu, jo ar to saistītos grozījumus Darba likumā Latvijas Valsts prezidents nodevis Latvijas Republikas Saeimai atkārtotai izskatīšanai.

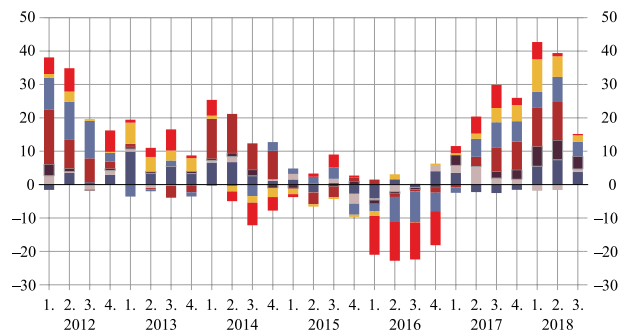
Pēc vairāku mēnešu stabilizēšanās pozitīvā līmenī, oktobrī un novembrī būvuzņēmēju noskaņojums pasliktinājās (attiecīgi līdz -0.7 un -0.8) negatīvāku nodarbinātības prognožu dēļ, kas triju mēnešu periodā kopumā gan joprojām saglabājās pozitīvas. Būvuzņēmēju noskaņojuma rādītāji vairākus mēnešus stabilizējušies ilgāka termiņa augstā līmenī. Septembrī pirmo reizi kopš 2007. gada beigām nozares kopējais noskaņojuma rādītājs sasniedza pozitīvu vērtību. Tajā ietilpstošais nodarbinātības novērtējums bijis pozitīvs jau kopš 2017. gada vidus, uzlabojuma tendence vērojama arī nozares uzņēmēju novērtējumā par saņemto pasūtījumu attīstību.

Papildus ES fondu līdzekļu pieejamības pieaugumam nozares attīstību nosaka spēcīgs pieprasījums vienlaikus vairākos privātā sektora segmentos – dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecībā. Tādējādi būvniecības apjoms krietni pārsniedzis nesena pagātnē vēroto maksimālo līmeni, tomēr būtiski atpaliek no ekonomikas pārkaršanas laikā sasniegtā. Lai gan pašreizējā izaugsmes trajektorija ir lēzenāka un nav balstīta uz spēcīgu kreditēšanas ekspansiju, tomēr darba samaksas indekss jau tuvojas augstākajam līmenim, kas sasniegts 2008. gadā. Neraugoties uz darba samaksas kāpumu, daudz mērenāka ir strādājošo skaita izaugsme, un tas liecina par grūtībām darbaspēka piesaistē.

20. attēls

**ATSEVIŠĶU BŪVOBJEKTU VEIDU DEVUMS
KOPĒJĀ BŪVNICĪBAS GADA IZAUGSMĒ**
(faktiskajās cenās; procentu punktos)

- Dzīvojamās ēkas
- Ražošanas ēkas
- Tirdzniecības ēkas
- Pārējās nedzīvojamās ēkas
- Ceļi
- Cauruļvadi un komunikācijas
- Pārējās inženierbūves

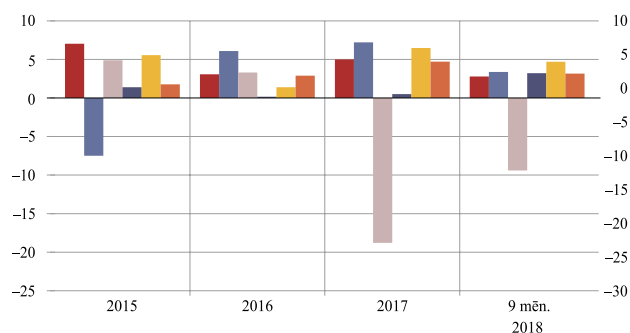
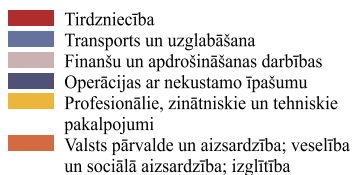

3.3. Nekustamā īpašuma tirgus

Nekustamā īpašuma tirgus aktivitāte saglabājas augsta. Nozares pievienotā vērtība 2018. gada 3. ceturksnī salīdzinājumā ar 2. ceturksni pieauga par 7.4%. Zemesgrāmatā reģistrēto nekustamā īpašuma pirkuma darījumu skaits 3. ceturksnī palielinājās otro ceturksni pēc kārtas. Attīstītājiem reaģējot uz tirgus pieprasījumu, 2018. gadā plānots uzbūvēt vairākus budžeta klases dzīvojamo māju projektus, un 2018. gada pirmajos deviņos mēnešos vērojams pabeigto mājokļu skaita pieaugums. Dati par izsniegtajām būvatļaujām liecina par gaidāmu turpmāku pieaugumu. Nekustamā īpašuma uzņēmumu ieskatā tam vajadzētu mazināt piedāvājuma trūkumu. Nekustamā īpašuma uzņēmumu publiskotā informācija par darījumu ar sērijveida dzīvokļiem cenām augustā un septembrī liecina, ka to gada kāpuma temps turpināja samazināties, tuvojoties 5% (2017. gadā vidēji vairs 9%). Papildus spēcīgajam tirgus pieprasījumam nozares attīstību varētu stimulēt politikas iniciatīvas, piemēram, ilgstoši stagnējošo dzīvokļu īres tirgu varētu iekustināt minētā finansējuma iespēja pašvaldību īres dzīvokļu būvei, kā arī īrnieku un izīrētāju attiecību sakārtošana, uzlabojot likumprojektu "Dzīvojamo telpu īres likums", kurš tiek gatavots 2. lasījumam Latvijas Republikas Saeimā.

21. attēls

**GALVENO PAKALPOJUMU VEIDU
PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS PĀRMAIŅAS**
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu;
sezonāli izlīdzināti dati; %)

3.4. Tirdzniecība

Tirdzniecības nozares attīstība kopumā 3. ceturksnī ir palēninājusies. Pirmkārt, neraugoties uz bezdarba sarukumu un samērā stabilu patērētāju noskaņojumu, vienā no lielākajām tirdzniecības nozarēm – mazumtirdzniecībā – jau vasaras mēnešos bija vērojams būtisks pieauguma tempa kritums (3. ceturksnī mazumtirdzniecības gada pieaugums bija 3.0%; 2. ceturksnī – 5.0%). Septembrī vērotais mazumtirdzniecības kāpums izrādījās īslaicīgs (iespējams, saistīts ar atliktā patēriņa īstenošanu, kas sakrita ar IKEA pirmo darbības mēnesi Latvijā), un jau oktobrī nozares attīstības temps atkal palēninājās. 3. ceturksnī turpināja sarukt auto degvielas un pārtikas mazumtirdzniecības kāpuma temps. Šajās preču grupās tirdzniecība bija būtiski augusi iepriekš.

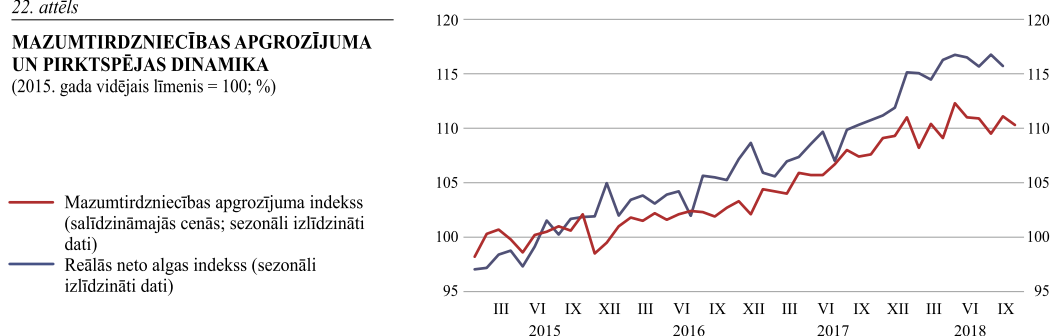
Oktobrī skaidrāk iezīmējās LIDL mazumtirdzniecības tīkla plāni Latvijas tirgū: tika sāka loģistikas centra izbūve, un veikalu tīkls paziņoja par plānu divarpus gadu laikā atvērt arī 10 veikalu, kopumā ieguldot līdzīgu investīciju apjomu kā aptuveni tādā pašā laika periodā Lietuvā, t.i., ap 125 milj. eiro. LIDL ietekme uz mazumtirdzniecības attīstību gan daļēji izpaudīsies kā tirgus pārdales efekts un pastiprinās konkurenci.

Automobiļu tirdzniecībā jau otro ceturksni pēc kārtas vērojams sarukums, taču tas nav līdzvērtīgs autobūves nozares lejupslīdei, ar ko sertifikācijas kavēšanās dēļ sastapušās Eiropas lielākās autobūves valstis.

Kā norādīja jau nominālā preču eksporta un tā vienības vērtības mēnešu dati, vājākam eksportam bija jāatspoguļojas arī vairumtirdzniecībā un tirdzniecības nozares pievienotajā vērtībā, kas 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinājās par 0.2% (gada laikā pieaugums vien par 1.6%).

22. attēls

**MAZUMTIRDZniecības Apgrozījuma
UN PIRKtSPĒJAS DINAMIKA**
(2015. gada vidējais līmenis = 100; %)

3.5. Transports

Lai gan 2018. gada sākumā kravu apjoms saruka, transporta nozares attīstība 2. un 3. ceturksnī bijusi veiksmīga. Transporta nozares pievienotā vērtība 3. ceturksnī palielinājās par 4.3% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 7.2%), sniedzot pozitīvu devumu arī straujākā IKP izaugsmē. Uz to norāda arī 3. ceturksnī vērotais transporta pakalpojumu eksporta kāpums (10.9%). Šādu dinamiku galvenokārt noteica kravu apjoma kāpums dzelzceļa transportā un ostās, kur auga ogļu un kokmateriālu pārvadājumu apjoms. Turpinājās palielināties arī pasažieru skaits lidostā, bet autotransporta kravu apgrozība samazinājusies.

Pēc kravu apjoma krituma 1. ceturksnī 2. un 3. ceturksnī dzelzceļa transporta kravu apjoms būtiski pieauga. 3. ceturksnī kravu apjoms palielinājās pat par 37.6%, turklāt nozīmīgi pieauga arī kravu apgrozība. Samazinājās iekšzemes kravu pārvadājumi, bet bija vērojams straujš importa kravu apjoma (aptuveni 80% no kopējā kravu apjoma) kāpums. Šajā izaugsmē liela loma ir no Krievijas un Baltkrievijas saņemto kravu apjoma palielinājumam. Krievijas kravu apjoma pieaugumu veicinājuši remontdarbi Krievijas ostu termināļos, piemēram, Ustjlugā, tāpēc kravas īslaicīgi pārorientētas uz Latviju. Baltkrievijas kravu apjoms audzis aptuveni par piektdaļu. To veicinājusi VAS "Latvijas Dzelzceļš" pārstāvniecības atvēršana Minskā 2017. gadā, kas ļāvusi uzlabot sadarbību un veidot jaunas partnerības ar Baltkrievijas uzņēmumiem. Arī kravas ekspresvilcienu līnijas Minska–Rīga atkāšana 2018. gadā uzlabojusi kravas pārvadājumu efektivitāti.

2018. gada 2. un 3. ceturksnī kravu apjoms ostās palielinājās, tomēr situācija visās ostās nebija vienāda. 3. ceturksnī kravu apjoms auga visās ostās, bet 2018. gada pirmajos 10 mēnešos tas palielinājās tikai Rīgas un Liepājas ostā, turpretī Ventspilī joprojām bija vērojams kritums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Straujākais kravu apjoma pieauguma temps ostās bija jūlijā un oktobrī, bet pārējos mēnešos tas bija lēnāks. Lielākais pozitīvais devums 3. ceturksnī, kā arī oktobrī bija beramkravām, augot ogļu pārvadājumiem. Palielinājās arī lejamkravu un ģenerālkraavu apjoms. Augsto cenu ietekmē kāpis arī pārvadāto kokmateriālu apjoms, nodrošinot otro lielāko devumu ostu kravu kāpumā. Pēc 11 ceturksņu krituma arī naftas produktu devums bijis nedaudz pozitīvs. Lai gan ostām 3. ceturksnis bijis labvēlīgs, jūras kravu pārvadājumu pakalpojumu eksports sarucis līdz minimumam.

Pozitīva attīstība turpinājās arī gaisa transportā, kur palielinājās apkalpoto pasažieru skaits. VAS "STARPTAUTISKĀ LIDOSTA "RĪGA"" 3. ceturksnī apkalpoja par 14.8% vairāk pasažieru nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Tas saistāms ar aktīvāku lidostas noslodzi vasaras mēnešos, kā arī jauniem lidojumu galamērķiem. Jāatzīmē, ka VAS "STARPTAUTISKĀ LIDOSTA "RĪGA"" kā vienīgā Baltijas lidosta 2018. gadā vairākkārt atzīta par vienu no Eiropā straujāk augošajām lidostām (2. ceturksnī – otrā vieta). Tomēr kravu pārvadājumu kāpums pēc straujās izaugsmes 1. ceturksnī saruka (3. ceturksnī par 7.2% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu).

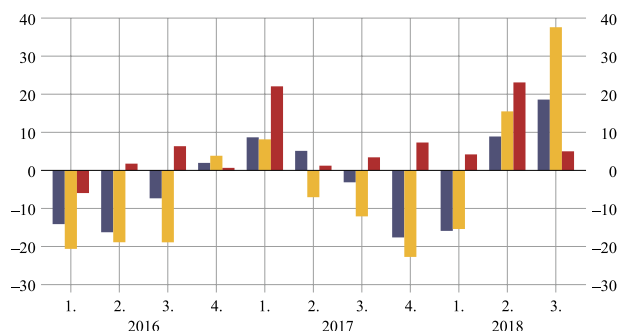
Autotransportā turpinājās 1. ceturkšņa tendences – kravu apjoms autotransportā 3. ceturksnī palielinājās, bet apgrozība samazinājās salīdzinājumā ar 2017. gada atbilstošo periodu. Kravu apjoms autotransportā 2018. gada pirmajos deviņos mēnešos par 10.6% pārsniedza iepriekšējā gada atbilstošā perioda līmeni, bet apgrozība saruka par 1.7%. Straujākais apgrozības kritums bija vērojams starptautiskajos pārvadājumos, bet šajā pašā grupā bijis lielākais apjoma pieaugums. Lai gan pagaidām pieprasījums no ES puses saglabājies augsts, tas varētu samazināties, mazinoties izaugsmes tempiem tirdzniecības partnervalstīs. Arī maksājumu bilances dati liecina, ka autotransporta devums transporta pakalpojumu eksporta izaugsmē bijis negatīvs. Turklāt joprojām aktuāls ir darbaspēka trūkums, kas kavē transporta pakalpojumu izaugsmi.

Lai gan transporta nozarē sasniegti pozitīvi rezultāti, nav garantiju, ka šāda tendence turpināsies ilgtermiņā. Dzelzceļa transporta un ostu kravu apjoma kāpums lielā mērā saistīts ar jau minētajiem remontdarbiem Ustjlugā, kuru dēļ Krievijas ogļu kravas tiek eksportētas caur Latvijas ostām. Taču pēc termināļu remontdarbu pabeigšanas, īpaši, ņemot vērā ģeopolitiskās situācijas saasināšanos, visdrīzāk Krievija pēc iespējas ātrāk atgriezīsies pie savas ilgtermiņa politikas – enerģētikas kravu pārorientēšanas uz savām ostām. Tālākā nākotnē ostu darbību negatīvi ietekmēs Krievijas minerālmēslu ražotāja *Uralhim* plānotā termināļa būve Ustjlugā. Tā rezultātā līdz 2022. gadam tiek plānots pārtraukt arī sauso minerālmēslu pārkraušanu Rīgas ostā. Lai uzlabotu darbaspēka pieejamību autotransporta nozarē, autopārvadātāju asociācija "Latvijas Auto" aicinājusi padarīt mazāk stingrus noteikumus, ar kādiem iespējams pieņemt darbā ārvalstu autovadītājus, tomēr pagaidām šajā jautājumā virzība nenotiek. Turklāt, lai gan ES ekonomiskā izaugsme joprojām ir stabila, tā kļūst mērenāka, tāpēc strauju autotransporta nozares kāpumu nav pamata gaidīt. Pozitīvāka ietekme uz transporta nozari ilgtermiņā būs nozīmīgiem projektiem gaisa satiksmē, kas pavērs plašākas attīstības perspektīvas. Paredzēts, ka investīcijas nākotnē ļaus palielināt lidlauka termināļa publiskās daļas jaudu par 49%, veicinot konkurētspēju.

23. attēls

**KRAVU APJOMA GADA PĀRMAIŅAS
GALVENAJOS KRAVU TRANSPORTA
VEIDOS
(%)**

■ Ostas
■ Dzelzceļš
■ Autotransports

4. IKP analīze no pieprasījuma puses¹

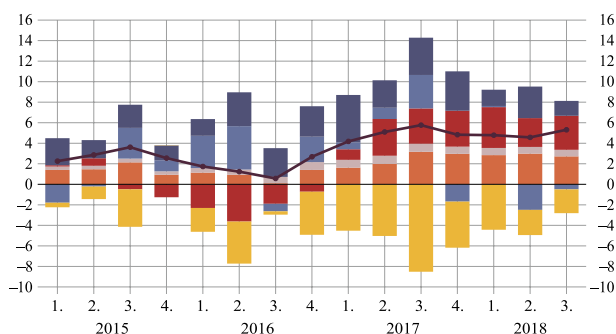
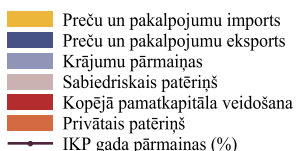
Līdzšinējais vērtējums	Notikumi kopš iepriekšējā ziņojuma	Jaunais vērtējums
Privātais patēriņš		
Privātais patēriņš augs noturīgi, tomēr iespējama īslaicīga piesardzība tēriņos.	<ul style="list-style-type: none"> – Aug nodarbinātības līmenis; – turpina sarukt bezdarbs; – turpina palielināties vidējais atalgojums; – mazumtirdzniecības attīstība palēninās; – iepriekšējo gadu patēriņa līmeņa pārskatīšanas (samazinājuma virzienā) ietekmē augstāks uzkrājumu novērtējums. 	Privātais patēriņš augs noturīgi; lēnāka ienākumu pieauguma dēļ iespējama iepriekšējo periodu uzkrājumu izlietošana.
Investīcijas		
Pēc straujās 2017. gada izaugsmes 2018. gadā investīcijas augs mērenāk.	<ul style="list-style-type: none"> – Investīciju kāpums pārsniedzis gaidīto; – uzlabojušās investīcijas mašīnās un iekārtās; – tiek iesniegti arvien jauni investīciju projekti, turpinās lielu projektu īstenošana. 	Investīciju pieauguma temps pārsniegs tautsaimniecības izaugsmes tempu.
Eksports		
Ārējās ekonomiskās un ģeopolitiskās vides pasliktināšanās, kā arī problēmas finanšu pakalpojumu jomā padara pesimistiskāku eksporta attīstības vērtējumu, ko citādi uzlabotu paaugstinātais ārējā pieprasījuma vērtējums.	<ul style="list-style-type: none"> – Ārējā pieprasījuma prognozes 2019. gadam nedaudz samazinātas; – vāja eksporta attīstība 3. ceturksnī; – rūpniecības izaugsme eiro zonā ir palēninājusies; – uzlabojies ražotāju noskaņojums. 	Ārējās ekonomiskās vides pasliktināšanās padara piesardzīgāku eksporta attīstības vērtējumu.
Imports		
Investīciju aktivitātes ietekmē 2018. gadā preču importa pieauguma temps turpinās stabili palielināties, pārsniedzot eksporta kāpuma tempu.	– Imports noturīgi aug vienlaikus ar straujāku investīciju kāpumu un stabili privātā patēriņa pieaugumu.	Augstās investīciju aktivitātes ietekmē preču imports turpinās stabili augt, pārsniedzot eksporta attīstības tempu.
Valdības patēriņš		
Valdības izdevumu politika atbilst plānotajai.	– Vērojams budžeta izdevumu, kas atspoguļo valdības patēriņu, kāpums saistībā ar pieņemtajiem lēmumiem par papildu finansējuma piešķiršanu aizsardzības jomai un atalgojuma palielināšanu valsts un pašvaldību struktūrvienībās.	2018. gada nogalē saglabāsies noturīgs valdības patēriņa kāpums. Savukārt turpmākajiem gadiem prognozēts lēnāks pieauguma temps.

Iekšzemes pieprasījums bijis spēcīgs, gan augot investīcijām, gan palielinoties privātajam un sabiedriskajam patēriņam. No pieprasījuma puses galvenais tālākas attīstības risks joprojām ir ārējais pieprasījums. Lai gan globālo tirdzniecības karu ietekme līdz šim nav bijusi jūtama, bažas par tās īstenošanos un ārējā pieprasījuma sarukumu saglabājas.

¹ Šajā nodaļā IKP un pieprasījuma puses komponentes analizētas salīdzināmajās cenās, izmantojot sezonāli un ar kalendāro dienu skaitu izlīdzinātus datus (ja nav atzīmēti citādi).

24. attēls

IKP GADA PĀRMAIŅU DALĪJUMS
(pieprasījuma puse; procentu punktos)

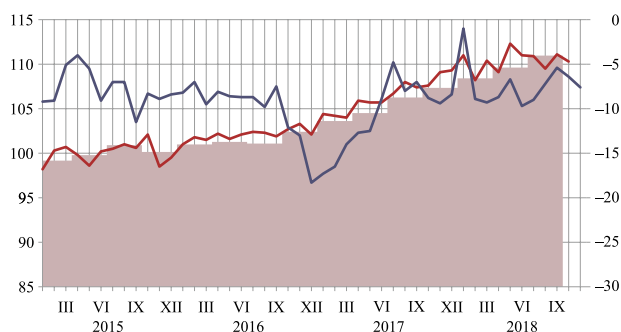
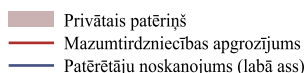

4.1. Privātais patēriņš

Palielinoties nodarbinātības līmenim, kā arī turpinot augt vidējam atalgojumam, arī privātais patēriņš nodrošina nozīmīgu devumu IKP izaugsmē. 3. ceturksnis šajā ziņā nebija izņēmums – izaugsmes temps saglabājās augsts (1.2% ceturkšņa laikā un 4.4% gada laikā). Atliktā patēriņa īstenošanas ietekme uz ceturkšņa rādītāju kopumā nav nozīmīga, jo, gaidot jauna tirgus dalībnieka ienākšanu ar mājokli saistītu u.c. rūpniecības preču segmentā, daļa iedzīvotāju, iespējams, atlika pirkumu izvēli jūlijā un augustā, taču pirkumus veica septembrī. Atalgojuma pieauguma temps 3. ceturksnī nedaudz saruka, un patērētāju noskaņojums oktobrī un novembrī kļuva piesardzīgāks. Tas liek prognozēt nedaudz mērenāku privātā patēriņa pieaugumu 2019. gadā.

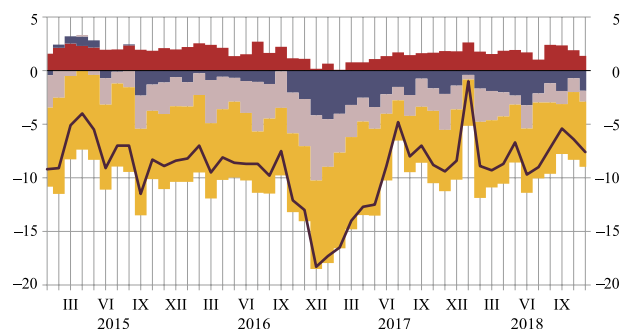
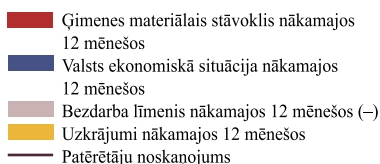
25. attēls

PATĒRIŅU RAKSTUROJOŠIE RĀDĪTĀJI
(2015 = 100; patērētāju noskaņojums; atbilžu saldo; %)

26. attēls

PATĒRĒTĀJU NOSKAŅOJUMS UN TO RAKSTUROJOŠIE RĀDĪTĀJI
(atbilžu saldo; procentu punktos)

4.2. Investīcijas

Investīciju pieauguma temps 2018. gada pirmajos trijos ceturkšņos bija svārstīgs, un 3. ceturkšņa rezultāts, ņemot vērā būvniecības aktivitātes kritumu, pat nedaudz pārsteidza (4.2% ceturkšņa laikā un 15.4% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu). 3. ceturksnī daudz straujāk nekā iepriekš auga ieguldījumi ražošanas iekārtās. Arvien tiek pieteikti jauni investīciju projekti, tādējādi arī 2019. gadā investīciju pieauguma temps visticamāk pārsniegs ekonomisko izaugsmi kopumā. Tomēr pēc 2017. un 2018. gadā vērotā straujā kāpuma tas palēnināsies.

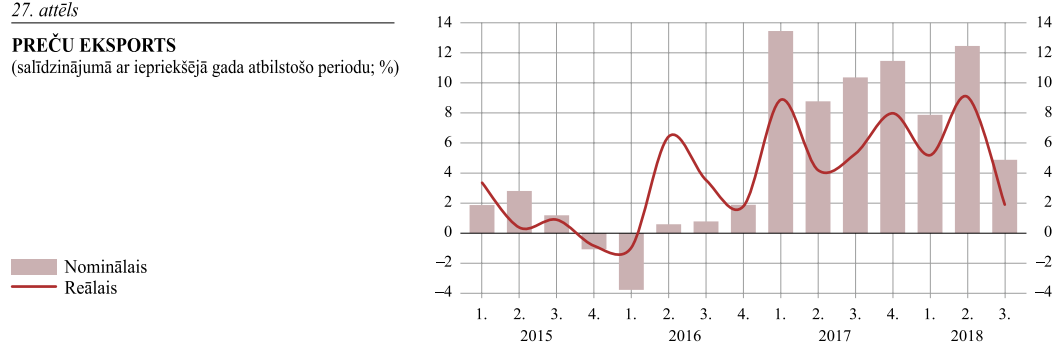
4.3. Eksports

Vienlaikus ar vājāku izaugsmi vairākās tirdzniecības partnervalstīs un arī tālāku finanšu pakalpojumu eksporta sarukumu Latvijas preču un pakalpojumu reālā eksporta devums IKP izaugsmē kļuva negatīvs (eksporta samazinājuma temps 2018. gada 3. ceturksņa laikā sasniedza 0.4%, bet gada pieauguma temps – tikai 2.3%).

Vērtības izteiksmē preču eksports 3. ceturksnī pavājinājās, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 4.8%. Lielākajās eksporta preču grupās saglabājies pozitīvs gada pieaugums. Tāpat kā iepriekšējos ceturksņos, preču eksporta izaugsmē nozīmīgākais bija eksporta reālā apjoma kāpums, bet cenu efekts nebija tik būtisks. Lielāko pozitīvo devumu eksporta izaugsmē 3. ceturksnī nodrošināja koksnes izstrādājumu, parastā metāla izstrādājumu, satiksmes līdzekļu un pārtikas rūpniecības ražojumu eksporta kāpums. Vājāks preču eksporta sniegums saistīts vairāk ar atsevišķu elektroiekārtu un mehānisko ierīču reeksporta plūsmu samazināšanos un sliktāku graudaugu ražu sausās vasaras ietekmē. Eksportu vājina arī tautsaimniecības izaugsmes palēnināšanās vairākās Latvijas galvenajās tirdzniecības partnervalstīs.

27. attēls

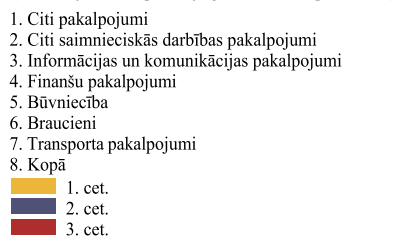
PREČU EKSPORTS
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Pakalpojumu eksports bijis svārstīgs – pēc vājākas izaugsmes 2018. gada 1. ceturksnī tas 2. ceturksnī palielinājās daudz straujāk. To galvenokārt veicināja transporta pakalpojumu eksports (gan gaisa, gan dzelzceļa transporta pakalpojumi), jau ilgstoši noturīgi augsts informācijas un komunikācijas pakalpojumu eksporta izaugsmes temps, kā arī būvniecības pakalpojumu eksports, neraugoties uz nelabvēlīgo situāciju galvenajos noieta tirgos (Apvienotajā Karalistē un Zviedrijā). Savukārt 3. ceturksnī eksporta tempa sarukumu ietekmēja samazinājums finanšu un būvniecības pakalpojumu nozarēs (attiecīgi par 25.1% un 10.4%). Finanšu pakalpojumu eksporta kritums, samazinoties ārvalstu klientu noguldījumiem Latvijā, bija paredzams, bet tik straujš būvniecības pakalpojumu eksporta kritums nebija gaidīts. Tas varētu būt skaidrojams ar augsto pieprasījumu iekšzemes tirgū un ierobežoto kapacitāti (īpaši darbaspēka trūkumu), kā arī lejuvērstu risku īstenošanos Apvienotajā Karalistē un strauju eksporta uz netradicionālajiem noieta tirgiem sarukumu.

28. attēls

PAKALPOJUMU EKSPORTS 2018. GADĀ
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Ārējās tirdzniecības veiksmīgai izaugsmei joprojām aktuāli ir ģeopolitiskie riski, kā arī pasaules vadošo tautsaimniecību tarifu un sankciju "kari". Saglabājas arī augsta jaudu noslodze rūpniecībā un apgrūtināta darbaspēka pieejamība. Tādējādi tiek prognozēts, ka eksporta pieaugums palēnināsies.

4.4. Imports

Palielinoties investīciju ceturkšņa pieauguma tempam, kā arī stabili augot privātajam un sabiedriskajam patēriņam, 3. ceturksnī preču un pakalpojumu imports palielinājās par 2.1%, gada pieaugumam sasniedzot 3.5%. Preču importu joprojām pozitīvi ietekmē ES struktūrfondu līdzekļu pieejamība. Augustā un septembrī importa pieaugumā būtiska loma bija Inčukalna gāzes krātuves uzpildīšanai. Izdevumi par preču importu auga samērā strauji (gada laikā par 12.9%), jo palielinājās arī importa vienības vērtība.

Pakalpojumu imports palielinājās diezgan strauji, un 3. ceturksnī tā kāpuma temps sasniedza 12.9%. Lai gan finanšu pakalpojumu importa pieauguma temps joprojām ir negatīvs, to kompensē augošs importa kāpuma temps citās īpatsvara ziņā lielākās pakalpojumu grupās. Strauji turpina palielināties informācijas un komunikācijas pakalpojumu un citu saimnieciskās darbības pakalpojumu imports, augot arī to īpatsvaram kopējā importā. Arī būvniecības pakalpojumu imports strauji aug, taču šo pakalpojumu īpatsvars kopējā apjomā ir tikai aptuveni 1.5%. Transporta pakalpojumu importa gada pieauguma temps turpina sarukt, neraugoties uz gaisa transporta pakalpojumu importa kāpumu, kas gaidāms arī tuvākajā nākotnē.

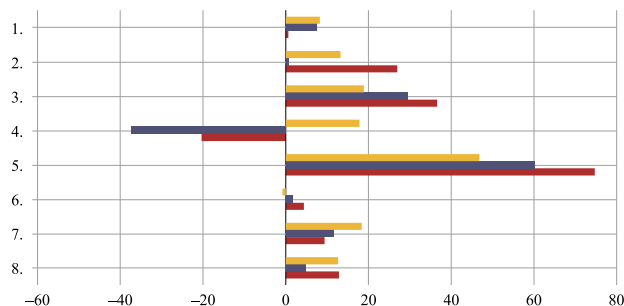
29. attēls

PAKALPOJUMU IMPORTS 2018. GADĀ

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, %)

- 1. 1. cet.
- 2. 2. cet.
- 3. 3. cet.

- 1. Citi pakalpojumi
- 2. Citi saimnieciskās darbības pakalpojumi
- 3. Informācijas un komunikācijas pakalpojumi
- 4. Finanšu pakalpojumi
- 5. Būvniecība
- 6. Braucieni
- 7. Transporta pakalpojumi
- 8. Kopā

4.5. Valdības patēriņš

Valdības izdevumu kopējais kāpums kopš 2018. gada vidus kļuva straujāks, atspoguļojot aktīvāku ES līdzfinansēto projektu īstenošanu, kā arī saistībā ar papildu finansējuma novirzīšanu aizsardzības un veselības jomai. Kopumā valdības izdevumu gada pieaugums 2018. gada oktobra beigās¹ sasniedza 11.1%.

Valdības patēriņš reālajā izteiksmē kopš gada sākuma palielinājās vienmērīgi. Budžeta izdevumi atlīdzībai un izdevumi precēm un pakalpojumiem, kas kopā atspoguļo valdības patēriņa attīstību faktiskajās cenās, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās attiecīgi par 7.2% un 13.1%. Visvairāk to ietekmēja papildu izdevumu kāpums aizsardzībai, lai finansējums šogad sasniegtu 2% no IKP, kā arī atalgojuma kāpums gan valsts, gan pašvaldību struktūrvienībās. Izdevumu pieaugums vērojams visās pozīcijās, izņemot procentu izdevumus.

Straujākais bija to valdības izdevumu pieaugums, kas ierasti atspoguļo ES līdzfinansēto projektu īstenošanu, piemēram, kapitālo izdevumu jeb valdības investīciju, kā arī subsīdiju un dotāciju apjoma kāpums. Kapitālie izdevumi 2018. gada pirmajos 10 mēnešos pieauga par 22.7%. ES līdzfinansēto projektu īstenošana ietvēra pašvaldību novirzītos līdzekļus ES līdzfinansēto projektu veikšanai un augstskolu realizētos projektus ar ES fondu finansējuma piesaisti.

Valdības patēriņa un investīciju kāpums kopumā veicina ekonomisko izaugsmi, un arī kopējo nodokļu ieņēmumu attīstība norāda uz pozitīvām tautsaimniecības attīstības

¹ Valsts kases dati par konsolidētā kopbudžeta ieņēmumiem un izdevumiem 2018. gada janvārī–oktobrī.

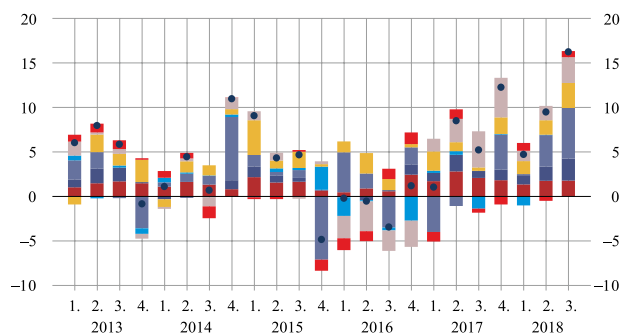

tendencēm. Gaidāms, ka 2018. gada pēdējos divos mēnešos būs saglabājies kopumā noturīgs valdības izdevumu, t.sk. valdības patēriņa, kāpums.

30. attēls

**KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA
IZDEVUMU PĀRMAIŅU TEMPS UN
ATSEVIŠĶU POZĪCIJU IEGULDĪJUMS**
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

- Atlīdzība
- Preces un pakalpojumi
- Subsīdijas un dotācijas
- Sociālie pabalsti
- Kapitālie izdevumi
- Pārējie izdevumi
- Procentu izdevumi
- Kopā

5. Darba tirgus

Līdzšinējais vērtējums	Notikumi kopš iepriekšējā ziņojuma	Jaunais vērtējums
Bezdarbs		
Pakāpeniska bezdarba samazināšanās (bezdarbs nedaudz zemāks par dabisko līmeni).	– Bezdarbs samazinās nedaudz straujāk, nekā prognozēts (2018. gada 3. ceturksnī 7.0% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita); – darbaspēka trūkuma pazīmes mēreni pieaug.	Pakāpeniska bezdarba samazināšanās.
Atalgojums		
2018. gadā vidējās algas pieaugums – 8%. Vidējā termiņa vērtējums nav būtiski mainīts.	– Vidējās algas pieaugums 2018. gada 3. ceturksnī (8%) tuvs prognozētajam; – būvniecības nozarē parakstīta ģenerālvienošānās par minimālo algu; – nedaudz palielināts minimālais atalgojums pedagogiem.	2018. gadā vidējās algas pieaugums – nedaudz lielāks par 8%; 2019. gadā tas nedaudz pārsniegs 6%.

Jaunākie dati par darba tirgus attīstību apstiprina iepriekšējās tendences, bet gan reģistrētais, gan faktiskais bezdarbs samazinājies nedaudz straujāk, nekā prognozēts. Brīvo darbvietu skaits turpina palielināties. Turpināja augt gan nodarbinātības, gan līdzdalības līmenis, kas jau līdz šim bija virs ES vidējā līmeņa. Lai gan, ņemot vērā bezdarba reģionālo un strukturālo dalījumu, vēl ir iespēja palielināt līdzdalības līmeni, tomēr šis nodarbināto skaita pieauguma resurss ir ierobežots. Ņemot vērā neiepriecinošās demogrāfiskās tendences un joprojām negatīvo migrācijas rādītāju, vidējā un ilgākā laika periodā var prognozēt, ka nodarbināto skaits neaugs un pat samazināsies, tāpēc tautsaimniecības attīstībai arvien nozīmīgāka ir produktivitātes kāpināšana.

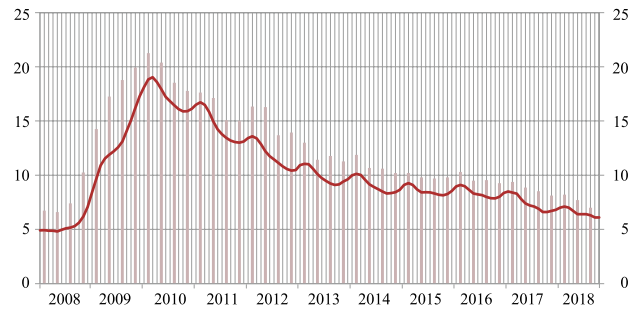
Uzņēmumu aptauju dati liecina, ka nodarbinātības gaidas tuvākajiem mēnešiem ir pozitīvas dažādās nozarēs, bet arvien vairāk uzņēmēju, īpaši būvniecības un pakalpojumu nozarēs, norāda, ka tieši darbaspēka trūkums ir svarīgs uzņēmējdarbību ierobežojošs faktors. Uzņēmumu konkurence darbinieku piesaistē atspoguļojas arī algu pieaugumā, kas 3. ceturksnī Latvijā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu bija mērenāks (8.0%), tomēr, tā kā lielāka nozīme bija pamatalgas pieaugumam nekā atalgojuma neregulārajai komponentei, šis kāpums vērtējams kā stabils. Bruto nominālā alga pārsniegusi 1000 eiro robežu, un turpina augt arī neto reālā alga, norādot uz iedzīvotāju pirktspējas pieaugumu.

Vērtējot citas nesenās aktualitātes darba tirgū, gaidāms, ka pedagogu minimālās algas pieaugums, ņemot vērā pedagogu skaitu un to, ka jau tagad daļa no viņiem saņem par noteikto minimumu lielāku atalgojumu, kā arī to, ka pedagogu minimālās algas palielinājums ir neliels (30 eiro), būtiski neietekmēs kopējo algu līmeni tautsaimniecībā. Lielāka ietekme uz vidējās algas pārmaiņām varētu būt tam, ka būvniecībā noslēgta ģenerālvienošānās par minimālo algu nozarē (780 eiro), jo nozarē plaša t.s. aplokšņu algu izmantošana nosaka arī zemu oficiālo algu – par minimālo algu vai atalgojumu, kas mazāks par to, strādā aptuveni piektā daļa šajā nozarē nodarbināto, bet alga līdz 700 eiro ir aptuveni 45% darbinieku. Šīm pārmaiņām gan vēl paredzēts pārejas periods, tāpēc ietekme vairāk varētu būt jūtama 2020. gadā. Pašlaik aktualizēts jautājums par iespējamu ģenerālvienošānās noslēgšanu viesmīlības nozarē, kas noteiktu tirgus situācijai atbilstošu vidējās algas pieaugumu, bet nozares uzņēmumi pretī prasa samazinātās PVN likmes ieviešanu sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumiem.

31. attēls

**REĢISTRĒTĀ BEZDARBA LĪMENIS UN
DARBA MEKLĒTĀJU ĪPATSVARŠ
(%)**

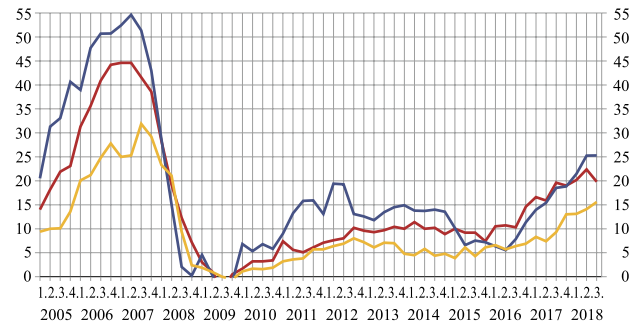
■ Darba meklētāju īpatsvars
— Reģistrētā bezdarba līmenis

32. attēls

**TO UZŅĒMĒJU ĪPATSVARŠ, KURI UZSKATA
DARBASPĒKA TRŪKUMU PAR BŪTISKU
UZŅĒMĒJDARBĪBU KAVĒJOŠU FAKTORU
(%)**

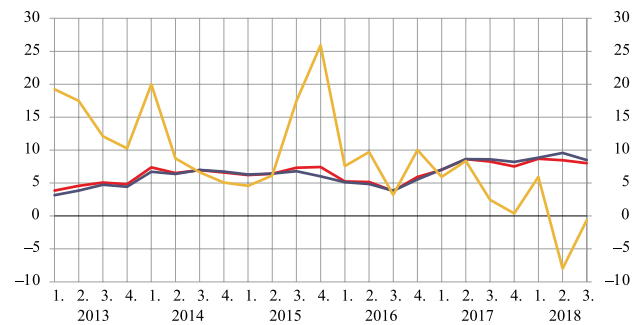
— Apstrādes rūpniecība
— Būvniecība
— Pakalpojumi

33. attēls

**VIDĒJĀS MĒNEŠĀ DARBA ALGAS
TAUTSAIMNIECĪBĀ GADA PĀRMAIŅAS
KOMPONENŠU DALĪJUMĀ
(%)**

— Kopā
— Regulārā alga
— Neregulārā alga

6. Izmaksas un cenas

Līdzšinējais vērtējums	Notikumi kopš iepriekšējā ziņojuma	Jaunais vērtējums
Naftas cenas		
Tiek prognozēts, ka vidējā naftas cena 2018. gadā būs 73 ASV dolāri par barelu, bet 2019. gadā – 70 ASV dolāru par barelu.	– Naftas cena pakāpeniski pieauga, oktobra vidū īsu brīdi pārsniedzot 85 ASV dolārus par barelu (augstākā cena pēdējos četros gados); – ASV sankcijas pret Irānu samazina naftas piedāvājumu ievērojami mazāk, nekā gaidīts. Pēc vairāku mēnešu pārtraukuma tirgū atkal valda bažas par pārāk lielu naftas piedāvājumu; – OPEC samazina naftas ieguvu.	Tiek prognozēts, ka vidējā naftas cena 2018. gadā būs 72 ASV dolāri par barelu, 2019. gadā – 68 ASV dolāri par barelu, bet 2020. gadā – 66 ASV dolāri par barelu.
Pasaules pārtikas cenas		
Tiek prognozēts mērens pārtikas cenu pieaugums pasaulē, bet no zemāka sākotnējā līmeņa.	– Karstā un sausā vasara Eiropā samazināja kviešu ražu pasaulē līdz zemākajam līmenim pēdējo piecu gadu laikā, un kviešu cenas pasaulē pieauga; – būtiski saruka cukura un kafijas cenas pasaulē.	Tiek prognozēts mērens pārtikas cenu pieaugums pasaulē.
Iekšzemes darbaspēka izmaksas un inflācijas gaidas		
2018. gadā vidējās algas pieaugums nedaudz pārsniegs 8% un 2019. gadā būs 6%.	– Darbaspēka izmaksas 2018. gada pirmajos trijos ceturkšņos pieauga atbilstoši prognozēm; – potenciālā IKP un ražošanas apjoma starpības prognozes tika nedaudz paaugstinātas; – inflācijas gaidas būtiski nemainījās.	Vidējās algas pieaugums 2018. gadā nedaudz pārsniegs 8%, bet 2019. gadā – 6%.
Netiešie nodokļi un administratīvi regulējamās cenas		
Nemtas vērā akcīzes nodokļu likmju pārmaiņas atbilstoši apstiprinātajam līmenim, kā arī SIA "Rīgas ūdens" tarifu būtisks palielinājums 2018. gada jūnijā.	– Dabaspēka un siltumenerģijas cena pakāpeniski aug, atspoguļojot naftas produktu sadārdzinājumu iepriekšējo mēnešu laikā; – siltumenerģijas cena šajā sezonā var pieaugt par 3–4% (ietekme uz inflāciju – 0.1 procentu punkts); – SPRK apstiprina jaunus tarifus par nešķiroto sadzīves atkritumu apglabāšanu poligonos "Getliņi" un "Ciniši" (ietekme uz 2019. gada inflāciju – līdz 0.1 procentu punktam).	Tiek prognozēts pakāpenisks administratīvi regulējamo cenu kāpums. Salīdzinājumā ar jūniju vērtējums nav būtiski mainīts.

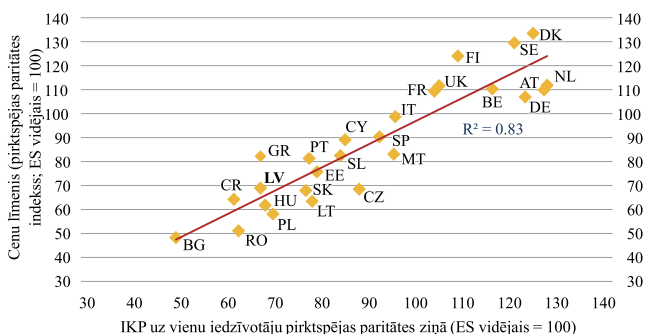
Inflācija 2018. gada 2. pusgadā bija nedaudz mazāka, nekā prognozēts. Turpinoties spēcīgai tautsaimniecības attīstībai un atalgojuma kāpumam, iekšzemes pieprasījuma ietekme uz inflāciju pakāpeniski pieauga, tomēr šis kāpums bija lēnāks par jūnijā prognozēto. Savukārt pārtikas un enerģijas produktu cenas kopumā bija tuvu gaidītajām.

IKP pieauguma prognoze kopš jūnija tika paaugstināta. Potenciālais IKP visticamāk palielinās straujāk, nekā gaidīts, un tas atspoguļo noturīgu ES valstu ienākuma konverģences procesu. ES mērogā pastāv cieša pozitīva sakarība starp ienākumu līmeni un cenu līmeni. Tāpēc tajās ES valstīs, kurās ienākumi aug strauji (t.sk. Latvijā), straujāk aug arī cenas (īpaši tas attiecas uz starptautiski netirgojamo preču un pakalpojumu cenām).

Turklāt Latvijas tautsaimniecība turpinās attīstīties nedaudz straujāk par potenciālo līmeni, un bezdarbs joprojām būs zemāks par dabisko līmeni. Salīdzinājumā ar jūnija prognozēm maksimālais ražošanas apjoma starpības rādītājs pašlaik paredzams dažus ceturkšņus vēlāk. Arī citās eiro zonas valstīs, kur tautsaimniecība attīstās tuvu potenciālajam līmenim vai nedaudz virs tā, inflācija ir nedaudz augstāka nekā valstīs, kuru tautsaimniecības attīstība ir būtiski zemāka par potenciālo līmeni.

34. attēls

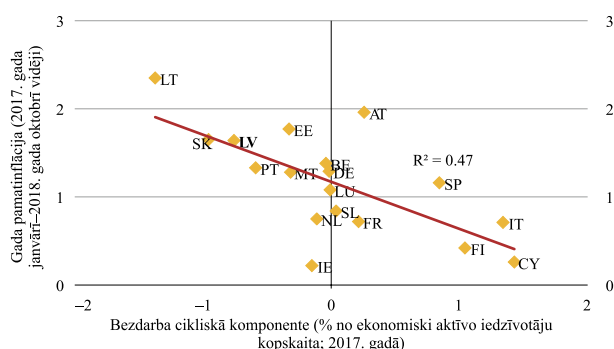
IENĀKUMU LĪMENIS UN PATĒRIŅA PREČU
UN PAKALPOJUMU CENU LĪMENIS
2017. GADĀ

Piezīme. Luksemburga un Īrija netika iekļautas izlecošo vērtību dēļ.

35. attēls

PAMATINFLĀCIJA UN BEZDARBA
CIKLISKĀ KOMPONENTE

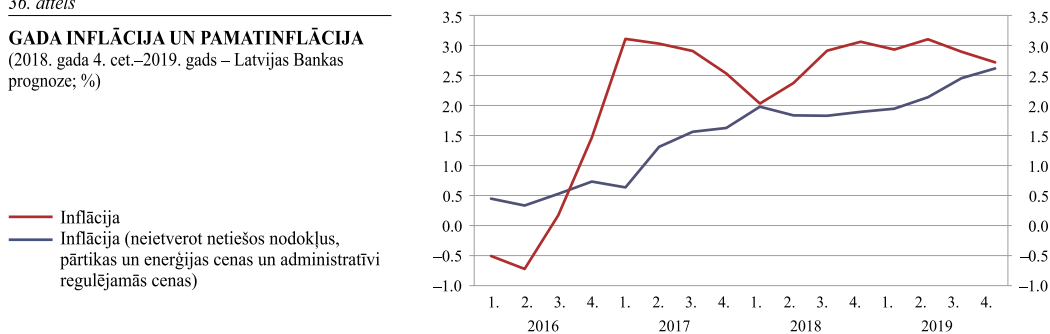

Piezīmes. Izlasē ir eiro zonas valstis bez Grieķijas (izlecošā vērtība). Pamatinflācijā nav ietverti nodokļi un enerģijas un pārtikas cenas.

Gan augstāks potenciālais IKP, gan lielāks ražošanas apjoma starpības novērtējums nozīmē to, ka pamatinflācijas¹ pakāpeniskā pieauguma tendence visticamāk saglabāsies arī nākamo ceturkšņu laikā.

36. attēls

GADA INFLĀCIJA UN PAMATINFLĀCIJA
(2018. gada 4. cet.–2019. gads – Latvijas Bankas
prognoze; %)

Naftas cenas turpināja augt līdz oktobra vidum, reaģējot uz pretrunīgiem ASV naftas ieguves un krājumu datiem, OPEC signāliem un ģeopolitiskās situācijas saasinājumiem. Tomēr oktobrī kļuva skaidrs, ka ASV sankcijas pret Irānu samazina naftas piedāvājumu ievērojami mazāk, nekā gaidīts. Pēc vairāku mēnešu pārtraukuma tirgū atkal valda bažas par pārāk lielu naftas piedāvājumu. Bažas nespēja izkļiedēt pat OPEC decembra sākumā pieņemtais lēmums samazināt naftas ieguvu nedaudz vairāk, nekā gaidīts.

Kopumā naftas cenas prognoze kopš jūnija būtiski nemainījās. Naftas cenas svārstības samērā ātri (dažu nedēļu laikā) atspoguļojas degvielas cenrāžos. Savukārt dabasgāzes un siltumenerģijas tarifi tās ierasti atspoguļojas ar dažu mēnešu novēlojumu. Lai gan AS "Rīgas Siltums" paziņoja, ka neplāno būtiski mainīt siltumenerģijas tarifu, neliels apkures sadārdzinājums citās pilsētās var paaugstināt kopējo siltumenerģijas cenu šajā sezonā par 3–4% (ietekme uz inflāciju – 0.1 procentu punkts). Turklāt augstāki nešķiroto

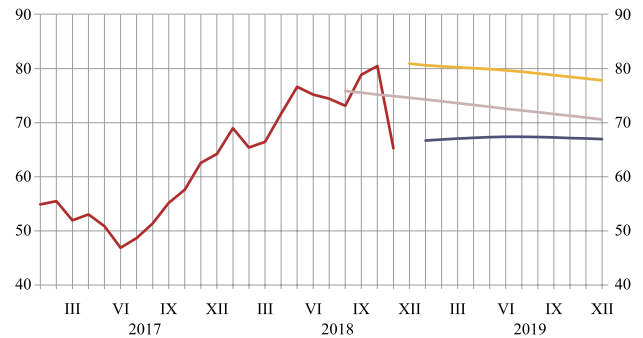
¹ Inflācija, neietverot pārtikas un enerģijas cenas, nodokļus un administratīvi regulējamās cenas.

sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifi poligonos "Getliņi" un "Ciniši" var paaugstināt 2019. gada inflāciju gandrīz par 0.1 procentu punktu.

37. attēls

BRENT JĒLNAFTAS CENAS PASAULES TIRGŪ
(ASV dolāros par barelu)

- Faktiskā naftas cena
- Brent nākotnes darījumu cena 2018. gada jūnijā
- Brent nākotnes darījumu cena 2018. gada oktobrī
- Brent nākotnes darījumu cena 2018. gada novembrī

2019. gada janvārī gaidāmā elektroenerģijas cenu palielinājuma (tas atspoguļo pēdējo mēnešu laikā vērojamo elektroenerģijas sadārdzinājumu *Nord Pool* biržā karstās un sausās vasaras dēļ) ietekme uz 2019. gada inflāciju lēšama 0.2 procentu punktu apmērā. Turklāt karstā un sausā vasara Eiropā samazināja kviešu ražu pasaulē līdz zemākajam līmenim pēdējo piecu gadu laikā. Tomēr graudaugu cenu pieauguma ietekmi uz inflācijas prognozēm lielākoties kompensēja ievērojams cukura un kafijas cenu kritums. Tādējādi pasaules pārtikas cenu prognozētā ietekme uz inflāciju netika būtiski mainīta.

Vidējā termiņā inflācija Latvijā joprojām nedaudz pārsniegs eiro zonas vidējo rādītāju. Spēcīga tautsaimniecības izaugsme noteiks to, ka iekšzemes pieprasījuma ietekme uz inflāciju turpinās pakāpeniski augt. Gada inflācija tuvu 3% pašlaik vērtējama kā tautsaimniecības veselīguma pazīme, atspoguļojot noturīgu ienākumu konvergenci, kā arī tautsaimniecības attīstību nedaudz virs potenciālā līmeņa.

7. Secinājumi un prognozes

Latvijas tautsaimniecības izaugsme 2018. gadā bijusi straujāka, nekā gaidīts, saglabājot iepriekšējā gadā sasniegto augsto pieauguma tempu. To turpināja uzturēt iekšzemes pieprasījums, ko veicināja spēcīgais rīcībā esošo ienākumu kāpums, kā arī investīciju aktivitāte. Turpretī 2018. gada 2. pusgadā vairākās valstīs sākusies tautsaimniecības attīstības tempa palēnināšanās un ar norisēm ārējā vidē saistītie ekonomiskie un ģeopolitiskie riski nav mazinājušies. Tas sācis atspoguļoties arī samērā vājā eksporta izaugsmē.

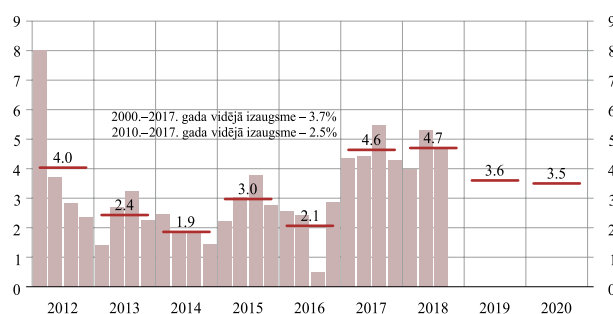
Straujāks, nekā prognozēts, IKP izaugsmes temps 2018. gada pirmajos trijos ceturkšņos un visbūtiskāk 3. ceturksnī galvenokārt noteicis gan IKP prognozes palielināšanu 2018. gadam, gan tehniski (*carry-over effect*) – arī 2019. gada pieauguma tempu, lai gan redzējums par attīstību nākotnē kopumā nav uzlabots. 3. ceturksnī spēcīga izaugsme bija vērojama vairākās pakalpojumu nozarēs, un tas ļāva uzlabot, piemēram, informācijas un komunikācijas pakalpojumu attīstības vērtējumu. Taču ne visi izaugsmi balstošie faktori būs noturīgi. Latvijas ostu un dzelzceļa transporta sniegto pakalpojumu uzlabošanās vērtējama kā īslaicīga, jo tā saistīta ar Krievijas infrastruktūras remontu. Nekustamā īpašuma nozare un finanšu pakalpojumi ir ļoti svārstīgi. Finanšu nozarē nenoteiktību nosaka pārmaiņas ārvalstu klientus apkalpojošajā segmentā, kas tuvākā gada laikā var turpināties atkarībā no kredītiestāžu spējas piemērot darbību tirgus apstākļiem. Vienlaikus būvniecības attīstība jau 3. ceturksnī palēninājās, nākotnē prognozējot mērenāku attīstības tempu nekā līdz šim. Apstrādes rūpniecības un tirdzniecības attīstība ir būtiski palēninājusies, un arī turpmāk to negatīvi ietekmēs globālās vides pavājināšanās.

Latvijas Banka palielinājusi IKP pieauguma prognozi 2018. gadam saskaņā ar sezonāli un ar kalendāro dienu skaitu izlīdzinātiem datiem līdz 4.9% (jūnijā – 3.9%) un saskaņā ar sezonāli un ar kalendāro dienu skaitu neizlīdzinātiem datiem – līdz 4.7% (jūnijā – 3.9%). IKP pieauguma prognoze 2019. gadam palielināta attiecīgi līdz 3.5% (jūnijā – 3.0%) un 3.6% (jūnijā – 3.0%). Saskaņā ar Latvijas Bankas redzējumu IKP pieaugums 2020. gadā būs 3.1% saskaņā ar sezonāli un ar kalendāro skaitu izlīdzinātiem datiem un 3.5% – saskaņā ar sezonāli un ar kalendāro dienu skaitu neizlīdzinātiem datiem.

38. attēls

IKP GADA PĀRMAIŅAS

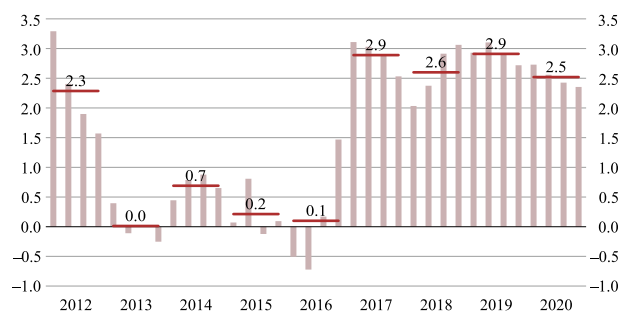
(salīdzināmajās cenās; sezonāli un ar kalendāro dienu skaitu neizlīdzināti dati; 2018.–2020. gads – Latvijas Bankas prognoze; %)

Lai gan IKP prognoze ir palielināta un iekšzemes pieprasījuma ietekme uz inflāciju pakāpeniski aug, šis kāpums bija mazāks par gaidīto. Tāpēc Latvijas Bankas inflācijas prognoze 2018. gadam ir samazināta līdz 2.6% (no 2.9% jūnijā). 2019. gada inflācijas prognoze nav mainīta (2.9%). Tiek prognozēts, ka iekšzemes pieprasījuma ietekme uz inflāciju turpinās pakāpeniski augt, atspoguļojot noturīgu ienākumu konvergenci, kā arī par potenciālo līmeni nedaudz straujāku tautsaimniecības attīstību. Naftas tirgū atjaunojoties bažām par pārāk lielu naftas piedāvājumu un kopš oktobra vidus naftas cenai zaudējot gandrīz trešdaļu vērtības, pašreizējā naftas cenas prognoze ir nedaudz zemāka par jūnija prognozi. Tomēr inflācijas enerģijas komponenti palielinās elektrības sadārdzinājums 2019. gada sākumā, kas atspoguļos elektroenerģijas sadārdzinājumu biržā karstās un sausās vasaras dēļ. Ienākumu konverģences process noteiks to, ka arī nākamajos gados inflācija, visticamāk, pārsniegs eiro zonas vidējo rādītāju. Latvijas Bankas inflācijas prognoze Latvijai 2020. gadam ir 2.5%.

39. attēls

SPCI GADA PĀRMAIŅAS
(2018.–2020. gads – Latvijas Bankas prognoze; %)

Tabula

MAKROEKONOMISKO RĀDĪTĀJU PROGNOZES

(%)

	2018	2019	2020
EKONOMISKĀ AKTIVITĀTE (gada pārmaiņas salīdzināmajās cenās; sezonāli un ar kalendāro dienu skaitu izlīdzināti dati)			
IKP	4.9	3.5	3.1
Privātais patēriņš	4.3	3.9	3.5
Valdības patēriņš	5.4	2.3	2.1
Investīcijas	14.1	4.8	5.2
Eksports	4.0	3.1	3.4
Imports	4.7	4.3	4.3
INFLĀCIJA (gada SPCI)	2.6	2.9	2.5
DARBA TIRGUS			
Bezdarbs (% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita)	7.4	7.0	6.9
Nominālā bruto darba alga (gada pārmaiņas)	8.5	6.5	5.7
TEKOŠĀ KONTA BILANCE (% no IKP)	0.9	-0.4	-1.1
FISKĀLAIS SEKTORS (% no IKP)			
Valdības parāds	37.2	36.5	37.7
Konsolidētā valdības budžeta pārpalikums/deficīts (-)	-0.5	-0.7	-0.7

8. Nevienlīdzības mazināšanas pasākumu fiskālā ietekme. Scenāriju analīze

Motivācija

Nevienlīdzīgs ienākumu sadalījums ir viena no Latvijas sabiedrības problēmām, kas jārisina ne tikai ētisku, bet arī ekonomisku apsvērumu dēļ (augsta ienākumu nevienlīdzība rada arī nevienlīdzīgu piekļuvi izglītības un veselības aprūpes pakalpojumiem, tādējādi tiek negatīvi ietekmēts cilvēkkapitāls). Ne velti šī tēma bija aktuāla arī Latvijas Republikas 13. Saeimas vēlēšanu kontekstā, vairākām partijām uzskaitot virkni veicamo darbu nevienlīdzības un nabadzības riska mazināšanai, t.sk. minimālās algas un ar nodokļiem neapliekamā minimuma palielināšanu.

Tomēr ierobežotu budžeta resursu dēļ ne visas idejas iespējams īstenot. Tāpēc, izmantojot EUROMOD¹ un Latvijas DSGE² modeļus, Latvijas Banka novērtējusi, kāda būtu šo pasākumu fiskālā ietekme un kādas būtu to sekmes nevienlīdzības un nabadzības riska mazināšanā.

Simulācijas

Aprēķinos izmantoti četri scenāriji, kas paredz, sākot ar 2019. gadu:

- 1) palielināt algu ar nodokļiem neapliekamo minimumu no 230 eiro līdz 500 eiro, saglabājot esošo diferencēšanas mehānismu;
- 2) palielināt pensiju ar nodokļiem neapliekamo minimumu no 270 eiro līdz 500 eiro;
- 3) vienlaikus ieviest 1. un 2. scenārija pasākumus;
- 4) vienlaikus ieviest 1. un 2. scenārija pasākumus un palielināt minimālo algu no 430 eiro līdz 500 eiro.

Pasākumu tiešās ietekmes uz budžetu, ietekmes uz nevienlīdzību un nabadzības risku aprēķināšanā izmantots EUROMOD mikrosimulācijas modelis, kas ļauj novērtēt tiesību aktu pārmaiņu ietekmi uz indivīdu rīcībā esošajiem ienākumiem un samaksājamiem nodokļiem. Savukārt, aprēķinot netiešo ietekmi uz budžetu, kas atspoguļo veikto pasākumu rezultātā augošo tautsaimniecības aktivitāti, izmantots Latvijas DSGE modelis.

Rezultāti

1. scenārijs. Palielinot algu ar nodokļiem neapliekamo minimumu, nevienlīdzības rādītāja samazinājums ir niecīgs. Tā kā tikai nelielā daļā (aptuveni 10%) mājsaimniecību ar viszemākajiem ienākumiem ir nodarbinātie, algu neapliekamā minimuma pārmaiņas tos neskartu. Turklāt tehniski pieaugtu nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars (palielinātos mediānas ienākumi). Lai gan ietekme uz nevienlīdzības rādītājiem ir niecīga, pasākuma ietekme uz budžetu ir visai būtiska. IIN ieņēmumu samazinājumu aptuveni par 142 milj. eiro (0.45% no IKP) tikai nedaudz kompensētu lielāks privātais patēriņš, kas atpakaļ budžetā novirzītu aptuveni 38 milj. eiro (0.12% no IKP). Tādējādi pasākuma kopējās izmaksas būtu aptuveni 104 milj. eiro (salīdzinājumam – tikai nedaudz mazāk nekā 2016. gada budžeta izdevumi vides aizsardzībai (135 milj. eiro)).

2. scenārijs. Arī pensiju ar nodokļiem neapliekamā minimuma palielināšana tikai nedaudz mazinātu nevienlīdzību un nabadzības riskam pakļauto cilvēku īpatsvaru. Jau pašlaik likumā noteiktais ar nodokļiem neapliekamais minimums ietver lielu daļu zemo pensiju saņēmēju,

¹ EUROMOD ir Eiropas nodokļu un pabalstu mikrosimulācijas modelis, kas tiek uzturēts un veidots Sociālo un ekonomikas pētījumu institūtā (*Institute for Social & Economic Research (ISER, University of Essex)*) sadarbībā ar nacionālajām ekspertu grupām. Latvijas nacionālā ekspertu grupa ir BICEPS. Vairāk par Latvijas EUROMOD modeli sk.: Pluta, A., Recchia, P., Zasova, A. *EUROMOD country report: Latvia 2014–2017* (pieejams https://www.euromod.ac.uk/sites/default/files/country-reports/year8/Y8_CR_LV_Final.pdf).

² Bušs, G. Algu veidošana, bezdarbs un ekonomiskās attīstības cikls Latvijā. Rīga: Latvijas Banka, 2017. Pētījums 1/2017. 70 lpp.

tāpēc visvairāk iegūtu vidēji lielu pensiju saņēmēji. Pasākuma kopējā ietekme uz budžetu būtu mazāka nekā 1. scenārija gadījumā – 67 milj. eiro (0.2% no IKP).

3. scenārijs. Abi šie pasākumi kopā GINI koeficientu samazinātu no 0.360 līdz 0.355, kas būtiski nemainītu Latvijas pozīcijas ES – viens no pieciem ES valstu augstākajiem nevienlīdzības rādītājiem. Turklāt budžetā tas radītu 171 milj. eiro (0.5% no IKP) zaudējumus (salīdzinājumam – aptuveni tikpat daudz, cik paredzēti budžeta izdevumi augstākajai izglītībai).

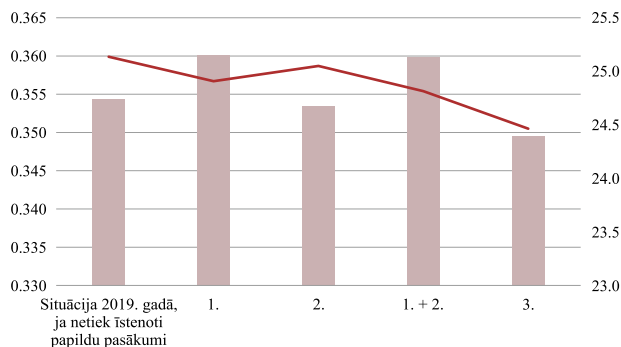
4. scenārijs. Ieviešot minētos pasākumus un palielinot minimālo algu, nevienlīdzības rādītājs samazinātos līdz 0.351, turklāt tehniski zemāks būtu arī nabadzības riskam pakļauto cilvēku īpatsvars. Šo pasākumu izmaksas sasniegtu 163 milj. eiro (0.5% no IKP; nedaudz mazāk nekā 3. scenārija gadījumā, jo, augot minimālajai algai, palielinās arī valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu bāze). Tomēr kopējās pasākumu izmaksas varētu būt lielākas, jo aprēķinos nav ņemts vērā, ka vienlaikus ar minimālās algas kāpumu augtu arī valsts iestādēs nodarbināto algas. Aprēķinos nav aplūkots arī reģionālais dalījums, proti, palielinot minimālo algu, bezdarbs Latgalē, visticamāk, pieaugtu straujāk nekā Rīgā.

40. attēls

SCENĀRIJU PASĀKUMU IETEKME UZ RĪCĪBĀ ESOŠO IENĀKUMU NEVIENLĪDZĪBU (GINI) UN NABADZĪBAS RISKAM PAKĻAUTO IEDZĪVOTĀJU ĪPATSVARU

1. Ar nodokļiem neapliekamā minimuma palielināšana algām no 230 eiro līdz 500 eiro
2. Ar nodokļiem neapliekamā minimuma palielināšana pensijām no 270 eiro līdz 500 eiro
3. Minimālās algas palielināšana no 430 eiro līdz 500 eiro

— Rīcībā esošo ienākumu GINI
■ Nabadzības risks kopā (%; labā ass)

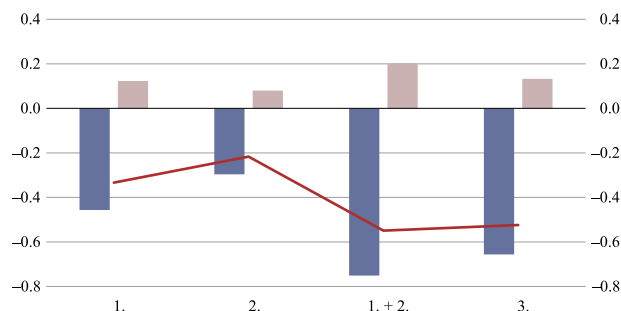

41. attēls

SCENĀRIJU PASĀKUMU TIEŠĀ UN NETIEŠĀ IETEKME UZ BUDŽETU (% no IKP)

1. Ar nodokļiem neapliekamā minimuma palielināšana algām no 230 eiro līdz 500 eiro
2. Ar nodokļiem neapliekamā minimuma palielināšana pensijām no 270 eiro līdz 500 eiro
3. Minimālās algas palielināšana no 430 eiro līdz 500 eiro

■ Tiešā ietekme
■ Netiešā ietekme
— Kopējā ietekme

Secinājumi

Simulāciju rezultāti kopumā liecina, ka būtiskai nevienlīdzības mazināšanai Latvijā nepietiks ar lielāku minimālo algu un ar nodokļiem neapliekamo minimumu vien. Tikai nelielā daļā mājāsaimniecību ar viszemākajiem ienākumiem ir nodarbinātie, tāpēc nodokļu sviru (un minimālās algas) vietā daudz efektīvāks problēmas risinājums būtu sociālo pabalstu sistēmas uzlabošana. Salīdzinājumā ar citām ES valstīm pabalstu nozīme nevienlīdzības mazināšanā Latvijā pašlaik ir zema (sīkāk sk. [šeit](#)).

Tāpat secināms, ka minimālās algas un ar nodokļiem neapliekamā minimuma palielināšanas ietekme uz budžetu nebūt nav maza. Kopējām pasākumu izmaksām sasniedzot aptuveni 170 milj. eiro, budžetā būtu jārod papildu līdzekļi 0.5% no IKP apmērā. Ņemot vērā jau apstiprināto pasākumu ietekmi (veselības aprūpes nozares finansējuma palielināšanu un nodokļu reformu), budžeta iespējas īstenot šāda apjoma pasākumus tuvākajā nākotnē ir ierobežotas. Tāpēc Latvijā nepieciešama mērķtiecīga sociālās politikas stratēģija, kas, apzinoties budžeta iespējas, risinātu nevienlīdzības problēmu ilgākā termiņā.

Statistiskā informācija: tabulu saraksts

1.	Monetārie rādītāji un procentu likmes	44
2.ab	Reālā sektora rādītāji un cenas	45
3.	Latvijas Bankas monetārie rādītāji	46
4.	Eiro zonas monetārie rādītāji un to sastāvdaļas: Latvijas devums	47
5.	Galvenās ECB procentu likmes	48
6.	Latvijas Bankas aktīvi un pasīvi	49
7.	MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance	51
8.	MFI konsolidētā bilance	52
9.ab	MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance	53
10.	MFI (izņemot Latvijas Banku) naudas pārskats	56
11.ab	MFI (izņemot Latvijas Banku) ārzemju aktīvi un ārzemju pasīvi	57
12.	MFI (izņemot Latvijas Banku) atsevišķas mēneša bilances pārskata pozīcijas valstu grupu dalījumā	58
13.	Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumu termiņstruktūra	59
14.a	Finanšu iestāžu noguldījumi	60
14.b	Nefinanšu sabiedrību noguldījumi	62
14.c	Mājsaimniecību noguldījumi	63
14.d	Valdības un nerezidentu noguldījumi	63
15.	Rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu termiņstruktūra	64
16.a	Finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām izsniegtie kredīti	65
16.b	Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti	66
16.c	Valdībai un nerezidentiem izsniegtie kredīti	66
17.ab	Finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu atlikumi tautsaimniecībā	67
18.	Rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu veidi	68
19.a	Neakciju vērtspapīru turējumi	69
19.b	Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	69
20.a	Rezidentu noguldījumu valūtu dalījums	70
20.b	Nerezidentu noguldījumu valūtu dalījums	70
20.c	Rezidentiem izsniegto kredītu valūtu dalījums	71
20.d	Nerezidentiem izsniegto kredītu valūtu dalījums	71
20.e	Rezidentu neakciju vērtspapīru turējumu valūtu dalījums	72
20.f	Nerezidentu neakciju vērtspapīru turējumu valūtu dalījums	72
20.g	MFI emitēto parāda vērtspapīru valūtu dalījums	73
21.a	Vidējās svērtās procentu likmes MFI darījumos ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām eiro	73
21.b	Vidējās svērtās procentu likmes MFI darījumos ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām ASV dolāros	77
21.c	Vidējās svērtās procentu likmes MFI kredītiem rezidentu nefinanšu sabiedrībām (jaunajiem darījumiem)	81
22.	Starpbanku tirgos izsniegtie kredīti	82
23.	Kredītu procentu likmes iekšzemes starpbanku tirgū	83
24.	Galvenie ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumi veidu, dalībnieku un valūtu dalījumā	83
25.	Ārvalstu valūtu pirkšana un pārdošana bezskaidrā naudā	84
26.	ECB publicētie eiro atsauces kursi	84
		42

27.	Vidējie svērtie ārvalstu valūtu (izņemot bezskaidrās naudas norēķinus) kursi	85
28.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru struktūra	86
29.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru sākotnējā tirgus darījumu rezultāti	87
30.	IKP dinamika	87
31.	Strādājošo mēneša vidējās darba samaksas un bezdarba līmeņa pārmaiņas	87
32.	Latvijas ārējās tirdzniecības bilance	88
33.	Svarīgākās preces Latvijas eksportā	88
34.	Svarīgākās preces Latvijas importā	89
35.	Partnervalstis Latvijas ārējā tirdzniecībā	90
36.	Rezidentu nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību norēķinu karšu kredīti, atjaunojamie kredīti un pārsnieguma kredīti	90
37.a	Kredīti rezidentu nefinanšu sabiedrībām atlikušā termiņa un procentu likmes pārskatīšanas perioda dalījumā	91
37.b	Kredīti rezidentu mājsaimniecībām atlikušā termiņa un procentu likmes pārskatīšanas perioda dalījumā	91
38.	Jauno darījumu un pārskatīto kredītu apjomi MFI darījumos ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām eiro	92
39.	Latvijas maksājumu bilance	94

1. MONETĀRIE RĀDĪTĀJI UN PROCENTU LIKMES

	2017					2018				
		1. cet.	2. cet.	3. cet.	4. cet.	1. cet.	2. cet.	3. cet.		
Noguldījumi uz nakti ¹ (Latvijas devums eiro zonas M1)	5.9	8.2	3.5	1.5	5.9	5.5	4.8	14.9		
Latvijas devums eiro zonas M2 ¹	3.4	6.0	2.4	0.8	3.4	4.7	5.1	12.8		
Latvijas devums eiro zonas M3 ¹	3.2	6.1	2.4	0.6	3.2	4.5	5.1	12.5		
Kredīti rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām ¹	-2.5	2.8	0.9	-3.6	-2.5	-2.9	-2.9	-3.3		
Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi ¹	2.5	4.7	2.1	0.8	2.5	3.7	3.8	4.4		
Ilgtermiņa procentu likme konverģences novērtēšanai ²	0.83	0.94	0.88	0.85	0.66	0.73	0.86	0.98		
3 mēnešu EURIBOR ³	-0.329	-0.328	-0.330	-0.330	-0.329	-0.328	-0.325	-0.320		
Valdības obligāciju vidējā svērtā peļņas likme	0.2 ⁴	0.2 ⁴	0.2 ⁴	-	0.2 ⁴	0.5 ⁴	0.5 ⁴	0.5 ⁴		
OMXR ³	903.7	753.0	846.3	995.7	1 019.1	1 028.1	1 049.6	1 001.0		

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Noguldījumi uz nakti ¹ (Latvijas devums eiro zonas M1)	3.5	4.2	1.5	4.6	5.5	5.9	8.8	7.9	5.5	4.6	3.7	4.8	13.8	12.8	14.9
Latvijas devums eiro zonas M2 ¹	1.9	2.8	0.8	2.9	2.9	3.4	6.3	6.4	4.7	4.5	3.6	5.1	13.2	11.9	12.8
Latvijas devums eiro zonas M3 ¹	1.9	2.8	0.6	2.8	2.8	3.2	5.9	6.2	4.5	4.3	3.5	5.1	12.9	11.5	12.5
Kredīti rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām ¹	1.0	0.8	-3.6	-2.2	-2.3	-2.5	-2.8	-2.8	-2.9	-3.6	-3.1	-2.9	-8.2	-7.6	-3.3
Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi ¹	2.5	2.7	0.8	2.5	3.7	2.5	5.6	2.8	3.7	4.9	4.1	3.8	4.1	3.6	4.4
Ilgtermiņa procentu likme konverģences novērtēšanai ²	0.98	0.85	0.72	0.71	0.69	0.59	0.60	0.75	0.83	0.80	0.86	0.93	1.06	0.95	0.94
3 mēnešu EURIBOR ³	-0.330	-0.329	-0.329	-0.330	-0.329	-0.328	-0.328	-0.329	-0.328	-0.329	-0.326	-0.322	-0.321	-0.319	-0.319
Valdības obligāciju vidējā svērtā peļņas likme	-	-	-	-	0.2 ⁴	0.2 ⁴	0.4 ⁴	0.5 ⁴	-	0.5 ⁴	0.5 ⁴	0.5 ⁴	0.5 ⁴	0.5 ⁴	0.5 ⁴
OMXR ³	982.5	1 007.6	995.8	1 009.8	1 034.0	1 013.4	1 028.8	1 018.9	1 036.3	1 043.2	1 056.7	1 048.7	1 029.0	998.8	972.7

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%).

² Valdības 10 gadu obligāciju vidējā vērtspapīru otrreizējā tirgus peļņas likme.

³ Vidēji periodā.

⁴ Valdības 5 gadu obligāciju vidējā svērtā vērtspapīru sākotnējā tirgus peļņas likme.

2.a REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI UN CENAS

	2017 ¹				2018			
	1. cet.	2. cet.	3. cet.	4. cet.	1. cet.	2. cet.	3. cet.	
Apstrādes rūpniecības produkcija²								
Apjoma pārmaiņas ³ (salīdzināmās cenās; ar darbadienu skaitu izlīdzināti dati; %)	8.2	6.6	8.9	9.3	7.7	4.5	2.5	2.4
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas								
Apgrozījums (tūkst. t)	61 877	18 491	15 498	13 723	14 165	15 556	16 885	16 279
Apjoma pārmaiņas ³ (%)	-2.0	8.7	5.1	-3.1	-17.6	-15.9	8.9	18.6
Mazumtirdzniecības apgrozījums^{2,4}								
Apgrozījums (faktiskajās cenās; milj. eiro)	7 187.4	1 597.9	1 788.8	1 888.1	1 912.6	1 700.9	1 934.3	2 004.0
Apjoma pārmaiņas ³ (salīdzināmās cenās; %)	4.3	2.7	3.8	5.0	5.8	5.4	5.0	3.0
Reģistrētais bezdarba līmenis (%)	6.8	8.3	7.2	6.6	6.8	7.0	6.4	6.1
Ražotāju cenu pārmaiņas ² (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %)	2.6	1.4	0.8	0.9	0.1	1.5	1.4	2.1
Patēriņa cenu inflācija (SPCI)								
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%)	2.9	3.1	3.0	2.9	2.5	2.0	2.4	2.9
Salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (%)	x	1.0	1.4	-0.5	0.5	0.6	1.8	0.1
Konsolidētā kopbudžeta finansiālā bilance								
Pārpalikums vai deficīts (milj. eiro)	-221.7	99.8	130.9	130.1	-582.5	227.9	249.8	213.6
Attiecība pret iekšzemes kopproduktu (%)	0.8	1.7	1.9*	1.8	8.0*	3.6	3.4	2.8

¹ Dati precizēti.

² Dati aprēķināti saskaņā ar Saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju Eiropas Kopienā (NACE 2. red.).

³ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

⁴ Neietverot automobiļu un motociklu tirdzniecības apgrozījumu.

2.b REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI UN CENAS

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Apstrādes rūpniecības produkcija ¹															
Apjoma pārmaiņas ² (salīdzināmās cenās; ar darbdarbienu skaitu izlīdzināti dati; %)	8.3	12.5	7.2	6.1	9.4	7.7	5.1	7.7	1.6	2.2	3.2	2.1	1.1	4.2	2.0
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas															
Aproziājums (tūkst. t)	4 221	4 854	4 648	4 301	5 141	4 723	5 021	5 222	5 313	6 001	5 516	5 369	5 533	5 494	5 252
Apjoma pārmaiņas ² (%)	-13.5	8.6	-3.6	-25.5	-2.2	-23.4	-22.1	-5.1	-18.7	-0.6	16.8	13.4	31.1	13.2	13.0
Mazumtirdzniecības aproziājums ^{1,3}															
Aproziājums (faktiskajās cenās; milj. eiro)	629.7	648.5	603.0	614.9	597.1	700.6	572.1	523.8	605.0	602.8	666.5	665.0	678.5	687.4	638.1
Apjoma pārmaiņas ² (salīdzināmās cenās; %)	4.5	5.3	5.1	4.4	5.6	7.3	6.3	3.5	6.3	3.1	6.7	5.2	4.3	1.4	3.4
Reģistrētais bezdarba līmenis (%)	7.1	6.9	6.6	6.6	6.7	6.8	7.0	7.1	7.0	6.7	6.4	6.4	6.4	6.3	6.1
Razotāju cenu pārmaiņas ¹ (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %)	0.4	0.1	0.3	-0.2	0.1	0.2	0.9	0.5	0.2	0.6	0.1	1.0	0.9	1.0	-0.4
Patēriņa cenu inflācija (SPCI)															
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%)	2.6	3.2	3.0	2.7	2.7	2.2	2.0	1.8	2.3	2.1	2.4	2.7	2.7	2.8	3.3
Salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%)	-0.8	-0.1	0.2	0.4	0.1	0.0	-0.1	0.2	1.3	0.3	0.5	0.7	-0.8	0.0	0.6
Patēriņa cenu gada pamatinflācija (kopējais SPCI, neietverot enerģijas un neapstrādātās pārtikas cenu pārmaiņas; %)	2.0	2.7	2.4	2.3	2.3	1.8	1.8	1.9	2.2	1.9	1.9	2.0	2.0	1.9	2.3
Konsolidētā kopbudžeta finansiālais pārpalikums vai deficīts (milj. eiro)	62.9	74.2	-7.0	-99.0	-145.2	-338.3	172.8	127.1	-72.0	12.0	267.1	-29.3	200.4	45.8	-32.6

¹ Dati aprēķināti saskaņā ar Saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju Eiropas Kopienā (NACE 2. red.).

² Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

³ Neietverot automobiļu un motociklu tirdzniecības aproziājumu.

3. LATVIJAS BANKAS MONETĀRIE RĀDĪTĀJI

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Latvijas devums eiro zonas naudas bāzē	8 120.4	8 377.1	8 477.5	9 433.7	9 381.4	10 143.0	9 928.9	9 391.9	9 702.3	10 128.2	9 696.7	9 729.3	8 461.7	8 679.0	8 673.9
Skaidrā nauda aproziībā	4 322.7	4 317.7	4 326.7	4 339.9	4 334.2	4 430.0	4 332.3	4 333.1	4 394.7	4 403.7	4 422.1	4 461.3	4 492.0	4 505.7	4 513.8
Pieprasījuma noguldījumu konti (ietverot obligāto rezervju sistēmu)	3 797.7	4 059.4	4 150.8	5 093.8	5 047.2	5 713.0	5 596.6	5 058.8	5 307.6	5 724.5	5 274.6	5 268.0	3 969.7	4 173.3	4 160.1
Noguldījumu iespēja un pārējās ar monetārās politikas operācijām saistītās saistības	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredīti	7 683.3	7 818.3	8 004.5	8 176.4	8 539.4	8 731.4	8 834.4	9 171.0	8 937.3	9 013.3	9 071.9	8 967.8	9 035.5	9 066.9	9 123.0
Euro zonas MFI	504.6	499.2	495.1	482.8	509.6	506.8	506.5	746.2	491.5	478.6	504.6	302.2	338.1	275.1	273.5
Euro zonas valdības sektoram	1 822.9	1 846.5	1 871.4	1 899.9	2 055.1	2 099.3	2 130.1	2 162.4	2 120.3	2 136.9	2 172.6	2 221.0	2 255.9	2 268.3	2 269.3
Citiem eiro zonas rezidentiem	5 355.8	5 472.6	5 638.0	5 793.7	5 974.7	6 125.3	6 197.8	6 262.4	6 325.5	6 397.8	6 394.7	6 444.6	6 441.5	6 523.5	6 580.2
Ārējie aktīvi ārpus eiro zonas	3 473.3	3 537.7	3 611.8	3 660.1	3 968.6	3 940.9	3 813.3	3 927.2	3 909.0	3 993.5	4 042.6	3 952.5	3 956.2	3 979.3	3 976.7
Ārzemju saistības ārpus eiro zonas	19.8	23.5	4.9	1.1	12.2	3.2	25.4	6.7	4.6	1.1	1.1	1.6	1.3	11.2	5.5

4.

EIRO ZONAS MONETĀRIE RĀDĪTĀJI UN TO SASTĀVDAĻAS: LATVIJAS DEVUMS

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Monetārie rādītāji: Latvijas devums															
M3	12 093.3	12 306.7	12 065.0	12 364.1	12 571.5	12 773.7	12 846.2	13 069.6	12 899.2	13 052.8	12 797.1	12 843.2	13 653.5	13 722.8	13 571.1
Repo darījumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem	23.0	27.8	24.1	26.7	25.2	45.1	43.4	17.8	19.3	20.1	22.6	22.8	-12.3	-12.3	-11.0
Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem	1 037.1	1 071.4	1 112.2	1 070.1	1 044.7	1 014.5	1 033.1	1 076.6	1 088.0	1 167.2	1 186.1	1 148.5	1 198.4	1 186.5	1 140.4
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	897.9	901.9	904.9	908.1	914.9	951.2	954.7	954.9	953.5	948.4	938.6	941.8	931.3	922.4	926.7
Noguldījumi uz nakti	10 135.2	10 305.6	10 023.9	10 359.1	10 586.7	10 762.8	10 815.0	11 020.3	10 838.4	10 917.1	10 649.8	10 730.0	11 536.0	11 626.2	11 515.1
Monetāro rādītāju sastāvdaļas un ilgāka termiņa finanšu saistības: Latvijas devums															
Centrālās valdības noguldījumi	980.8	1 030.2	1 030.7	997.4	805.8	703.4	841.1	1 041.1	899.4	956.4	1 182.3	1 158.7	1 245.4	905.9	954.0
Ilgāka termiņa finanšu saistības	3 819.7	3 868.4	4 071.3	4 060.2	4 047.0	4 009.0	3 949.1	3 926.3	3 849.0	3 863.3	3 854.3	3 865.0	3 485.6	3 525.5	3 531.4
Noguldījumi ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem	307.4	306.4	297.3	286.3	286.8	284.1	278.7	274.1	267.8	272.1	275.2	287.0	296.0	309.7	318.7
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem	8.3	8.2	8.3	8.3	8.2	8.3	8.4	8.4	8.4	8.2	8.0	8.0	7.9	7.9	7.9
Parāda vērtspapīri ar termiņu ilgāku par 2 gadiem	82.7	83.6	76.7	79.0	98.8	99.9	102.2	103.0	106.6	109.1	108.9	110.2	61.0	55.2	61.0
Kapitāls un rezerves	3 421.3	3 470.3	3 689.0	3 686.5	3 653.2	3 616.8	3 559.9	3 540.8	3 466.3	3 473.9	3 462.2	3 459.8	3 120.7	3 152.6	3 143.8
Kredīti eiro zonas rezidentiem	17 461.9	17 559.3	16 964.2	17 213.2	17 417.5	17 413.3	17 194.4	17 288.2	17 072.5	16 935.7	17 002.8	17 128.1	16 161.4	16 234.5	16 269.2
Kredīts valdībai	3 162.7	3 180.4	3 122.7	3 167.6	3 359.2	3 407.4	3 282.5	3 362.8	3 203.2	3 146.9	3 199.9	3 192.7	3 113.6	3 108.0	3 129.9
Kredīts pārējiem eiro zonas rezidentiem	14 299.2	14 379.0	13 841.5	14 045.6	14 058.2	14 005.8	13 912.0	13 925.5	13 869.3	13 788.8	13 802.9	13 935.5	13 047.9	13 126.5	13 139.4
Aizdevumi	13 494.9	13 574.5	13 041.7	13 203.9	13 219.0	13 169.9	13 094.9	13 123.8	13 085.5	13 012.2	13 019.3	13 170.3	12 479.6	12 558.7	12 552.4
Trie ārējie aktīvi ārpus eiro zonas	-667.3	-859.6	446.4	-164.7	382.8	-152.1	113.6	837.7	404.7	580.7	935.2	859.9	2 485.9	2 494.1	2 552.9

5. GALVENĀS ECB PROCENTU LIKMES

(% gadā)

Spēkā stāšanās datums (dd.mm.gggg.)	Noguldījumu iespējas procentu likme	Galvenās refinansēšanas operācijas		Aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme
		Fiksētas procentu likmes izsoles	Mainīgas procentu likmes izsoles	
		Fiksētā procentu likme	Minimālā pieteikuma procentu likme	
01.01.1999.	2.00	3.00	–	4.50
04.01.1999.	2.75	3.00	–	3.25
22.01.1999.	2.00	3.00	–	4.50
09.04.1999.	1.50	2.50	–	3.50
05.11.1999.	2.00	3.00	–	4.00
04.02.2000.	2.25	3.25	–	4.25
17.03.2000.	2.50	3.50	–	4.50
28.04.2000.	2.75	3.75	–	4.75
09.06.2000.	3.25	4.25	–	5.25
28.06.2000.	3.25	–	4.25	5.25
01.09.2000.	3.50	–	4.50	5.50
06.10.2000.	3.75	–	4.75	5.75
11.05.2001.	3.50	–	4.50	5.50
31.08.2001.	3.25	–	4.25	5.25
18.09.2001.	2.75	–	3.75	4.75
09.11.2001.	2.25	–	3.25	4.25
06.12.2002.	1.75	–	2.75	3.75
07.03.2003.	1.50	–	2.50	3.50
06.06.2003.	1.00	–	2.00	3.00
06.12.2005.	1.25	–	2.25	3.25
08.03.2006.	1.50	–	2.50	3.50
15.06.2006.	1.75	–	2.75	3.75
09.08.2006.	2.00	–	3.00	4.00
11.10.2006.	2.25	–	3.25	4.25
13.12.2006.	2.50	–	3.50	4.50
14.03.2007.	2.75	–	3.75	4.75
13.06.2007.	3.00	–	4.00	5.00
09.07.2008.	3.25	–	4.25	5.25
08.10.2008.	2.75	–	–	4.75
09.10.2008.	3.25	–	–	4.25
15.10.2008.	3.25	3.75	–	4.25
12.11.2008.	2.75	3.25	–	3.75
10.12.2008.	2.00	2.50	–	3.00
21.01.2009.	1.00	2.00	–	3.00
11.03.2009.	0.50	1.50	–	2.50
08.04.2009.	0.25	1.25	–	2.25
13.05.2009.	0.25	1.00	–	1.75
13.04.2011.	0.50	1.25	–	2.00
13.07.2011.	0.75	1.50	–	2.25
09.11.2011.	0.50	1.25	–	2.00
14.12.2011.	0.25	1.00	–	1.75
11.07.2012.	0.00	0.75	–	1.50
08.05.2013.	0.00	0.50	–	1.00
13.11.2013.	0.00	0.25	–	0.75
11.06.2014.	-0.10	0.15	–	0.40
10.09.2014.	-0.20	0.05	–	0.30
09.12.2015.	-0.30	0.05	–	0.30
16.03.2016.	-0.40	0.00	–	0.25

6. LATVIJAS BANKAS AKTĪVI UN PASĪVI

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
AKTĪVI															
Zelts un zeltā izteiktās prasības	230.8	235.6	232.5	233.3	230.6	230.9	230.2	230.4	229.5	232.1	238.0	229.0	221.9	220.6	218.1
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	3 121.0	3 189.3	3 263.6	3 307.4	3 635.1	3 608.7	3 480.3	3 594.6	3 576.0	3 645.6	3 687.6	3 616.3	3 575.7	3 606.5	3 604.0
Prasības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	288.8	294.3	297.8	283.1	339.2	355.1	349.0	369.7	359.8	354.6	351.7	348.1	349.6	324.2	336.2
Prasības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	121.5	112.8	115.7	119.5	102.9	101.3	102.8	102.2	103.5	115.9	117.0	107.2	158.5	152.3	154.6
Aizdevumi eiro, kas izsniegti eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	244.7	244.7	244.7	244.7	244.7	244.7	244.7	194.7	247.7	247.7	247.7	58.8	58.8	58.8	43.3
Galvenās refinansēšanas operācijas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.5
Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas	244.7	244.7	244.7	244.7	244.7	244.7	244.7	194.7	247.7	247.7	247.7	58.8	58.8	58.8	38.8
Precizējošās reversās operācijas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strukturālās reversās operācijas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aizdevumu iespēja uz nakti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu aizdevumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	1.4	0.1	2.0	6.5	0.1	0.4	0.6	298.7	0.1	5.9	14.9	5.1	41.9	0.1	2.2
Eiro zonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro	7 148.4	7 279.3	7 460.0	7 642.1	7 955.3	8 131.2	8 240.0	8 307.8	8 329.7	8 405.1	8 457.6	8 555.8	8 585.3	8 683.8	8 741.3
Vērtspapīri, kas tiek turēti monetārās politikas mērķiem	5 860.8	6 018.7	6 214.5	6 411.3	6 602.9	6 720.0	6 800.5	6 882.9	6 889.4	6 966.8	7 051.6	7 146.4	7 187.3	7 292.4	7 352.2
Pārējie vērtspapīri	1 287.6	1 260.6	1 245.5	1 230.9	1 352.5	1 411.2	1 439.5	1 424.9	1 440.3	1 438.3	1 406.0	1 409.4	1 398.0	1 391.4	1 389.1
Eirosistēmas iekšējās prasības	4 399.7	4 441.4	4 466.1	4 502.1	4 518.3	4 596.5	4 582.6	4 585.7	4 619.5	4 645.2	4 688.9	4 709.4	4 762.0	4 804.0	4 818.1
Pārējie aktīvi	248.6	226.8	158.5	148.3	222.3	230.0	318.0	195.2	194.5	164.0	167.4	181.0	194.8	212.8	176.9
Kopā aktīvi	15 804.8	16 024.2	16 240.9	16 486.9	17 248.6	17 498.7	17 548.2	17 879.1	17 660.3	17 816.1	17 970.8	17 810.7	17 948.5	18 063.0	18 094.7

6. LATVIJAS BANKAS AKTĪVI UN PASĪVI (TURPINĀJUMS)

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
PASĪVI															
Banknotes apgrozībā	4 211.2	4 205.5	4 213.8	4 226.7	4 219.5	4 314.1	4 227.0	4 228.0	4 289.5	4 298.2	4 315.7	4 353.9	4 383.3	4 396.3	4 403.0
Saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	3 797.7	4 059.4	4 150.8	5 093.8	5 047.2	5 713.0	5 596.6	5 058.8	5 307.6	5 724.5	5 274.6	5 268.0	3 969.7	4 173.3	4 160.1
Pieprasījuma noguldījumu konti (ietverot obligāto rezervju sistēmu)	3 797.7	4 059.4	4 150.8	5 093.8	5 047.2	5 713.0	5 596.6	5 058.8	5 307.6	5 724.5	5 274.6	5 268.0	3 969.7	4 173.3	4 160.1
Noguldījumu iespēja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Termiņnoguldījumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Precizējošās reversās operācijas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu noguldījumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pārējās saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	18.7	30.4	1.4	0	7.6	22.6	38.9	20.5	23.6	20.1	20.6	20.6	21.0	26.5	24.3
Saistības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem	277.7	324.2	243.6	206.2	204.7	215.7	214.2	719.3	821.9	836.7	731.3	680.0	1 930.4	1 505.9	1 516.7
Saistības pret valdību	98.2	145.5	61.5	18.3	17.6	29.5	21.1	43.8	230.2	291.1	226.1	212.1	480.2	80.7	127.0
Pārējās saistības	179.5	178.8	182.1	187.9	187.1	186.2	193.1	675.6	591.6	545.6	505.2	467.9	1 450.2	1 425.2	1 389.7
Saistības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	16.6	18.7	4.0	1.1	10.5	2.5	21.9	6.3	4.6	1.1	1.1	1.6	1.3	9.0	5.0
Saistības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	149.5	146.1	150.4	148.5	150.6	144.3	142.7	143.9	142.9	147.0	147.1	147.4	148.0	145.6	146.4
Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	3.2	4.8	0.9	0	1.6	0.6	3.5	0.4	0	0	0	0	0	2.2	0.6
Eirosistēmas iekšējās saistības	6 587.9	6 463.4	6 703.4	6 025.7	6 860.1	6 339.7	6 599.2	6 976.6	6 368.9	6 041.6	6 729.5	6 640.9	6 837.4	7 132.4	7 169.0
Pārējās saistības	264.4	271.4	292.2	301.7	269.7	305.3	308.2	350.6	308.7	379.0	379.7	330.7	306.4	309.8	330.2
Kapitāls un rezerves	478.0	500.3	480.5	483.3	477.2	440.9	395.9	374.7	392.7	368.0	371.1	367.5	351.0	362.1	339.5
Kopā pasīvi	15 804.8	16 024.2	16 240.9	16 486.9	17 248.6	17 498.7	17 548.2	17 879.1	17 660.3	17 816.1	17 970.8	17 810.7	17 948.5	18 063.0	18 094.7

7. MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
AKTĪVI															
Aizdevumi eiro zonas valstu rezidentiem	18 802.4	19 142.8	18 522.3	19 460.5	19 361.2	19 818.0	19 790.0	19 298.3	19 312.2	19 524.5	19 193.4	19 282.3	17 222.5	17 434.9	17 294.9
Valdībai	151.5	152.1	73.5	76.3	67.9	65.6	65.5	65.0	64.8	60.0	84.2	84.0	83.0	82.7	82.0
Citiem rezidentiem	13 494.9	13 574.5	13 041.7	13 203.9	13 219.0	13 169.9	13 094.9	13 123.8	13 085.5	13 012.2	13 019.3	13 170.3	12 479.6	12 558.7	12 552.4
MFI	5 156.0	5 416.2	5 407.2	6 180.3	6 074.3	6 582.6	6 629.6	6 109.4	6 161.9	6 452.3	6 089.9	6 028.0	4 659.9	4 793.5	4 660.5
Eiro zonas valstu rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi	1 911.6	1 883.9	1 781.1	1 816.9	1 857.1	1 837.3	1 695.9	1 536.5	1 355.1	1 165.7	1 153.7	1 091.5	957.3	934.5	980.4
Valdības	1 188.4	1 181.7	1 177.9	1 191.4	1 236.2	1 242.5	1 086.9	1 135.4	1 018.2	949.9	943.1	887.7	774.7	757.0	778.6
Citu rezidentu	146.3	141.1	133.1	139.2	144.0	148.2	173.4	160.2	146.6	123.3	122.9	116.4	104.4	103.3	119.7
MFI	576.9	561.1	470.1	486.4	476.9	446.6	435.6	240.9	190.3	92.5	87.8	87.4	78.1	74.2	82.1
Eiro zonas valstu rezidentu naudas tirgus fondu ieguldījumu apliecību turējumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eiro zonas valstu rezidentu akcijas un citi kapitāla vērtspapīru turējumi	728.8	734.9	739.0	775.1	767.7	760.2	709.0	706.7	702.6	718.1	720.8	709.4	500.4	501.1	503.8
Ārzemju ¹ aktīvi	6 030.1	5 882.7	5 468.8	5 474.6	5 459.1	5 026.4	5 226.1	4 576.0	3 291.5	2 760.0	2 675.7	2 449.6	2 140.1	2 120.3	2 254.0
Pamatīdzekļi	175.6	175.4	175.0	175.2	175.7	174.4	174.7	191.4	190.6	187.4	187.8	186.8	184.1	183.7	183.9
Pārējie aktīvi	698.1	693.2	697.7	695.8	653.6	694.2	697.2	936.6	769.5	705.0	691.9	669.1	641.0	624.5	641.4
Kopā aktīvi	28 346.6	28 513.1	27 384.0	28 398.1	28 274.5	28 310.6	28 292.9	27 245.5	25 621.6	25 060.7	24 623.3	24 388.8	21 645.3	21 799.0	21 858.5
PASĪVI															
Skaidrā nauda apgrozībā	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eiro zonas valstu rezidentu noguldījumi	13 794.9	13 832.5	14 162.2	14 529.0	14 552.1	14 637.4	14 852.6	15 029.6	14 312.3	14 438.9	14 473.5	14 481.3	14 137.9	14 327.6	14 216.7
Centrālās valdības	733.1	738.6	818.9	830.6	637.6	529.6	677.2	853.4	526.3	518.3	809.2	799.3	617.2	679.5	680.6
Citu rezidentu	12 206.5	12 414.7	12 164.5	12 444.1	12 654.2	12 834.7	12 896.8	12 658.8	12 564.5	12 767.4	12 552.5	12 647.4	12 519.4	12 627.6	12 519.1
MFI	855.3	679.1	1 178.8	1 254.3	1 260.3	1 273.2	1 278.5	1 517.4	1 221.6	1 153.1	1 111.9	1 034.6	1 001.3	1 020.5	1 017.0
Eiro zonas valstu rezidentu turējumā esošās naudas tirgus fondu ieguldījumu apliecības	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eiro zonas valstu rezidentu turējumā esošie emitētie parāda vērtspapīri ar termiņu ilgāku par 2 gadiem	86.2	87.0	80.1	82.3	102.4	104.4	104.6	104.9	104.0	104.0	110.8	113.2	61.4	61.4	61.4
Kapitāls un rezerves	2 943.3	2 969.9	3 208.5	3 203.2	3 176.0	3 175.9	3 163.9	3 166.1	3 073.6	3 105.9	3 091.1	3 092.3	2 769.7	2 790.6	2 804.3
Ārzemju ¹ saistības	10 147.2	10 252.8	8 625.9	9 294.8	9 028.9	9 111.5	8 897.8	7 653.4	6 790.1	6 173.5	5 778.3	5 536.0	3 608.6	3 588.1	3 671.9
Pārējās saistības	1 374.9	1 370.9	1 307.3	1 288.7	1 415.1	1 281.4	1 274.1	1 291.5	1 341.6	1 238.4	1 169.6	1 166.0	1 067.7	1 031.4	1 104.2
Kopā pasīvi	28 346.6	28 513.1	27 384.0	28 398.1	28 274.5	28 310.6	28 292.9	27 245.5	25 621.6	25 060.7	24 623.3	24 388.8	21 645.3	21 799.0	21 858.5

¹ Ārpus eiro zonas esošo valstu.

8. MFI KONSOLIDĒTĀ BILANCE

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
AKTĪVI															
Aizdevumi rezidentiem	12 936.4	12 938.8	12 316.8	12 485.2	12 517.8	12 458.4	12 445.4	12 442.8	12 443.8	12 366.7	12 398.7	12 456.0	11 813.3	11 897.5	11 922.3
Valdībai	151.5	152.1	73.5	76.3	67.9	65.6	65.5	65.0	64.8	60.0	84.2	84.0	83.0	82.7	82.0
Citiem rezidentiem	12 784.9	12 786.7	12 243.3	12 408.9	12 449.9	12 392.8	12 379.9	12 377.8	12 379.0	12 306.6	12 314.5	12 372.0	11 730.3	11 814.7	11 840.3
Citu rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi	1 770.8	1 793.5	1 820.3	1 867.1	1 923.3	1 937.1	1 789.5	1 826.6	1 727.7	1 729.9	1 767.1	1 828.6	1 758.3	1 755.8	1 773.2
Valdības	1 748.8	1 771.6	1 798.1	1 844.9	1 901.3	1 925.4	1 778.1	1 816.4	1 716.1	1 720.5	1 757.5	1 819.1	1 752.1	1 749.8	1 764.4
Citu rezidentu	22.1	22.0	22.2	22.2	22.0	11.7	11.4	10.2	11.6	9.5	9.6	9.6	6.1	6.0	8.8
Citu rezidentu emitēto akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	637.6	640.7	644.0	679.8	674.3	665.1	620.9	618.7	615.0	631.3	638.9	626.7	441.6	439.4	440.5
Ārzemju aktīvi	23 929.0	24 021.3	23 686.2	23 704.3	24 300.4	23 935.9	24 270.5	23 760.7	22 028.5	21 330.3	21 458.5	21 149.4	20 814.9	20 838.5	20 966.3
Pamatīdzekļi	214.2	214.4	214.2	214.9	215.4	214.1	214.1	230.5	229.5	226.6	226.8	225.6	222.8	222.2	222.3
Pārējie aktīvi	351.6	346.9	291.1	310.9	326.1	332.3	355.8	400.9	409.0	359.5	328.9	332.2	295.9	290.7	302.2
Kopā aktīvi	39 839.5	39 955.6	38 972.5	39 262.2	39 957.3	39 542.8	39 696.2	39 280.3	37 453.5	36 644.3	36 818.9	36 618.6	35 346.7	35 444.0	35 626.8
PASĪVI															
Skaidrā nauda apgrozībā ¹	4 085.5	4 080.0	4 092.9	4 090.3	4 093.1	4 177.5	4 098.7	4 102.2	4 145.5	4 162.7	4 191.4	4 226.9	4 257.1	4 274.4	4 285.2
Centrālās valdības noguldījumi	980.0	1 029.4	1 029.9	996.8	805.1	703.0	840.4	1 040.4	898.6	1 473.7	1 659.7	1 599.3	1 652.6	1 277.1	1 290.7
Citas valdības un citu rezidentu noguldījumi	11 360.8	11 504.4	11 297.9	11 531.7	11 738.0	11 889.3	11 965.7	12 330.8	12 301.3	11 946.4	11 697.6	11 723.7	12 695.2	12 799.0	12 680.9
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Emitētie parāda vērtspapīri	84.4	84.8	80.8	82.8	102.7	113.9	113.4	98.2	97.3	97.3	97.1	97.1	61.3	61.3	61.3
Kapitāls un rezerves	3 421.3	3 470.3	3 689.0	3 686.5	3 653.2	3 616.4	3 559.9	3 540.8	3 466.3	3 473.9	3 462.2	3 459.8	3 120.7	3 152.6	3 143.8
Ārzemju saistības	18 547.2	18 396.5	17 458.3	17 559.9	18 243.2	17 733.3	17 799.4	16 805.3	15 139.1	14 177.5	14 434.9	14 238.5	12 347.7	12 642.6	12 798.5
Pārējās saistības	1 360.7	1 389.3	1 323.5	1 314.9	1 329.5	1 317.3	1 324.4	1 371.4	1 407.3	1 316.9	1 283.9	1 274.3	1 194.9	1 191.6	1 260.6
MFI savstarpējo saistību pārniegums	-0.3	1.0	0.2	-0.5	-7.6	-8.0	-5.6	-8.8	-1.9	-4.2	-8.0	-1.0	17.2	45.3	105.8
Kopā pasīvi	39 839.5	39 955.6	38 972.5	39 262.2	39 957.3	39 542.8	39 696.2	39 280.3	37 453.5	36 644.3	36 818.9	36 618.6	35 346.7	35 444.0	35 626.8

¹ Bez atlikumiem MFI kasēs.

9.a MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
MFI rezerves	3 985.1	4 247.5	4 335.1	5 294.2	5 238.8	5 938.0	5 812.3	5 272.1	5 534.8	5 941.9	5 487.9	5 465.5	4 165.0	4 334.6	4 258.7
Eiro kasēs	187.2	187.8	184.3	200.4	192.0	203.6	195.2	192.8	211.2	203.3	193.3	197.2	197.9	194.4	192.0
Noguldījumi Latvijas Bankā	3 797.9	4 059.7	4 150.8	5 093.9	5 046.8	5 734.4	5 617.1	5 079.3	5 323.6	5 738.5	5 294.5	5 268.3	3 967.1	4 140.2	4 066.7
Ārzemju aktīvi	9 347.2	9 245.3	8 719.6	8 519.1	8 397.8	7 791.3	8 107.6	7 524.5	5 720.9	4 888.3	4 896.7	4 619.5	4 165.0	4 091.0	4 170.2
Prasības pret centrālo valdību	943.4	944.6	867.5	892.6	916.7	933.6	753.3	760.4	702.9	682.5	709.5	731.3	628.8	610.0	625.9
Kredīti	124.0	124.5	46.6	50.2	42.0	39.7	39.3	39.1	38.8	38.5	64.5	64.6	64.2	63.6	63.9
Neakciju vērtspapīru turējumi	819.4	820.1	820.9	842.4	874.7	893.9	714.0	721.3	664.0	644.0	645.0	666.7	564.6	546.4	562.0
Prasības pret vietējo valdību	27.8	28.0	27.2	26.5	26.3	26.3	26.5	26.3	26.3	21.9	20.1	19.8	18.8	19.2	18.1
Kredīti	27.4	27.6	26.8	26.1	25.9	25.9	26.1	25.9	25.9	21.5	19.7	19.4	18.8	19.2	18.1
Neakciju vērtspapīru turējumi	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0	0	0
Prasības pret finanšu iestādēm	1 583.5	1 588.0	1 583.0	1 759.8	1 744.4	1 702.6	1 720.7	1 720.9	1 717.3	1 726.5	1 754.5	1 757.1	1 661.4	1 665.9	1 656.8
Kredīti	1 121.3	1 130.8	1 123.8	1 269.0	1 269.0	1 256.0	1 292.2	1 291.8	1 298.6	1 313.6	1 339.5	1 353.4	1 328.8	1 335.6	1 325.9
Neakciju vērtspapīru turējumi	1.7	1.6	1.6	2.0	1.8	2.3	2.0	1.5	1.3	1.3	1.2	1.2	2.2	2.1	1.6
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	460.5	455.7	457.6	488.9	473.6	444.4	426.5	427.5	417.3	411.6	413.7	402.5	330.4	328.2	329.3
Prasības pret valsts nefinanšu sabiedrībām	675.8	677.4	405.6	395.9	422.4	486.2	481.4	478.6	478.7	484.4	447.7	497.4	502.1	503.3	504.0
Kredīti	671.8	673.3	401.5	391.8	418.3	484.9	480.1	477.2	476.2	482.9	446.1	495.7	500.4	501.7	499.1
Neakciju vērtspapīru turējumi	4.0	4.1	4.1	4.1	4.1	1.3	1.3	1.5	2.5	1.5	1.6	1.7	1.7	1.6	4.9
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prasības pret privātajām nefinanšu sabiedrībām	5 922.0	5 916.0	5 627.1	5 661.5	5 692.4	5 626.9	5 567.3	5 573.6	5 584.7	5 511.5	5 518.6	5 508.0	5 055.3	5 117.9	5 160.6
Kredīti	5 728.5	5 714.7	5 424.2	5 454.4	5 475.4	5 398.0	5 364.8	5 375.3	5 379.4	5 285.1	5 286.6	5 277.0	4 941.8	5 004.5	5 047.3
Neakciju vērtspapīru turējumi	16.3	16.3	16.5	16.2	16.2	8.1	8.1	7.2	7.8	6.7	6.7	6.7	2.3	2.3	2.2
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	177.1	185.0	186.4	190.9	200.7	220.7	194.4	191.2	197.6	219.7	225.2	224.3	111.2	111.2	111.1
Prasības pret mājsaimniecībām	5 263.3	5 268.0	5 293.8	5 293.7	5 287.1	5 254.0	5 242.9	5 233.6	5 224.8	5 225.0	5 242.3	5 245.8	4 959.3	4 972.9	4 968.1
Kredīti	5 263.3	5 268.0	5 293.8	5 293.7	5 287.1	5 254.0	5 242.9	5 233.6	5 224.8	5 225.0	5 242.3	5 245.8	4 959.3	4 972.9	4 968.1
Neakciju vērtspapīru turējumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pamatlīdzekļi	175.6	175.4	175.0	175.2	175.7	174.4	174.7	191.4	190.6	187.4	187.8	186.8	184.1	183.7	183.9
Pārējie aktīvi	340.8	333.4	277.4	295.7	290.7	293.8	318.3	383.9	394.6	348.3	318.7	301.1	282.1	275.8	287.7
Prasības pret rezydentu MFI	74.7	82.0	65.2	76.8	75.2	76.4	80.6	73.1	38.7	35.9	32.5	49.5	23.4	24.6	24.4
MFI neakciju vērtspapīru turējumi	7.4	7.4	7.4	7.0	6.9	7.3	7.3	7.1	7.1	7.1	7.1	7.1	0	0	0
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MFI akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AKTĪVI PAVISAM	28 346.6	28 513.1	27 384.0	28 398.1	28 274.5	28 310.6	28 292.9	27 245.5	25 621.6	25 060.7	24 623.3	24 388.8	21 645.3	21 799.0	21 858.5

9.b MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Noguldījumi uz nakti eiro	7 838.8	7 927.8	7 757.8	7 971.6	8 220.0	8 439.3	8 460.1	8 347.7	8 511.2	8 675.4	8 432.4	8 520.5	8 525.0	8 608.5	8 573.6
Finanšu iestāžu	462.6	510.4	460.2	442.6	484.7	442.1	467.3	386.0	385.5	382.6	423.1	409.7	404.1	463.0	413.7
Valsts nefinanšu sabiedrību	441.8	429.0	392.3	456.2	505.2	559.2	610.2	625.5	667.4	716.3	564.1	481.2	476.3	468.1	460.6
Privāto nefinanšu sabiedrību	2 854.9	2 928.0	2 762.1	2 884.1	2 968.3	2 970.7	2 964.0	2 901.9	2 971.9	3 021.2	2 901.8	2 953.5	2 958.1	2 977.8	2 979.8
Mājsaimniecību	4 079.6	4 060.4	4 143.2	4 188.7	4 261.8	4 467.3	4 418.7	4 434.3	4 486.5	4 555.4	4 543.5	4 676.1	4 686.5	4 699.6	4 719.5
Termiņnoguldījumi eiro	870.8	871.6	883.4	843.4	810.8	798.8	788.5	806.7	788.6	839.4	844.7	798.2	775.7	773.1	752.5
Finanšu iestāžu	147.1	143.9	150.4	137.5	140.4	140.1	136.2	139.0	135.8	136.6	134.1	89.1	69.5	67.8	66.8
Valsts nefinanšu sabiedrību	5.3	14.6	15.9	15.9	15.2	14.9	16.3	21.3	21.3	80.7	80.7	80.7	69.7	54.1	33.8
Privāto nefinanšu sabiedrību	103.6	102.5	108.9	93.5	68.7	63.1	58.1	76.3	62.4	61.5	65.1	62.8	64.8	75.3	75.6
Mājsaimniecību	614.8	610.6	608.3	596.6	586.6	580.8	578.0	570.2	569.1	560.5	564.9	565.7	571.8	575.9	576.3
Noguldījumi eiro ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu	850.6	853.3	857.9	862.3	869.9	896.6	906.4	912.0	912.9	908.6	898.4	901.3	892.3	883.1	887.5
Finanšu iestāžu	1.4	1.4	2.1	2.3	2.4	3.5	3.8	3.9	4.3	3.4	3.0	5.6	4.5	5.0	5.1
Valsts nefinanšu sabiedrību	16.6	16.6	16.6	18.1	18.1	18.1	18.3	18.4	18.5	14.2	18.6	18.6	18.6	10.6	10.6
Privāto nefinanšu sabiedrību	45.8	47.5	47.7	44.4	45.1	62.5	63.7	63.3	62.8	62.1	45.5	44.8	39.5	36.4	37.2
Mājsaimniecību	786.8	787.7	791.5	797.5	804.2	812.6	820.6	826.4	827.3	828.9	831.4	832.3	829.8	831.1	834.7
Repo darījumi eiro	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezidentu noguldījumi ārvalstu valūtā	1 312.6	1 339.6	1 298.2	1 330.9	1 302.8	1 266.8	1 296.7	1 242.4	1 150.7	1 138.5	1 127.8	1 142.4	1 127.2	1 121.9	1 063.6
Finanšu iestāžu	124.1	137.0	137.3	111.0	128.1	107.8	130.7	107.2	90.0	71.9	83.7	90.4	66.7	67.2	52.7
Valsts nefinanšu sabiedrību	4.4	3.5	4.4	7.2	8.8	8.7	7.4	9.0	9.9	12.8	5.8	8.8	12.7	9.2	9.4
Privāto nefinanšu sabiedrību	534.9	550.7	498.5	546.5	505.2	493.5	505.5	479.9	427.1	428.5	407.9	420.5	428.5	438.4	389.0
Mājsaimniecību	649.2	648.4	658.0	666.2	660.6	656.8	653.1	646.3	623.8	625.3	630.4	622.7	619.2	607.1	612.6
Centrālās valdības noguldījumi	732.3	737.8	818.1	829.9	637.0	529.2	676.5	852.7	525.5	517.6	808.3	798.6	616.7	678.8	679.9
Noguldījumi uz nakti eiro	399.2	408.0	488.3	541.0	362.0	328.9	435.4	612.9	458.9	450.8	699.7	689.1	508.6	569.2	576.2
Termiņnoguldījumi eiro	304.1	299.1	299.0	258.0	258.0	183.0	224.0	224.0	51.9	51.9	92.9	92.9	90.8	90.8	89.8
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu un repo darījumi eiro	13.0	12.6	12.1	12.1	11.8	11.3	11.2	11.4	11.6	11.7	12.2	12.4	12.5	13.2	8.7
Noguldījumi ārvalstu valūtā	16.0	18.2	18.7	18.8	5.1	5.9	5.9	4.5	3.1	3.2	3.5	4.3	4.8	5.6	5.2
Vietējās valdības noguldījumi	308.4	333.3	318.5	335.5	347.4	301.5	320.9	346.4	346.3	357.0	367.3	334.5	332.5	359.1	351.4
Noguldījumi uz nakti eiro	305.3	326.2	310.9	328.2	341.5	295.7	315.0	343.1	342.9	353.7	364.0	331.1	329.1	355.6	347.9
Termiņnoguldījumi eiro	0	4.0	4.0	4.0	2.5	2.5	2.5	0	0	0	0	0	0	0	0
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu un repo darījumi eiro	3.0	3.1	3.6	3.3	3.3	3.4	3.4	3.3	3.3	3.3	3.3	3.3	3.4	3.5	3.5
Noguldījumi ārvalstu valūtā	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

9.b MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE (TURPINĀJUMS)

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Ārzemju pasīvi	11 910.8	11 862.8	10 711.2	11 487.5	11 351.3	11 375.9	11 141.4	9 772.7	8 746.5	8 064.4	7 618.4	7 558.0	5 496.9	5 477.7	5 586.7
Saistības pret Latvijas Banku	244.7	244.7	244.7	244.7	244.8	244.7	244.7	491.9	247.7	247.7	247.7	58.8	58.8	58.8	43.3
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Emitētie parāda vērtspapīri	91.9	92.2	88.3	89.8	109.6	121.2	120.7	105.3	104.4	104.4	104.2	104.2	61.3	61.3	61.3
Kapitāls un rezerves	2 943.3	2 969.9	3 208.5	3 203.2	3 176.0	3 175.9	3 163.9	3 166.1	3 073.6	3 105.9	3 091.1	3 092.3	2 769.7	2 790.6	2 804.3
Rezidentu	1 231.7	1 258.3	1 266.3	1 261.0	1 233.8	1 233.5	1 221.5	1 223.7	1 131.1	1 163.4	1 148.6	1 149.7	841.0	861.8	878.6
Pārskata gada nesadalītā peļņa	197.4	218.6	218.9	230.6	236.2	235.8	33.8	39.0	90.1	127.4	131.2	132.1	185.3	211.8	229.9
Nerezidentu	1 711.7	1 711.7	1 942.2	1 942.2	1 942.2	1 942.4	1 942.4	1 942.4	1 942.5	1 942.5	1 942.5	1 942.6	1 928.7	1 928.7	1 925.7
Uzkrājumi parādiem un saistībām	751.8	747.3	733.5	719.9	715.8	719.2	687.1	685.4	696.3	654.9	643.3	619.3	584.4	584.8	586.6
Pārējie pasīvi (I.sk. pakārtotās saistības)	415.9	449.5	398.5	402.8	421.8	372.6	410.8	451.8	485.9	421.3	415.7	432.4	387.2	385.1	451.5
Saistības pret rezidentu MFI	74.6	83.3	65.4	76.4	67.3	68.8	75.1	64.4	31.9	25.6	23.9	28.2	17.6	16.2	16.3
PASĪVI PAVISAM	28 346.6	28 513.1	27 384.0	28 398.1	28 274.5	28 310.6	28 292.9	27 245.5	25 621.6	25 060.7	24 623.3	24 388.8	21 645.3	21 799.0	21 858.5
Papildposteni															
Aktīvi pārvaldīšanā	691.1	741.2	718.5	704.8	710.6	710.4	732.4	737.3	1 113.5	994.3	934.0	883.2	822.5	811.2	837.0
Ārzemju	576.2	625.2	603.3	585.5	599.5	596.5	625.1	632.7	1 010.6	890.4	839.2	767.1	702.7	662.0	630.7
Iekšzemes	114.9	116.0	115.2	119.3	111.1	113.9	107.3	104.6	102.8	104.0	94.8	116.1	119.8	149.2	206.3
Pasīvi pārvaldīšanā	691.1	741.2	718.5	704.8	710.6	710.4	732.4	737.3	1 113.5	994.3	934.0	883.2	822.5	811.2	837.0
Ārzemju	596.7	624.8	604.8	589.3	601.1	600.6	621.6	629.2	630.5	559.2	540.6	507.6	497.4	492.9	490.4
Iekšzemes	94.4	116.4	113.6	115.5	109.5	109.8	110.8	108.1	482.9	435.2	393.4	375.6	325.2	318.2	346.7

10. MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) NAUDAS PĀRSKATS

(perioda beigās; milj. eiro)

	Noguldījumi uz nakti (rezidentu)				Terminnoguldījumi un noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu (rezidentu)				Kopā
		Mājsaimniecību	Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību	Valsts nefinanšu sabiedrību		Mājsaimniecību	Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību	Valsts nefinanšu sabiedrību	
2017									
VII	8 709.8	4 496.7	3 767.3	445.9	2 163.0	1 633.6	507.2	22.2	10 872.9
VIII	8 828.9	4 473.9	3 922.9	432.1	2 163.4	1 633.3	498.5	31.6	10 992.3
IX	8 610.6	4 564.5	3 649.9	396.2	2 186.7	1 636.5	517.2	33.0	10 797.3
X	8 848.3	4 609.8	3 775.6	462.9	2 159.9	1 639.1	486.3	34.5	11 008.3
XI	9 069.9	4 677.5	3 878.9	513.5	2 133.5	1 635.7	464.0	33.8	11 203.5
XII	9 299.2	4 887.5	3 843.8	567.8	2 102.4	1 630.0	439.4	33.1	11 401.6
2018									
I	9 338.4	4 824.4	3 896.5	617.5	2 113.3	1 645.8	432.8	34.7	11 451.7
II	9 188.5	4 837.9	3 716.2	634.4	2 120.5	1 639.4	441.3	39.8	11 308.9
III	9 259.6	4 870.5	3 711.9	677.1	2 103.8	1 636.3	427.8	39.8	11 363.4
IV	9 433.5	4 948.8	3 756.5	728.2	2 128.5	1 621.2	411.5	95.8	11 561.9
V	9 185.3	4 939.5	3 675.9	569.8	2 118.1	1 630.6	388.2	99.3	11 303.3
VI	9 298.2	5 060.7	3 748.8	488.7	2 064.2	1 636.1	327.5	100.6	11 362.5
VII	9 269.2	5 072.4	3 709.2	487.7	2 051.0	1 634.9	326.5	89.6	11 320.2
VIII	9 375.1	5 073.4	3 825.7	475.9	2 011.6	1 640.3	305.2	66.1	11 386.6
IX	9 297.5	5 093.9	3 734.9	468.7	1 979.7	1 649.1	284.9	45.7	11 277.3
	Tīrie ārējie aktīvi	Tīrie iekšējie aktīvi						Kopā	
		Kreditī rezidentiem				Pārējie aktīvi (neto)			
		Valdībai (neto)	Mājsaimniecībām	Finanšu iestādēm un privātajām nefinanšu sabiedrībām	Valsts nefinanšu sabiedrībām				
2017									
VII	-2 563.7	13 375.1	-69.5	5 263.3	7 505.5	675.8	61.5	13 436.6	10 872.9
VIII	-2 617.9	13 350.8	-98.6	5 268.0	7 504.0	677.4	259.4	13 610.2	10 992.3
IX	-1 991.6	12 667.6	-241.9	5 293.8	7 210.1	405.6	121.3	12 788.9	10 797.3
X	-2 968.4	12 864.5	-246.4	5 293.7	7 421.3	395.9	1 112.2	13 976.7	11 008.3
XI	-2 953.5	13 104.9	-41.3	5 287.1	7 436.7	422.4	1 052.1	14 157.0	11 203.5
XII	-3 584.6	13 198.9	129.2	5 254.0	7 329.5	486.2	1 787.4	14 986.2	11 401.6
2018									
I	-3 033.8	12 794.7	-217.6	5 242.9	7 288.0	481.4	1 690.8	14 485.5	11 451.7
II	-2 248.2	12 594.3	-412.4	5 233.6	7 294.5	478.6	962.8	13 557.1	11 308.9
III	-3 025.6	12 863.0	-142.5	5 224.8	7 302.0	478.7	1 526.0	14 389.0	11 363.4
IV	-3 176.1	12 777.3	-170.1	5 225.0	7 238.0	484.4	1 960.7	14 738.0	11 561.9
V	-2 721.7	12 517.0	-446.0	5 242.3	7 273.0	447.7	1 508.0	14 025.0	11 303.3
VI	-2 938.5	12 626.2	-382.1	5 245.8	7 265.1	497.4	1 674.8	14 301.0	11 362.5
VII	-1 332.0	11 876.5	-301.6	4 959.3	6 716.7	502.1	775.7	12 652.2	11 320.2
VIII	-1 386.6	11 851.3	-408.8	4 972.9	6 783.9	503.3	921.9	12 773.2	11 386.6
IX	-1 416.5	11 902.3	-387.3	4 968.1	6 817.5	504.0	791.5	12 693.8	11 277.3

11.a MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Prasības pret MFI	4 752.2	4 607.9	3 935.0	3 770.7	3 689.3	3 148.5	3 543.8	3 105.7	2 574.1	1 988.0	2 080.0	1 869.8	1 658.7	1 566.1	1 691.7
Aizdevumi															
Uz nakti	2 994.9	2 894.1	2 671.7	2 543.3	2 468.4	1 959.5	2 336.1	2 159.7	1 811.4	1 341.3	1 478.4	1 363.5	1 198.0	1 117.9	1 283.0
Īstermiņa	638.5	616.6	306.1	233.4	222.2	213.4	285.3	272.8	259.5	269.3	244.8	151.2	150.0	148.6	98.8
Ilgtermiņa	1.0	0.8	0.7	17.1	49.2	49.2	19.1	19.1	17.9	17.9	13.1	13.1	13.1	13.1	13.1
Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	0	0	0	0
Neakciju vērtspapīru turējumi	983.5	961.3	820.4	840.6	814.2	794.0	777.8	574.9	406.1	280.9	269.8	267.5	247.3	236.2	246.5
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	2.2	3.0	3.6	3.9	3.7	3.6	3.8	3.8	3.9	3.2	3.1	3.7	0	0	0
Citas prasības	132.2	132.2	132.5	132.5	131.7	128.9	121.7	75.4	75.4	75.4	70.8	70.8	50.4	50.4	50.4
Prasības pret ne-MFI	4 390.9	4 430.0	4 507.9	4 512.0	4 500.7	4 411.4	4 347.1	4 020.2	2 948.6	2 710.2	2 595.8	2 544.2	2 306.1	2 331.5	2 280.4
Aizdevumi															
Īstermiņa	838.2	937.8	940.4	907.8	831.0	786.1	788.9	817.6	720.4	662.8	617.0	619.5	604.7	602.3	567.4
Ilgtermiņa	1 177.3	1 174.5	1 192.3	1 165.6	1 133.4	1 099.7	1 043.6	1 009.4	1 003.2	1 001.8	991.9	1 023.2	932.7	947.0	934.1
Neakciju vērtspapīru turējumi															
Valdības sektors	1 241.5	1 232.5	1 312.6	1 377.7	1 468.9	1 488.5	1 481.0	1 286.8	639.5	537.2	493.8	425.9	384.4	392.5	364.9
Privātais sektors	1 063.7	1 019.0	996.1	992.9	1 003.2	971.3	965.7	827.9	510.4	431.8	414.4	395.6	308.0	308.8	330.3
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	36.3	37.2	37.5	38.7	35.4	37.3	39.5	39.8	36.6	38.3	39.5	40.9	37.2	42.1	44.7
Citas prasības	33.9	29.0	29.0	29.4	28.8	28.5	28.4	38.6	38.5	38.4	39.3	39.1	39.0	38.9	38.9
Ārvalstu valūta kasēs	33.9	35.3	40.8	36.7	36.8	34.6	32.9	38.7	34.6	36.8	41.0	34.7	39.3	39.1	36.3
Pārējie aktīvi															
Citi aktīvi	170.1	172.0	236.0	199.7	171.0	196.8	183.7	359.9	163.6	153.3	179.9	170.7	160.9	154.3	161.8
Ārzemju aktīvi kopā	9 347.2	9 245.3	8 719.6	8 519.1	8 397.8	7 791.3	8 107.6	7 524.5	5 720.9	4 888.3	4 896.7	4 619.5	4 165.0	4 091.0	4 170.2
Papildposteņi															
Aktīvi pārvaldīšanā	576.2	625.2	603.3	585.5	599.5	596.5	625.1	632.7	1 010.6	890.4	839.2	767.1	702.7	662.0	630.7

11.b MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Saistības pret MFI															
Uz nakti	721.4	439.3	933.8	779.8	544.4	313.3	317.2	322.6	316.9	320.1	329.0	359.6	340.3	352.0	344.9
Īstermiņa	1 642.3	1 838.7	650.8	1 560.9	1 548.1	1 771.9	1 541.2	1 313.5	1 341.0	1 146.2	802.2	824.2	903.1	872.5	1 028.9
Ilgtērmiņa	939.8	890.1	768.9	666.2	686.3	745.7	743.3	842.4	850.6	748.9	958.9	953.9	945.8	1 040.3	1 054.9
Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
T.sk. saistības pret saistītajām un radniecīgajām MFI	3 274.0	3 143.8	2 332.4	2 988.7	2 759.2	2 809.3	2 581.0	2 462.1	2 486.9	2 200.1	2 074.8	2 121.9	2 182.2	2 260.8	2 424.2
Ne-MFI noguldījumi															
Uz nakti	7 083.9	7 149.8	6 830.9	6 972.3	6 948.1	7 045.7	7 119.3	5 574.1	4 788.5	4 497.4	4 240.9	4 085.3	2 296.9	2 198.5	2 139.4
Īstermiņa	211.4	256.6	264.5	236.5	261.9	272.3	242.5	659.4	449.6	340.0	304.5	291.2	344.7	363.2	347.7
Ilgtērmiņa	465.8	481.0	469.6	458.3	445.0	449.9	442.2	422.1	377.7	387.8	410.6	445.6	459.3	478.5	494.0
Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu	103.2	104.2	104.3	99.3	101.2	102.0	98.5	72.4	52.5	45.9	40.2	62.8	37.7	38.0	37.4
Pārējie pasīvi															
Citi pasīvi ¹	743.0	703.2	688.4	714.3	816.2	675.2	637.2	566.2	569.7	616.3	532.2	535.3	169.1	134.8	139.6
Ārzemju pasīvi kopā	11 910.8	11 862.8	10 711.2	11 487.5	11 351.3	11 375.9	11 141.4	9 772.7	8 746.5	8 102.6	7 618.4	7 558.0	5 496.9	5 477.7	5 586.7
Papildposteņi															
Pasīvi pārvaldīšanā	596.7	624.8	604.8	589.3	601.1	600.6	621.6	629.2	630.5	559.2	540.6	507.6	497.4	492.9	490.4

¹ T.sk. pakārtotās saistības.

12. MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) ATSEVIŠĶAS MĒNEŠA BILANCES PĀRSKATA POZĪCIJAS VALSTU GRUPU DALĪJUMĀ

(izņemot Latviju; perioda beigās; milj. eiro)

	Prasības pret MFI			Kredīti ne-MFI			Saistības pret MFI			Ne-MFI noguldījumi		
	ES	t.sk. eiro zonas valstis	Pārējās valstis un starptautiskās institūcijas	ES	t.sk. eiro zonas valstis	Pārējās valstis un starptautiskās institūcijas	ES	t.sk. eiro zonas valstis	Pārējās valstis un starptautiskās institūcijas	ES	t.sk. eiro zonas valstis	Pārējās valstis un starptautiskās institūcijas
2017												
VII	2 481.8	1 283.4	1 152.6	987.5	710.0	1 028.0	2 779.1	536.0	524.3	2 812.6	1 026.0	5 051.8
VIII	2 374.0	1 274.6	1 137.4	1 073.4	787.8	1 039.0	2 635.2	351.1	532.9	2 870.3	1 089.9	5 121.2
IX	2 113.1	1 191.2	865.4	1 060.8	798.4	1 071.9	1 851.9	868.8	501.6	2 742.9	1 049.4	4 926.4
X	2 072.1	1 009.6	721.7	1 003.8	795.0	1 069.5	2 376.1	933.2	630.7	2 845.0	1 101.0	4 921.4
XI	1 992.5	952.2	747.2	970.1	769.1	994.3	2 144.2	948.2	634.7	2 886.3	1 104.0	4 869.9
XII	1 372.2	771.8	849.8	940.0	777.0	945.9	2 209.6	959.6	621.2	3 084.6	1 132.0	4 785.3
2018												
I	1 962.5	931.9	678.1	896.1	715.0	936.5	1 966.4	958.7	635.3	3 116.9	1 124.9	4 785.6
II	1 866.3	956.9	585.4	939.2	746.1	887.8	1 839.1	961.1	639.3	2 713.4	1 004.2	4 014.7
III	1 531.2	799.6	557.5	869.0	706.5	854.6	1 892.1	941.9	616.4	2 231.6	855.5	3 436.7
IV	1 243.7	677.9	384.7	856.3	705.5	808.2	1 645.5	879.9	569.7	2 062.8	849.2	3 208.3
V	1 380.1	762.8	356.1	838.1	704.8	770.8	1 560.6	840.3	529.4	1 989.2	882.7	3 007.0
VI	1 171.1	710.3	356.6	924.6	798.3	718.1	1 542.5	947.6	595.2	1 962.5	951.1	2 922.3
VII	1 099.9	669.4	261.2	877.1	749.3	660.3	1 615.6	924.9	573.6	1 484.2	867.2	1 654.4
VIII	1 008.7	628.6	270.9	881.8	744.0	667.5	1 680.9	945.5	583.9	1 487.7	882.5	1 590.4
IX	1 107.0	569.4	287.8	842.3	712.1	659.2	1 845.5	957.4	583.1	1 477.1	891.2	1 541.3

13. REZIDENTU FINANŠU IESTĀŽU, NEFINANŠU SABIEDRĪBU UN MĀJSAIMNIECĪBU NOGULDĪJUMU TERMIŅSTRUKTŪRA

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Noguldījumi uz nakti															
Summa	8 709.9	8 828.9	8 610.6	8 848.3	9 069.9	9 299.2	9 338.4	9 188.5	9 259.6	9 433.5	9 185.3	9 298.2	9 269.2	9 375.1	9 297.5
% ¹	80.1	80.3	79.7	80.4	81.0	81.6	81.5	81.3	81.5	81.6	81.3	81.8	81.8	82.3	82.4
Termiņnoguldījumi															
Ar termiņu 1–6 mēn.															
Summa	243.6	260.1	283.8	273.2	277.4	218.0	239.5	186.7	198.6	222.8	258.3	238.6	246.8	216.2	168.8
% ¹	2.2	2.4	2.6	2.5	2.5	1.9	2.1	1.7	1.7	1.9	2.3	2.1	2.2	1.9	1.5
Ar termiņu 6–12 mēn.															
Summa	562.9	541.2	534.3	526.6	486.5	477.9	473.4	547.3	526.6	540.2	499.5	459.5	441.4	439.0	439.8
% ¹	5.2	4.9	5.0	4.8	4.3	4.2	4.1	4.8	4.6	4.6	4.4	4.0	3.9	3.9	3.9
Ilgtermiņa															
Summa															
Summa	458.7	459.0	463.0	451.3	454.2	455.9	445.5	430.3	422.9	414.8	419.5	423.1	429.6	432.0	442.7
% ¹	4.2	4.2	4.3	4.1	4.1	4.0	3.9	3.8	3.8	3.6	3.6	3.7	3.8	3.8	3.9
Ar termiņu 1–2 gadi															
Summa	195.2	196.3	210.1	210.0	212.5	217.3	211.9	201.1	200.9	193.1	197.8	198.6	203.0	205.8	214.7
% ¹	1.8	1.8	2.0	1.9	1.9	1.9	1.9	1.8	1.8	1.7	1.7	1.7	1.8	1.8	1.9
Ar termiņu ilgāku par 2 gadiem															
Summa	263.5	262.7	252.9	241.3	241.7	238.6	233.6	229.2	222.0	221.8	221.7	224.6	226.6	226.2	227.9
% ¹	2.4	2.4	2.3	2.2	2.2	2.1	2.0	2.0	2.0	1.9	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu															
Līdz 3 mēnešiem															
Summa	889.8	895.1	897.5	900.9	907.5	942.8	946.8	948.1	947.7	942.7	932.8	935.2	925.5	916.5	920.7
% ¹	8.2	8.1	8.3	8.1	8.0	8.2	8.3	8.3	8.3	8.2	8.3	8.3	8.2	8.0	8.2
Ilgāku par 3 mēnešiem															
Summa	8.0	8.0	8.0	8.0	7.9	7.9	8.0	8.0	8.0	8.0	7.9	7.9	7.8	7.8	7.8
% ¹	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Repo darījumi															
Summa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
% ¹	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Noguldījumi kopā	10 872.9	10 992.3	10 797.3	11 008.3	11 203.5	11 401.6	11 451.7	11 308.9	11 363.4	11 561.9	11 303.3	11 362.5	11 320.2	11 386.6	11 277.3

¹ Attiecīgo noguldījumu īpatsvars rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību veikto noguldījumu atlikumā.

14.a FINANŠU IESTĀŽU NOGULDĪJUMI

(perioda beigās; milj. eiro)

	Uz nakti	Ar noteikto termiņu			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi	Noguldījumi kopā	
		Līdz 1 gadam	1–2 gadi	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem		Euro	
Apdrošināšanas sabiedrības									
2017									
VII	80.6	1.2	0.0	4.6	0.8	0	0	87.3	83.3
VIII	78.2	1.2	0.0	4.6	0.8	0	0	84.8	80.8
IX	71.8	1.2	10.0	3.4	0.8	0	0	87.2	83.2
X	68.5	2.2	10.0	3.3	0.8	0	0	84.8	80.4
XI	72.1	2.2	10.0	3.2	0.8	0	0	88.3	84.0
XII	80.5	2.2	10.0	3.1	0.8	0	0	96.7	92.4
2018									
I	77.5	2.2	10.0	3.0	0.8	0	0	93.6	89.9
II	68.6	2.9	10.0	3.0	0.8	0	0	85.3	81.3
III	65.6	2.9	10.0	2.9	0.8	0	0	82.2	77.8
IV	64.4	5.9	10.0	2.9	0.8	0	0	84.0	79.1
V	63.0	6.1	10.0	2.9	0.8	0	0	82.8	78.0
VI	62.9	6.1	10.0	2.9	0.3	0	0	82.2	77.4
VII	62.5	4.8	10.0	2.9	0.3	0	0	80.4	76.5
VIII	64.5	5.0	10.3	2.9	0.3	0	0	82.9	78.9
IX	67.3	5.0	10.3	1.9	0.3	0	0	84.8	80.9
Pensiju fondi									
2017									
VII	233.8	19.8	6.0	13.6	0.0	0	0	273.2	216.0
VIII	306.8	12.8	6.0	13.6	0.0	0	0	339.1	268.2
IX	245.0	10.6	6.0	13.6	0.0	0	0	275.2	204.2
X	202.9	7.9	6.0	13.6	0.0	0	0	230.3	189.1
XI	232.8	6.6	6.5	14.2	0.0	0	0	260.1	203.4
XII	184.4	5.0	6.6	14.2	0.0	0	0	210.1	175.5
2018									
I	212.9	5.1	7.3	13.5	0.0	0	0	238.8	194.3
II	155.9	4.5	7.3	10.5	0.0	0	0	178.2	140.6
III	177.3	2.9	7.3	10.5	0.0	0	0	198.0	162.9
IV	173.1	2.9	7.3	10.5	0.0	0	0	193.8	161.4
V	181.4	0.2	8.3	9.6	0.0	0	0	199.4	160.8
VI	193.9	0.2	8.3	9.6	0.0	0	0	211.9	163.9
VII	156.5	1.2	6.7	10.2	0.0	0	0	174.6	155.5
VIII	221.8	2.4	5.5	10.2	0.0	0	0	239.8	220.2
IX	169.5	2.6	5.4	10.2	0.0	0	0	187.6	175.9

14.a FINANŠU IESTĀŽU NOGULDĪJUMI (TURPINĀJUMS)

(perioda beigās; milj. eiro)

	Uz nakti	Ar noteikto termiņu			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi	Noguldījumi kopā	
		Līdz 1 gadam	1–2 gadi	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem		Euro	
Citas finanšu iestādes									
2017									
VII	238.0	66.3	3.7	4.3	0.7	0.0	0	313.1	261.7
VIII	228.2	68.0	4.1	4.3	0.7	0.0	0	305.3	256.9
IX	252.1	66.8	4.1	5.6	1.3	0.0	0	330.0	279.0
X	255.1	52.1	4.1	5.0	1.4	0.0	0	317.7	264.4
XI	270.7	52.1	4.9	5.4	1.6	0.0	0	334.8	281.3
XII	248.6	51.9	4.9	5.1	2.6	0.0	0	313.2	258.3
2018									
I	270.5	48.3	4.6	5.1	2.9	0.2	0	331.6	265.7
II	250.9	54.3	3.6	5.1	3.1	0.2	0	317.2	260.4
III	219.7	50.3	3.9	5.1	3.5	0.2	0	282.6	238.0
IV	202.2	50.4	4.6	5.1	2.6	0.1	0	265.0	234.6
V	249.1	51.0	4.6	5.1	2.1	0.1	0	312.0	276.2
VI	232.5	24.3	4.1	5.1	5.2	0.1	0	271.3	237.1
VII	241.6	5.1	4.1	5.1	4.1	0.1	0	260.0	220.1
VIII	233.7	3.4	3.5	5.1	4.7	0.1	0	250.6	210.2
IX	216.9	4.2	3.5	5.0	4.7	0.1	0	234.5	200.9
Ieguldījumu fondi, izņemot naudas tirgus fondus, un alternatīvo ieguldījumu fondi									
2017									
VII	19.7	40.1	0.0	0.0	1.9	0.0	0	61.7	50.2
VIII	17.8	40.6	0.0	0.0	5.1	0.0	0	63.5	49.9
IX	15.6	40.1	0.0	0.0	1.7	0.0	0	57.4	46.1
X	18.0	40.6	0.7	0.4	0.7	0.0	0	60.4	48.4
XI	29.9	40.6	1.1	0.4	0.6	0.0	0	72.5	58.8
XII	25.3	40.6	1.1	0.4	6.2	0.0	0	73.5	59.6
2018									
I	29.0	40.6	1.1	0.4	3.0	0.0	0	74.0	57.5
II	12.1	41.3	1.1	0.4	0.6	0.0	0	55.5	46.5
III	9.9	41.3	1.1	0.4	0.1	0.0	0	52.7	47.0
IV	8.9	41.3	1.1	0.4	0.1	0.0	0	51.8	47.6
V	9.4	38.6	1.1	0.4	0.1	0.0	0	49.6	45.0
VI	7.4	20.4	1.1	0.4	0.1	0.0	0	29.4	26.0
VII	7.7	20.4	1.1	0.4	0.1	0.0	0	29.7	25.9
VIII	7.7	20.4	1.1	0.4	0.1	0.0	0	29.7	26.5
IX	9.7	11.1	10.1	0.4	0.1	0.0	0	31.4	27.9

14.b NEFINANŠU SABIEDRĪBU NOGULDĪJUMI

(perioda beigās; milj. eiro)

	Uz nakti	Ar noteikto termiņu			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi	Noguldījumi kopā	
		Līdz 1 gadam	1–2 gadi	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem		Euro	
Valsts nefinanšu sabiedrības									
2017									
VII	445.9	5.4	0.2	0.1	16.6	0	0	468.1	463.6
VIII	432.1	14.8	0.2	0.1	16.6	0	0	463.7	460.2
IX	396.2	16.1	0.2	0.1	16.6	0	0	429.2	424.8
X	462.9	16.1	0.2	0.1	18.1	0	0	497.4	490.2
XI	513.5	15.4	0.2	0.1	18.1	0	0	547.3	538.4
XII	567.8	14.7	0.2	0.1	18.1	0	0	600.9	592.2
2018									
I	617.5	16.1	0.2	0.1	18.3	0	0	652.2	644.7
II	634.4	21.1	0.2	0.1	18.4	0	0	674.2	665.2
III	677.1	21.1	0.2	0.1	18.5	0	0	716.9	707.1
IV	728.2	81.3	0.2	0.1	14.2	0	0	824.0	811.2
V	569.8	80.5	0.2	0.1	18.6	0	0	669.2	663.3
VI	488.7	81.8	0.2	0.1	18.6	0	0	589.4	580.5
VII	487.7	70.8	0.2	0.1	18.6	0	0	577.3	564.6
VIII	475.9	53.8	1.6	0.1	10.6	0	0	542.0	532.8
IX	468.7	33.4	1.6	0.1	10.6	0	0	514.4	505.0
Privātās nefinanšu sabiedrības									
2017									
VII	3 195.1	266.2	9.0	22.5	46.4	0	0	3 539.2	3 004.4
VIII	3 292.0	257.2	9.0	22.4	48.1	0	0	3 628.7	3 078.0
IX	3 065.3	276.7	9.5	16.7	49.1	0	0	3 417.2	2 918.7
X	3 231.0	265.1	10.0	16.7	45.7	0	0	3 568.6	3 022.0
XI	3 273.4	240.9	10.2	16.3	46.4	0	0	3 587.2	3 082.1
XII	3 305.0	194.8	8.8	17.3	63.8	0	0	3 589.7	3 096.2
2018									
I	3 306.5	194.8	8.6	17.0	64.2	0	0	3 591.2	3 085.7
II	3 228.7	203.3	8.5	17.0	63.9	0	0	3 521.3	3 041.5
III	3 239.5	195.4	8.4	17.0	63.8	0	0	3 524.1	3 097.0
IV	3 307.9	176.7	8.5	17.2	63.1	0	0	3 573.4	3 144.8
V	3 173.0	175.0	8.1	17.7	46.5	0	0	3 420.3	3 012.4
VI	3 252.1	157.6	8.1	18.2	45.5	0	0	3 481.5	3 061.0
VII	3 240.9	183.7	9.3	16.9	40.1	0	0	3 490.9	3 062.4
VIII	3 298.1	164.9	10.7	16.9	37.3	0	0	3 527.9	3 089.5
IX	3 271.5	144.0	11.1	16.9	38.1	0	0	3 481.6	3 092.7

14.c MĀJSAIMNIECĪBU NOGULDĪJUMI

(perioda beigās; milj. eiro)

	Uz nakti	Ar noteikto termiņu			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi	Noguldījumi kopā	
		Līdz 1 gadam	1–2 gadi	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem		Euro	
Mājsaimniecības									
2017									
VII	4 496.7	407.5	176.3	218.5	823.3	8.0	0	6 130.3	5 481.1
VIII	4 473.9	406.8	177.1	217.7	823.7	7.9	0	6 107.2	5 458.8
IX	4 564.5	406.4	180.5	213.6	828.0	8.0	0	6 201.1	5 543.0
X	4 609.8	415.7	179.1	202.3	834.0	8.0	0	6 248.9	5 582.7
XI	4 677.5	406.1	179.6	202.2	839.9	7.9	0	6 313.2	5 652.6
XII	4 887.5	386.7	185.7	198.4	851.3	7.8	0	6 517.5	5 860.7
2018									
I	4 824.4	405.8	180.2	194.5	857.5	7.9	0	6 470.2	5 817.2
II	4 837.9	406.6	170.6	193.0	861.3	7.8	0	6 477.2	5 830.9
III	4 870.5	411.2	170.1	186.0	861.1	7.8	0	6 506.8	5 882.9
IV	4 948.8	404.4	161.5	185.6	861.8	7.8	0	6 570.0	5 944.7
V	4 939.5	406.3	165.7	186.0	864.7	7.8	0	6 570.1	5 939.7
VI	5 060.7	407.8	166.9	188.3	865.5	7.8	0	6 696.8	6 074.1
VII	5 072.4	402.2	171.7	191.1	862.2	7.7	0	6 707.3	6 088.1
VIII	5 073.4	405.4	173.1	190.7	863.5	7.7	0	6 713.7	6 106.6
IX	5 093.9	408.3	172.8	193.5	866.8	7.7	0	6 743.0	6 130.4

14.d VALDĪBAS UN NEREZIDENTU NOGULDĪJUMI

(perioda beigās; milj. eiro)

	Valdība				Nerezidenti				Euro	
	Centrālā valdība	Vietējā valdība	Euro	Euro	MFI	Ne-MFI				
							Valdība	Pārējās		
2017										
VII	732.3	308.4	1 040.7	1 024.7	3 303.5	7 864.4	3.7	7 860.6	11 167.8	5 886.7
VIII	737.8	333.3	1 071.1	1 053.0	3 168.1	7 991.5	3.9	7 987.6	11 159.6	5 836.0
IX	818.1	318.5	1 136.6	1 117.9	2 353.5	7 669.3	9.2	7 660.1	10 022.8	5 193.5
X	829.9	335.5	1 165.5	1 146.6	3 006.8	7 766.4	10.2	7 756.2	10 773.2	5 900.7
XI	637.0	347.4	984.4	979.2	2 778.9	7 756.2	3.8	7 752.4	10 535.1	5 690.1
XII	529.2	301.5	830.7	824.8	2 830.8	7 869.9	2.9	7 867.0	10 700.7	5 957.9
2018										
I	676.5	320.9	997.4	991.5	2 601.7	7 902.5	3.4	7 899.2	10 504.2	5 904.1
II	852.7	346.4	1 199.1	1 194.6	2 478.4	6 728.1	3.7	6 724.3	9 206.5	5 351.2
III	525.5	346.3	871.7	868.6	2 508.5	5 668.3	9.4	5 658.9	8 176.8	5 976.9
IV	517.6	357.0	874.5	871.3	2 215.2	5 271.2	4.7	5 266.4	7 486.4	5 915.1
V	808.3	367.3	1 175.7	1 172.1	2 090.0	4 996.2	5.3	4 990.8	7 086.2	5 676.2
VI	798.6	334.5	1 133.1	1 128.8	2 137.8	4 884.9	4.9	4 880.0	7 022.6	5 672.7
VII	616.7	332.5	949.2	944.3	2 189.2	3 138.6	4.4	3 134.2	5 327.8	4 107.1
VIII	678.9	359.1	1 038.0	1 032.3	2 264.8	3 078.1	4.0	3 074.1	5 342.9	4 152.0
IX	679.9	351.4	1 031.3	1 026.0	2 428.6	3 018.5	3.9	3 014.6	5 447.1	4 339.2

15. REZIDENTU FINANŠU IESTĀDĒM, NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU TERMIŅSTRUKTŪRA

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Īstermiņa															
Summa	1 879.1	1 871.8	1 877.5	2 064.2	2 062.5	1 973.0	2 029.0	2 055.7	2 021.2	1 990.3	2 052.2	2 359.3	2 354.2	2 427.3	2 442.7
% ¹	14.7	14.6	15.3	16.6	16.6	15.9	16.4	16.6	16.3	16.2	16.7	19.1	20.1	20.5	20.6
Ar termiņu 1–5 gadi															
Summa	2 442.3	2 442.4	2 351.8	2 337.6	2 317.5	2 302.4	2 241.2	2 240.5	2 273.3	2 288.7	2 223.5	2 229.6	2 239.9	2 263.4	2 286.4
% ¹	19.1	19.1	19.2	18.9	18.6	18.6	18.1	18.1	18.4	18.6	18.0	18.0	19.1	19.2	19.3
Ar termiņu ilgāku par 5 gadiem															
Summa	8 463.6	8 472.6	8 014.0	8 007.0	8 069.9	8 117.5	8 109.7	8 081.5	8 084.5	8 027.7	8 038.8	7 783.1	7 136.2	7 124.0	7 111.2
% ¹	66.2	66.3	65.5	64.5	64.8	65.5	65.5	65.3	65.3	65.2	65.3	62.9	60.8	60.3	60.1
Kredīti kopā	12 784.9	12 786.7	12 243.3	12 408.9	12 449.9	12 392.8	12 379.9	12 377.8	12 379.0	12 306.6	12 314.5	12 372.0	11 730.3	11 814.7	11 840.3

¹ Attiecīgo kredītu īpatsvars rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu atlikumā.

16.a

FINANŠU IESTĀDĒM UN NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM IZSNIEGTIE KREDĪTI

(perioda beigās; milj. eiro)

	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi		CFS un finanšu palīgsabiedrības			Valsts nefinanšu sabiedrības					Privātās nefinanšu sabiedrības					
	Līdz 1 gadam	Eiro	Līdz 1 gadam	Eiro	Euro	Līdz 1 gadam	1-5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Euro	Līdz 1 gadam	1-5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Euro			
2017																
VII	0.0	0	0	x	x	x	8.6	82.7	580.5	671.8	631.3	1 207.5	1 780.4	2 740.6	5 728.5	5 546.4
VIII	0.0	0	0	x	x	x	10.3	82.1	580.9	673.3	632.6	1 191.2	1 779.9	2 743.6	5 714.7	5 534.9
IX	0.0	0	0	x	x	x	9.3	54.0	338.3	401.5	401.5	1 195.0	1 726.1	2 503.2	5 424.2	5 254.4
X	0.0	0	0	x	x	x	7.1	55.3	329.4	391.8	391.8	1 194.1	1 723.8	2 536.6	5 454.4	5 281.2
XI	0.0	0	0	x	x	x	19.8	69.5	329.0	418.3	418.3	1 194.0	1 690.5	2 590.9	5 475.4	5 295.6
XII	0.0	0	0	x	x	x	23.5	88.7	372.7	484.9	484.9	1 120.0	1 658.8	2 619.3	5 398.0	5 249.4
2018																
I	0.0	0	0	x	x	x	21.1	88.3	370.7	480.1	480.1	1 182.5	1 606.8	2 575.4	5 364.8	5 200.4
II	0.2	0	0	x	x	x	22.1	87.1	368.0	477.2	477.2	1 215.8	1 609.5	2 549.9	5 375.3	5 193.2
III	0.2	0	0	x	x	x	23.6	86.8	365.8	476.2	476.2	1 181.6	1 640.0	2 557.8	5 379.4	5 225.0
IV	0.2	0	0	x	x	x	18.8	85.3	378.8	482.9	482.9	1 166.4	1 638.6	2 480.1	5 285.1	5 137.4
V	0.0	0	0	x	x	x	11.6	58.7	375.8	446.1	446.1	1 217.0	1 590.0	2 479.6	5 286.6	5 148.8
VI	0.0	0	0	x	x	x	13.5	58.1	424.2	495.7	495.7	1 194.9	1 584.4	2 497.7	5 277.0	5 159.3
VII	0.0	0	0	x	x	x	21.8	48.2	430.4	500.4	500.4	1 185.7	1 582.9	2 173.3	4 941.8	4 835.2
VIII	0.0	0	0	x	x	x	26.2	48.0	427.5	501.7	501.7	1 245.9	1 604.3	2 154.3	5 004.5	4 889.3
IX	0.0	0	0	x	x	x	16.2	57.7	425.2	499.1	499.1	1 262.9	1 628.3	2 156.1	5 047.3	4 935.6
Ieguldījumu fondi, izņemot naudas tirgus fondus, un alternatīvo ieguldījumu fondi						Citas finanšu iestādes										
	Līdz 1 gadam		Eiro			Līdz 1 gadam		1-5 gadi		Ilgāk par 5 gadiem		Eiro				
2017																
VII	0.0		0.0			420.1		248.6		452.6		1 121.3				
VIII	0.0		0.0			427.1		247.5		456.2		1 130.8				
IX	0.0		0.0			431.7		226.1		466.0		1 123.8				
X	0.0		0.0			581.7		221.1		466.2		1 269.0				
XI	0.0		0.0			575.0		222.4		471.6		1 269.0				
XII	0.0		0.0			577.6		223.5		454.8		1 256.0				
2018																
I	0.0		0.0			572.6		218.5		501.0		1 292.1				
II	2.0		2.0			567.3		218.4		503.9		1 289.6				
III	1.2		1.2			570.1		222.7		504.7		1 297.5				
IV	0.0		0.0			570.6		241.8		501.3		1 313.6				
V	0.0		0.0			587.7		248.8		503.0		1 339.5				
VI	0.0		0.0			920.5		260.3		172.7		1 353.4				
VII	0.0		0.0			926.3		282.7		119.8		1 328.8				
VIII	0.0		0.0			932.3		286.1		117.2		1 335.6				
IX	0.0		0.0			942.1		276.6		107.2		1 325.9				

16.b MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIEGTIE KREDĪTI

(perioda beigās; milj. eiro)

	Mājsaimniecības													Eiro
	Patēriņa kredīts				Kredīti mājokļa iegādei				Pārējie kredīti				Eiro	
	Līdz 1 gadam	1-5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem		Līdz 1 gadam	1-5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem		Līdz 1 gadam	1-5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem			
2017														
VII	500.2	129.0	221.8	149.4	4 366.9	82.6	66.4	4 217.9	396.1	31.3	42.3	322.5	5 263.3	5 141.3
VIII	505.8	131.5	223.6	150.8	4 367.4	80.5	67.2	4 219.8	394.7	31.4	42.1	321.2	5 268.0	5 149.1
IX	509.0	130.9	226.1	152.0	4 365.3	77.2	64.2	4 223.9	419.5	33.4	55.4	330.6	5 293.8	5 175.2
X	511.1	141.4	224.2	145.5	4 367.1	97.0	61.3	4 208.9	415.5	42.9	52.0	320.5	5 293.7	5 176.1
XI	509.4	140.9	223.0	145.5	4 370.0	93.7	60.9	4 215.4	407.7	39.1	51.1	317.4	5 287.1	5 171.7
XII	490.5	124.5	220.5	145.6	4 362.8	88.8	58.9	4 215.0	400.7	38.6	52.0	310.1	5 254.0	5 143.1
2018														
I	493.7	127.9	219.0	146.8	4 352.6	87.0	57.0	4 208.6	396.6	37.8	51.6	307.2	5 242.9	5 135.2
II	491.7	126.7	217.9	147.1	4 348.9	85.4	55.8	4 207.7	393.0	36.2	51.8	305.0	5 233.6	5 125.8
III	492.8	126.3	218.4	148.1	4 342.6	83.3	54.4	4 205.0	389.4	35.1	51.1	303.2	5 224.8	5 121.2
IV	494.1	124.8	219.8	149.5	4 342.2	73.9	52.6	4 215.8	388.7	35.8	50.7	302.2	5 225.0	5 122.5
V	503.0	127.7	223.1	152.2	4 352.2	75.1	51.2	4 226.0	387.0	33.1	51.7	302.3	5 242.3	5 135.5
VI	504.1	125.3	224.9	153.9	4 355.3	72.2	49.7	4 233.4	386.3	33.0	52.2	301.2	5 245.8	5 140.0
VII	505.3	122.8	227.3	155.3	4 076.8	66.0	47.5	3 963.4	377.1	31.7	51.4	294.0	4 959.3	4 858.2
VIII	512.2	124.3	229.9	158.0	4 084.7	65.8	45.6	3 973.3	376.0	32.8	49.5	293.7	4 972.9	4 871.8
IX	515.1	124.7	231.1	159.3	4 087.0	63.9	44.9	3 978.3	366.0	32.9	47.9	285.2	4 968.1	4 867.9

16.c VALDĪBAI UN NEREZIDENTIEM IZSNIEGTIE KREDĪTI

(perioda beigās; milj. eiro)

	Valdība				Nerezidenti						Eiro	
	Centrālā valdība	Vietējā valdība	Eiro	Eiro	MFI	Ne-MFI			Eiro			
						Valdība	Pārējās					
2017												
VII	124.0	27.4	151.5	121.8	3 634.4	2 015.5	0	2 015.5	5 649.9	2 550.5		
VIII	124.5	27.6	152.1	122.5	3 511.5	2 112.4	0	2 112.3	5 623.8	2 499.0		
IX	46.6	26.8	73.5	73.5	2 978.5	2 132.7	0	2 132.7	5 111.2	2 369.3		
X	50.2	26.1	76.3	76.3	2 793.7	2 073.3	0	2 073.3	4 867.1	2 370.2		
XI	42.0	25.9	67.9	67.9	2 739.7	1 964.4	0	1 964.4	4 704.1	2 196.6		
XII	39.7	25.9	65.6	65.6	2 222.0	1 885.9	0	1 885.9	4 107.9	1 606.1		
2018												
I	39.3	26.1	65.5	65.5	2 640.6	1 832.6	0	1 832.6	4 473.2	2 143.1		
II	39.1	25.9	65.0	65.0	2 451.7	1 827.0	0	1 827.0	4 278.7	2 165.9		
III	38.8	25.9	64.8	64.8	2 088.7	1 723.6	0	1 723.6	3 812.3	2 100.9		
IV	38.5	21.5	60.0	60.0	1 628.5	1 664.5	0	1 664.5	3 293.0	1 947.4		
V	64.5	19.7	84.2	84.2	1 736.2	1 608.8	0	1 608.8	3 345.1	2 098.1		
VI	64.6	19.4	84.0	84.0	1 527.7	1 642.7	0	1 642.7	3 170.5	1 849.5		
VII	64.2	18.8	83.0	83.0	1 361.1	1 537.4	0	1 537.4	2 898.5	1 868.8		
VIII	63.6	19.2	82.7	82.7	1 279.5	1 549.3	0	1 549.3	2 828.8	1 819.7		
IX	63.9	18.1	82.0	82.0	1 394.8	1 501.5	0	1 501.5	2 896.4	1 921.9		

(2018. gada 2. cet. beigās; milj. eiro; struktūra: %)

	Ar atlikušo atmaksas termiņu līdz 1 gadam				Ar atlikušo atmaksas termiņu 1–5 gadi				Ar atlikušo atmaksas termiņu ilgāku par 5 gadiem				Kredīti kopā			
	Kopā	%	T.sk. eiro	%	Kopā	%	T.sk. eiro	%	Kopā	%	T.sk. eiro	%	Kopā	%	T.sk. eiro	%
Kopā	1 843.4	100.0	1 768.7	100.0	4 606.9	100.0	4 560.0	100.0	705.9	100.0	699.2	100.0	7 156.1	100.0	7 027.9	100.0
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	132.6	7.2	113.9	6.4	387.3	8.4	387.1	8.5	56.4	8.0	56.4	8.1	576.3	8.1	557.4	7.9
B Iejuves rūpniecība un karjeru izstrāde	4.0	0.2	4.0	0.2	9.9	0.2	9.9	0.2	1.2	0.2	1.2	0.2	15.1	0.2	15.1	0.2
C Apstrādes rūpniecība	263.6	14.3	260.0	14.7	392.9	8.5	379.0	8.3	62.7	8.9	56.5	8.1	719.2	10.0	695.5	9.9
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	27.5	1.5	27.5	1.6	345.7	7.5	345.7	7.6	63.7	9.0	63.7	9.1	436.9	6.1	436.9	6.2
E Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	15.7	0.9	15.7	0.9	46.5	1.0	46.5	1.0	9.4	1.3	9.4	1.3	71.6	1.0	71.6	1.0
F Būvniecība	53.1	2.9	53.1	3.0	58.5	1.3	58.5	1.3	22.9	3.2	22.9	3.3	134.6	1.9	134.5	1.9
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	421.6	22.9	386.9	21.9	252.4	5.5	249.3	5.5	19.9	2.8	19.9	2.8	693.9	9.7	656.1	9.3
H Transports un uzglabāšana	84.3	4.6	77.5	4.4	238.7	5.2	236.2	5.2	240.0	34.0	240.0	34.3	562.9	7.9	553.7	7.9
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	38.7	2.1	38.7	2.2	117.9	2.6	117.9	2.6	22.5	3.2	22.5	3.2	179.1	2.5	179.1	2.6
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	48.1	2.6	48.0	2.7	100.7	2.2	100.3	2.2	0.5	0.1	0.5	0.1	149.3	2.1	148.8	2.1
K Finanšu un apdrošināšanas darbības	198.2	10.7	191.6	10.8	785.2	17.0	783.8	17.2	1.6	0.2	1.1	0.2	984.9	13.8	976.5	13.9
L Operācijas ar nekustamo īpašumu	511.4	27.7	507.4	28.7	1 344.6	29.2	1 322.8	29.0	162.7	23.1	162.7	23.3	2 018.8	28.2	1 992.9	28.4
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	4.2	0.2	4.2	0.2	10.0	0.2	10.0	0.2	3.5	0.5	3.5	0.5	17.7	0.2	17.7	0.3
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	5.4	0.3	5.4	0.3	381.4	8.3	377.8	8.3	4.6	0.6	4.6	0.6	391.3	5.5	387.8	5.5
O Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	0	0	0	0	7.8	0.2	7.8	0.2	0	0	0	0	7.9	0.1	7.8	0.1
P Izglītība	12.8	0.7	12.8	0.7	20.1	0.4	20.1	0.4	1.1	0.2	1.1	0.2	34.0	0.5	34.0	0.5
Q Veselība un sociālā aprūpe	3.2	0.2	3.2	0.2	31.3	0.7	31.3	0.7	2.0	0.3	2.0	0.3	36.5	0.5	36.5	0.5
R Māksla, izklaide un atpūta	2.7	0.1	2.7	0.2	25.6	0.5	25.6	0.5	2.9	0.4	2.9	0.4	31.2	0.4	31.2	0.5
S Citi pakalpojumi	16.3	0.9	16.1	0.9	50.4	1.1	50.4	1.1	28.3	4.0	28.3	4.0	94.9	1.3	94.8	1.3

17.b

FINANŠU IESTĀDĒM UN NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMI TAUTSAIMNIECĪBĀ

(2018. gada 3. cet. beigās; milj. eiro; struktūra; %)

	Ar atlikušo atmaksas termiņu līdz 1 gadam				Ar atlikušo atmaksas termiņu 1–5 gadi				Ar atlikušo atmaksas termiņu ilgāku par 5 gadiem				Kredīti kopā			
	Kopā	%	T.sk. eiro	%	Kopā	%	T.sk. eiro	%	Kopā	%	T.sk. eiro	%	Kopā	%	T.sk. eiro	%
Kopā	2 248.6	100.0	2 159.6	100.0	4 001.0	100.0	3 974.9	100.0	652.1	100.0	645.2	100.0	6 901.7	100.0	6 779.7	100.0
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	112.0	5.0	93.7	4.3	417.0	10.4	416.7	10.5	45.3	6.9	45.3	7.0	574.3	8.3	555.7	8.2
B Iejuves rūpniecība un karjeru izstrāde	3.9	0.2	3.9	0.2	10.1	0.3	10.1	0.3	1.3	0.2	1.3	0.2	15.3	0.2	15.3	0.2
C Apstrādes rūpniecība	282.9	12.6	279.2	12.9	366.5	9.2	352.8	8.9	53.9	8.3	47.6	7.4	703.2	10.2	679.6	10.0
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	61.0	2.7	61.0	2.8	336.5	8.4	336.4	8.5	60.2	9.2	60.2	9.3	457.6	6.6	457.6	6.7
E Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	14.8	0.7	14.8	0.7	44.4	1.1	44.4	1.1	9.5	1.4	9.4	1.5	68.7	1.0	68.6	1.0
F Būvniecība	49.5	2.2	49.5	2.3	55.1	1.4	55.1	1.4	28.5	4.4	28.5	4.4	133.1	1.9	133.1	2.0
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	501.4	22.3	449.3	20.8	240.0	6.0	239.3	6.0	22.0	3.4	22.0	3.4	763.4	11.1	710.6	10.5
H Transports un uzglabāšana	47.1	2.1	39.9	1.9	245.2	6.1	243.9	6.1	208.3	31.9	208.3	32.3	500.6	7.3	492.1	7.3
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	26.4	1.2	26.4	1.2	74.7	1.9	74.7	1.9	14.0	2.2	14.0	2.2	115.1	1.7	115.1	1.7
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	36.2	1.6	35.8	1.7	89.7	2.2	89.7	2.3	0.4	0.1	0.4	0.1	126.3	1.8	125.9	1.8
K Finanšu un apdrošināšanas darbības	526.1	23.4	519.7	24.1	479.5	12.0	477.3	12.0	4.1	0.6	3.6	0.5	1 009.7	14.6	1 000.6	14.8
L Operācijas ar nekustamo īpašumu	539.5	24.0	538.8	25.0	1 134.3	28.4	1 128.9	28.4	162.6	24.9	162.6	25.2	1 836.4	26.6	1 830.3	27.0
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	5.1	0.2	5.1	0.2	9.7	0.2	9.7	0.2	3.2	0.5	3.2	0.5	18.0	0.3	18.0	0.3
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	5.6	0.2	5.6	0.3	392.9	9.8	390.5	9.8	5.1	0.8	5.1	0.8	403.7	5.8	401.2	5.9
O Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	0.0	0.0	0.0	0.0	7.4	0.2	7.4	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	7.5	0.1	7.4	0.1
P Izglītība	17.6	0.8	17.6	0.8	15.6	0.4	15.6	0.4	1.1	0.2	1.1	0.2	34.3	0.5	34.3	0.5
Q Veselība un sociālā aprūpe	5.0	0.2	5.1	0.2	25.4	0.6	25.4	0.6	1.9	0.3	1.9	0.3	32.4	0.5	32.4	0.5
R Māksla, izklaide un atpūta	2.9	0.1	2.9	0.1	13.1	0.3	13.1	0.3	2.9	0.4	2.9	0.4	18.9	0.3	18.9	0.3
S Citi pakalpojumi	11.6	0.5	11.3	0.5	43.9	1.1	43.9	1.1	27.8	4.3	27.8	4.3	83.2	1.2	83.0	1.2

18.

REZIDENTU FINANŠU IESTĀDĒM, NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VEIDI

(perioda beigās; milj. eiro)

	2016	2017			
	XII	III	VI	IX	XII
Komerckredīts	2 623.3	2 680.8	2 697.8	2 653.7	2 752.2
Industriālais kredīts	1 311.5	1 293.5	1 296.9	1 130.6	1 129.3
Vērtspapīru pirkšana ar atpārdošanu	0.3	0.5	0.4	0.3	0.4
Finanšu noma	64.0	67.9	71.6	74.3	77.0
Kredīts patēriņa preču iegādei	320.1	333.8	346.6	360.1	345.0
Hipotēku kredīts	6 666.3	6 599.8	6 571.4	6 365.2	6 388.2
Kredīts pret norēķina dokumentiem	1.3	1.2	1.0	0.9	0.9
Pārējie kredīti	1 726.2	1 770.6	1 760.3	1 655.1	1 725.0
Kredīti kopā	12 713.0	12 748.0	12 746.1	12 240.3	12 417.9

19.a NEAKCIJU VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMI

(perioda beigās; milj. eiro)

	Neakciju vērtspapīri									
	MFI		Valdības		Pārējo rezidentu		Nerezidentu		Eiro	
		t.sk. ilgtermiņa		t.sk. ilgtermiņa		t.sk. ilgtermiņa		t.sk. ilgtermiņa		
2017										
VII	7.4	7.4	819.7	819.7	22.1	22.1	3 288.7	3 147.3	4 137.9	1 307.6
VIII	7.4	7.4	820.5	820.5	22.0	22.0	3 212.8	3 071.8	4 062.7	1 292.1
IX	7.4	7.4	821.3	821.3	22.2	22.2	3 129.1	2 988.1	3 980.0	1 290.9
X	7.0	7.0	842.7	842.7	22.2	22.2	3 211.2	3 072.2	4 083.2	1 307.6
XI	6.9	6.9	875.1	875.1	22.0	22.0	3 286.3	3 152.3	4 190.4	1 343.6
XII	7.3	7.3	894.3	894.3	11.7	11.7	3 253.8	3 140.1	4 167.0	1 357.4
2018										
I	7.3	7.3	714.4	714.4	11.4	11.4	3 224.5	3 108.9	3 957.6	1 256.7
II	7.1	7.1	721.7	721.7	10.2	10.2	2 689.6	2 569.4	3 428.5	1 342.3
III	7.1	7.1	664.4	664.4	11.6	11.6	1 556.0	1 435.5	2 239.1	1 220.6
IV	7.1	7.1	644.4	644.4	9.5	9.5	1 250.0	1 107.4	1 910.9	1 158.8
V	7.1	7.1	645.4	645.4	9.6	9.6	1 178.0	1 073.1	1 840.1	1 146.8
VI	7.1	7.1	667.1	667.1	9.6	9.6	1 089.1	1 047.0	1 772.8	1 061.2
VII	0.0	0.0	564.6	564.6	6.1	6.1	939.7	896.8	1 510.4	918.7
VIII	0.0	0.0	546.4	546.4	6.0	6.0	937.6	887.7	1 490.0	899.3
IX	0.0	0.0	562.0	562.0	8.8	8.8	941.7	927.1	1 512.6	959.0

19.b AKCIJU UN CITU KAPITĀLA VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMI

(perioda beigās; milj. eiro)

	Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri						
	MFI	Pārējo rezidentu		Nerezidentu		Eiro	
2017							
VII	0		637.6		204.5	842.1	776.5
VIII	0		640.7		201.4	842.1	775.5
IX	0		644.0		202.6	846.5	779.8
X	0		679.8		204.5	884.3	815.9
XI	0		674.3		199.6	873.9	807.2
XII	0		665.1		198.2	863.3	800.6
2018							
I	0		620.9		193.3	814.3	751.8
II	0		618.7		157.6	776.3	713.3
III	0		615.0		154.5	769.4	714.8
IV	0		631.3		155.3	786.6	734.2
V	0		638.9		152.8	791.7	738.0
VI	0		626.7		154.5	781.2	726.7
VII	0		441.6		126.6	568.2	525.6
VIII	0		439.4		131.3	570.7	526.7
IX	0		440.5		134.0	574.5	529.4

20.a REZIDENTU NOGULDĪJUMU VALŪTU DALĪJUMS

(perioda beigās)

	MFI							Ne-MFI						
	Atlikums (visās valūtās; milj. eiro)	Struktūra (%)						Atlikums (visās valūtās; milj. eiro)	Struktūra (%)					
		Eiro	Ārvalstu valūtā						Eiro	Ārvalstu valūtā				
		t.sk. USD	t.sk. JPY	t.sk. CHF	t.sk. GBP			t.sk. USD	t.sk. JPY	t.sk. CHF	t.sk. GBP			
2017														
VII	319.2	82.8	17.2	15.0	0.0	0.2	0.4	11 913.6	88.8	11.2	9.2	0.0	0.1	0.8
VIII	328.0	78.8	21.2	18.4	0.0	0.1	0.6	12 063.4	88.7	11.3	9.3	0.0	0.1	0.8
IX	310.1	83.3	16.7	13.2	0.0	0.1	1.0	11 933.9	89.0	11.0	9.1	0.0	0.1	0.7
X	321.0	81.0	19.0	15.1	0.0	0.1	0.8	12 173.7	88.9	11.1	9.2	0.0	0.1	0.7
XI	312.0	82.5	17.5	12.4	0.0	0.1	1.7	12 187.8	89.3	10.7	8.8	0.1	0.1	0.7
XII	313.6	84.6	15.4	11.8	0.0	0.1	1.5	12 232.3	89.6	10.4	8.6	0.0	0.1	0.7
2018														
I	319.8	83.0	17.0	11.8	0.0	0.1	1.5	12 449.1	89.5	10.5	8.5	0.0	0.1	0.6
II	556.3	91.7	8.3	5.7	0.0	0.0	0.4	12 508.0	90.0	10.0	8.1	0.0	0.1	0.6
III	279.7	93.0	7.0	3.8	0.0	0.0	0.8	12 235.2	90.6	9.4	7.6	0.0	0.1	0.7
IV	273.3	94.5	5.5	2.4	0.0	0.0	0.8	12 436.5	90.8	9.2	7.4	0.0	0.1	0.6
V	271.6	95.0	5.0	2.8	0.0	0.0	0.0	12 479.0	90.9	9.1	7.3	0.0	0.1	0.6
VI	87.0	86.1	13.9	7.0	0.0	0.0	0.0	12 495.6	90.8	9.2	7.4	0.0	0.1	0.6
VII	76.4	89.4	10.6	3.0	0.0	0.0	0.0	12 269.4	90.8	9.2	7.4	0.0	0.1	0.7
VIII	75.0	89.1	10.9	3.5	0.0	0.0	0.0	12 424.6	90.9	9.1	7.3	0.0	0.1	0.7
IX	59.6	85.1	14.9	5.0	0.0	0.0	0.0	12 308.5	91.3	8.7	6.9	0.0	0.1	0.6

20.b NEREZIDENTU NOGULDĪJUMU VALŪTU DALĪJUMS

(perioda beigās)

	MFI							Ne-MFI						
	Atlikums (visās valūtās; milj. eiro)	Struktūra (%)						Atlikums (visās valūtās; milj. eiro)	Struktūra (%)					
		Eiro	Ārvalstu valūtā						Eiro	Ārvalstu valūtā				
		t.sk. USD	t.sk. JPY	t.sk. CHF	t.sk. GBP			t.sk. USD	t.sk. JPY	t.sk. CHF	t.sk. GBP			
2017														
VII	3 303.5	89.4	10.6	4.7	0.0	1.8	0.7	7 864.4	37.3	62.7	58.2	0.1	0.3	1.8
VIII	3 168.1	89.0	11.0	4.5	0.0	2.0	0.9	7 991.5	37.7	62.3	57.7	0.1	0.3	1.8
IX	2 353.5	93.7	6.3	3.1	0.0	1.8	0.2	7 669.3	39.0	61.0	56.2	0.1	0.3	1.8
X	3 006.8	95.5	4.5	3.5	0.0	0.1	0.2	7 766.4	39.0	61.0	56.3	0.1	0.3	2.0
XI	2 778.9	94.8	5.2	4.1	0.1	0.0	0.1	7 756.2	39.4	60.6	55.7	0.1	0.2	1.8
XII	2 830.8	94.5	5.5	3.8	0.7	0.0	0.1	7 869.9	41.7	58.3	54.1	0.1	0.2	1.8
2018														
I	2 601.7	94.6	5.4	4.3	0.0	0.1	0.2	7 902.5	43.6	56.4	51.9	0.1	0.2	1.8
II	2 478.4	94.3	5.7	4.7	0.0	0.1	0.1	6 728.1	44.8	55.2	50.0	0.0	0.3	1.9
III	2 508.5	94.6	5.4	4.3	0.0	0.0	0.1	5 668.3	63.6	36.4	31.7	0.0	0.3	1.4
IV	2 215.2	95.4	4.6	3.3	0.0	0.1	0.1	5 271.2	72.1	27.9	23.5	0.0	0.3	1.3
V	2 090.0	95.4	4.6	3.2	0.0	0.1	0.1	4 996.2	73.7	26.3	22.2	0.0	0.3	1.1
VI	2 137.8	96.1	3.9	2.8	0.0	0.1	0.1	4 884.9	74.1	25.9	20.5	0.0	0.2	1.0
VII	2 189.2	96.4	3.6	2.7	0.0	0.1	0.1	3 138.6	63.6	36.4	29.5	0.0	0.4	1.6
VIII	2 264.8	96.6	3.4	2.6	0.0	0.1	0.1	3 078.1	63.8	36.2	29.1	0.0	0.4	1.6
IX	2 428.6	97.1	2.9	2.0	0.0	0.2	0.1	3 018.5	65.6	34.4	29.0	0.0	0.4	1.6

20.c REZIDENTIEM IZSNIEGTO KREDĪTU VALŪTU DALĪJUMS

(perioda beigās)

Ne-MFI								
	Atlikums (visās valūtās; milj. eiro)	Struktūra (%)						
		Eiro	Ārvalstu valūtā					
			t.sk. USD	t.sk. CHF	t.sk. GBP			
2017								
VII	12 936.4	96.9	3.1	2.0	0.5	0.0		
VIII	12 938.8	97.0	3.0	1.9	0.4	0.0		
IX	12 316.8	97.5	2.5	1.9	0.5	0.1		
X	12 485.2	97.5	2.5	1.9	0.4	0.1		
XI	12 517.8	97.4	2.6	1.9	0.4	0.0		
XII	12 458.4	97.7	2.3	1.7	0.4	0.0		
2018								
I	12 445.4	97.6	2.4	1.8	0.4	0.0		
II	12 442.8	97.4	2.6	2.0	0.4	0.1		
III	12 443.8	97.7	2.3	1.7	0.4	0.1		
IV	12 366.7	97.8	2.2	1.6	0.4	0.0		
V	12 398.7	97.9	2.1	1.5	0.4	0.1		
VI	12 456.0	98.1	1.9	1.3	0.4	0.1		
VII	11 813.3	98.1	1.9	1.3	0.4	0.1		
VIII	11 897.5	98.1	1.9	1.4	0.4	0.0		
IX	11 922.3	98.1	1.9	1.3	0.4	0.1		

20.d NEREZIDENTIEM IZSNIEGTO KREDĪTU VALŪTU DALĪJUMS

(perioda beigās)

	MFI							Ne-MFI						
	Atlikums (visās valūtās; milj. eiro)	Struktūra (%)						Atlikums (visās valūtās; milj. eiro)	Struktūra (%)					
		Eiro	Ārvalstu valūtā				Eiro		Ārvalstu valūtā					
		t.sk. USD	t.sk. JPY	t.sk. CHF	t.sk. GBP		t.sk. USD	t.sk. CHF	t.sk. GBP		t.sk. USD	t.sk. CHF	t.sk. GBP	
2017														
VII	3 634.4	45.2	54.8	39.8	1.4	1.4	5.1	2 015.5	45.1	54.9	53.0	0.1	1.5	
VIII	3 511.5	42.8	57.2	42.7	1.2	1.3	4.7	2 112.4	47.1	52.9	51.1	0.1	1.4	
IX	2 978.5	46.5	53.5	38.5	1.8	0.7	4.6	2 132.7	46.2	53.8	52.1	0.1	1.3	
X	2 793.7	49.6	50.4	36.5	1.2	0.7	4.3	2 073.3	47.5	52.5	50.7	0.1	1.4	
XI	2 739.7	44.5	55.5	40.1	0.6	0.7	4.0	1 964.4	49.7	50.3	48.3	0.1	1.7	
XII	2 222.0	29.7	70.3	48.9	1.6	5.5	4.7	1 885.9	50.2	49.8	47.8	0.2	1.6	
2018														
I	2 640.6	47.0	53.0	37.2	1.3	1.3	4.2	1 832.6	49.2	50.8	48.8	0.2	1.5	
II	2 451.7	51.0	49.0	33.0	1.3	1.3	4.1	1 827.0	50.1	49.9	47.9	0.2	1.6	
III	2 088.7	51.6	48.4	28.2	1.5	4.8	3.1	1 723.6	59.4	40.6	38.4	0.2	1.8	
IV	1 628.5	54.9	45.1	27.4	0.3	1.0	3.6	1 664.5	63.2	36.8	34.7	0.2	1.6	
V	1 736.2	60.8	39.2	23.7	0.2	1.0	3.7	1 608.8	64.8	35.2	33.3	0.2	1.6	
VI	1 527.7	48.2	51.8	28.8	3.9	1.0	4.3	1 642.7	67.8	32.2	30.4	0.2	1.4	
VII	1 361.1	57.3	42.7	24.3	2.2	1.2	4.8	1 537.4	70.8	29.2	24.2	0.2	1.5	
VIII	1 279.5	57.3	42.7	22.9	1.4	1.4	4.3	1 549.3	70.1	29.9	25.1	0.3	1.4	
IX	1 394.8	58.5	41.5	20.0	3.8	1.1	4.4	1 501.5	73.6	26.4	24.9	0.3	1.1	

20.e REZIDENTU NEAKCIJU VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMU VALŪTU DALĪJUMS

(perioda beigās)

	MFI		Ne-MFI			
	Atlikums (milj. eiro)		Atlikums (visās valūtās; milj. eiro)	Struktūra (%)		
				Euro	USD	
2017						
VII	7.4		841.8	89.8		10.2
VIII	7.4		842.5	89.8		10.2
IX	7.4		843.4	89.6		10.4
X	7.0		865.0	87.8		12.2
XI	6.9		897.1	85.5		14.5
XII	7.3		905.9	85.1		14.9
2018						
I	7.3		725.8	82.1		17.9
II	7.1		731.9	83.6		16.4
III	7.1		676.0	81.3		18.7
IV	7.1		653.9	82.2		17.3
V	7.1		655.0	81.6		18.1
VI	7.1		676.7	82.1		17.6
VII	0.0		570.7	78.8		20.8
VIII	0.0		552.4	78.0		21.6
IX	0.0		570.8	78.5		21.1

20.f NEREZIDENTU NEAKCIJU VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMU VALŪTU DALĪJUMS

(perioda beigās)

	MFI							Ne-MFI										
	Atlikums (visās valūtās; milj. eiro)	Struktūra (%)						Atlikums (visās valūtās; milj. eiro)	Struktūra (%)									
		Euro	Ārvalstu valūtā						Euro	Ārvalstu valūtā								
		t.sk. USD	t.sk. JPY	t.sk. CHF	t.sk. GBP			t.sk. USD	t.sk. JPY	t.sk. CHF	t.sk. GBP			t.sk. USD	t.sk. JPY	t.sk. CHF	t.sk. GBP	
2017																		
VII	983.5	16.8	83.2	80.4	0.0	0.0	1.6	2 305.2	16.4	83.6	82.3	0.0	0.2	0.8				
VIII	961.3	16.5	83.5	81.1	0.0	0.1	1.6	2 251.5	16.4	83.6	82.3	0.0	0.2	0.8				
IX	820.4	19.6	80.4	77.5	0.0	0.1	2.0	2 308.7	15.9	84.1	82.7	0.0	0.2	0.8				
X	840.6	19.0	81.0	78.0	0.0	0.1	1.9	2 370.6	16.1	83.9	82.5	0.0	0.2	0.8				
XI	814.2	19.6	80.4	78.4	0.0	0.1	1.8	2 472.1	16.6	83.4	82.1	0.0	0.2	0.7				
XII	794.0	20.6	79.4	76.7	0.0	0.1	1.5	2 459.8	16.9	83.1	81.6	0.0	0.2	0.7				
2018																		
I	777.8	21.2	78.8	75.9	0.0	0.1	1.6	2 446.7	20.0	80.0	78.6	0.0	0.2	0.7				
II	574.9	29.2	70.8	67.0	0.0	0.1	2.1	2 114.7	26.3	73.7	72.1	0.0	0.0	0.7				
III	406.1	37.4	62.6	56.9	0.0	0.1	3.0	1 149.9	44.5	55.5	52.0	0.0	0.0	1.6				
IV	280.9	51.7	48.3	44.5	0.0	0.2	0.0	969.0	48.4	51.6	48.1	0.0	0.0	1.9				
V	269.8	53.8	46.2	42.5	0.0	0.0	0.0	908.2	50.6	49.4	46.9	0.0	0.0	0.8				
VI	267.5	53.4	46.6	42.9	0.0	0.0	0.0	821.5	43.3	56.7	49.4	4.2	0.0	1.1				
VII	247.3	55.3	44.7	40.2	0.0	0.0	0.0	692.5	48.0	52.0	44.4	5.0	0.0	1.0				
VIII	236.2	57.0	43.0	39.4	0.0	0.0	0.0	701.4	47.6	52.4	44.9	5.0	0.0	1.0				
IX	246.5	59.2	40.8	37.6	0.0	0.0	0.0	695.3	52.5	47.5	44.9	0.0	0.0	1.0				

20.g MFI EMITĒTO PARĀDA VĒRTSPAPĪRU VALŪTU DALĪJUMS

(perioda beigās)

	Atlikums (visās valūtās; milj. eiro)	Struktūra (%)	
		Eiro	Ārvalstu valūtā
2017			
VII	668.8	34.9	65.1
VIII	662.4	35.5	64.5
IX	643.0	35.1	64.9
X	680.9	34.3	65.7
XI	691.2	36.4	63.6
XII	666.1	39.0	61.0
2018			
I	639.1	40.5	59.5
II	552.4	41.3	58.7
III	549.9	41.6	58.4
IV	555.8	41.1	58.9
V	562.6	40.0	60.0
VI	562.0	40.1	59.9
VII	134.4	78.0	22.0
VIII	134.6	77.9	22.1
IX	134.8	77.8	22.2

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO

(%)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)															
	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Mājsaimniecību noguldījumi															
Uz nakti ¹	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.01	0.01	0.01
Ar noteikto termiņu															
Līdz 1 gadam	0.41	0.31	0.25	0.22	0.33	0.39	0.46	0.72	0.25	0.27	0.40	0.31	0.31	0.26	0.29
1–2 gadi	1.11	1.05	1.14	1.19	1.22	1.08	1.28	1.17	0.95	1.09	0.96	1.12	1.16	1.20	1.30
Ilgāk par 2 gadiem	1.42	1.09	1.67	1.26	1.43	1.36	1.72	1.17	0.87	1.21	0.68	0.99	1.15	0.78	1.22
Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ²															
Līdz 3 mēnešiem	0.05	0.05	0.06	0.06	0.06	0.05	0.05	0.05	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06
Ilgāk par 3 mēnešiem	2.59	2.59	2.61	2.63	2.66	2.67	2.67	x	x	2.69	2.70	2.71	2.73	2.73	2.72
Nefinanšu sabiedrību noguldījumi															
Uz nakti ¹	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Ar noteikto termiņu															
Līdz 1 gadam	0.00	0.04	0.19	0.54	0.38	0.15	0.01	0.57	0.00	0.03	0.01	0.02	0.00	0.03	0.00
1–2 gadi	x	x	x	x	x	x	1.20	x	0.71	0.72	x	–	x	x	0.16
Ilgāk par 2 gadiem	x	x	0.00	x	x	3.33	2.88	x	0.03	x	0.93	0.70	0.94	x	0.10
Repo darījumi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

¹ Perioda beigu dati.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAINNICĪBĀM EIRO (TURPINĀJUMS)

(%)

2. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem)															
	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Mājsaimniecību noguldījumi															
Uz nakti ¹	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.01	0.01	0.01
Ar noteikto termiņu															
Līdz 2 gadiem	0.76	0.77	0.77	0.77	0.76	0.75	0.74	0.75	0.76	0.76	0.76	0.75	0.76	0.76	0.76
Ilgāk par 2 gadiem	2.30	2.29	2.30	2.30	2.29	2.23	2.23	2.23	2.17	2.15	2.14	2.11	2.08	2.07	2.07
Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ²															
Līdz 3 mēnešiem	0.05	0.05	0.06	0.06	0.06	0.05	0.05	0.05	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06
Ilgāk par 3 mēnešiem	2.59	2.59	2.61	2.63	2.66	2.67	2.67	x	x	2.69	2.70	2.71	2.73	2.73	2.72
Nefinanšu sabiedrību noguldījumi															
Uz nakti ¹	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Ar noteikto termiņu															
Līdz 2 gadiem	0.12	0.13	0.34	0.38	0.50	0.19	0.19	0.17	0.31	0.16	0.18	0.16	0.17	0.19	0.22
Ilgāk par 2 gadiem	0.76	0.75	0.51	0.52	0.52	0.57	0.55	0.50	0.50	0.51	0.53	0.56	0.63	0.63	0.63
Repo darījumi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Perioda beigu dati.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO (TURPINĀJUMS)

(%)

3. Mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)															
	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Norēķinu konta debeta atlikums ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Atjaunojamais un pārsnieguma kredīts ¹	18.11	17.72	17.07	16.61	16.43	16.27	16.58	16.28	16.27	15.70	16.29	15.97	16.05	15.88	15.79
Norēķinu kartes procentu kredīts ¹	22.54	22.51	22.45	22.44	22.38	22.34	22.32	22.25	22.25	22.18	22.05	21.97	21.89	21.79	21.71
Kredīti mājokļa iegādei															
Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā															
Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam	2.31	2.42	2.34	2.40	2.41	2.36	2.37	2.32	2.38	2.36	2.34	2.32	2.29	2.35	2.32
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	2.39	2.50	2.40	2.44	2.48	2.42	2.49	2.37	2.43	2.40	2.36	2.38	2.31	2.41	2.37
1-5 gadi	5.67	5.79	5.79	5.42	6.00	6.10	6.88	7.66	7.08	8.46	8.79	9.18	10.96	10.66	8.61
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	3.53	3.36	3.33	3.27	3.42	3.83	3.13	4.10	2.88	3.92	3.95	4.37	5.42	4.65	2.77
5-10 gadi	10.62	11.43	10.69	11.31	11.03	11.14	10.43	10.70	11.86	11.51	11.76	11.11	11.28	10.82	x
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	7.87	10.09	8.30	9.15	8.26	8.48	8.25	x	10.51	9.21	10.02	9.68	8.01	8.77	x
Ilgāk par 10 gadiem	4.70	4.87	5.56	5.86	5.92	4.97	4.47	4.40	4.99	5.37	4.93	x	x	5.49	x
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	4.79	x	5.62	x	x	x	5.28	5.58	5.66	x	x	x	x	x	x
Efektīvā gada izmaksu procentu likme ²	2.88	2.89	2.80	2.84	2.83	2.72	2.73	2.80	2.86	2.84	2.87	2.85	2.85	2.86	2.83
Patēriņa kredīts															
Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā															
Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam	17.72	16.85	17.28	17.11	17.62	17.76	16.75	17.46	17.88	17.87	17.58	17.49	16.52	16.74	17.79
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	9.21	7.68	9.90	7.43	9.29	7.70	4.53	6.08	11.01	8.98	10.20	10.34	4.96	6.86	8.42
Ilgāk par 1 gadu	15.68	15.59	15.81	15.75	16.01	15.92	15.50	16.05	15.00	14.62	14.33	13.90	13.56	13.42	13.35
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	17.71	17.48	17.79	18.73	17.96	18.82	19.40	19.70	16.48	14.74	15.84	16.18	17.19	13.75	13.52
Efektīvā gada izmaksu procentu likme ²	21.60	20.91	21.37	22.36	21.92	21.94	20.87	21.38	21.00	20.53	20.10	19.86	19.14	19.42	19.67
Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā															
Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam	3.92	4.14	4.18	3.55	2.98	3.32	4.02	4.27	3.91	3.70	3.97	3.42	3.90	3.96	3.69
Ilgāk par 1 gadu	7.98	9.82	7.85	6.85	6.31	5.70	9.29	9.86	8.21	9.11	3.96	6.91	10.92	11.10	9.16

¹ Perioda beigu dati.

² Efektīvā gada izmaksu procentu likme sedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas (piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju u.c. izmaksas).

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO (TURPINĀJUMS)

(%)

4. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)															
	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Norēķinu konta debeta atlikums ¹	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Atjaunojamais un pārsnieguma kredīts ¹	2.77	2.64	2.62	2.64	2.64	2.61	2.61	2.58	2.57	2.60	2.54	2.54	2.56	2.49	2.49
Norēķinu kartes procentu kredīts ¹	18.32	18.21	17.97	17.69	17.19	17.74	17.98	18.05	17.88	17.89	17.85	18.04	18.13	18.20	18.22
Citi kredīti ar apjomu līdz 0.25 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā															
Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam	3.56	3.73	3.47	3.39	4.27	3.84	3.44	3.44	3.93	3.71	3.91	3.72	3.47	3.84	3.68
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	3.91	4.08	3.66	3.86	4.09	3.81	3.47	3.58	4.12	3.86	3.95	3.82	3.55	3.84	3.82
Ilgāk par 1 gadu	6.11	8.50	6.76	4.60	7.20	3.41	5.49	5.71	6.11	9.52	7.10	2.52	9.54	7.66	6.45
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	6.05	x	7.21	5.95	7.50	6.36	x	5.40	6.47	9.65	8.02	x	8.93	8.44	7.84
Citi kredīti ar apjomu 0.25–1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā															
Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam	3.52	3.46	3.65	3.59	3.50	3.58	3.46	3.46	3.48	3.40	3.69	3.37	3.02	3.45	3.14
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	3.78	3.80	4.13	3.81	3.67	3.82	3.60	3.56	3.77	3.53	4.00	3.42	3.05	3.48	3.55
Ilgāk par 1 gadu	1.67	x	x	x	x	1.93	x	x	x	x	8.59	x	5.70	x	x
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	x	x	x	x	x	3.50	x	x	x	–	x	x	x	x	x
Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā															
Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam	2.36	2.69	2.63	2.23	2.92	2.39	2.75	3.19	2.82	1.91	2.78	2.42	2.55	2.59	2.98
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	2.86	2.59	2.70	3.18	3.16	3.25	3.03	3.27	2.89	1.97	2.81	2.88	2.90	2.63	3.29
Ilgāk par 1 gadu	x	x	1.55	x	x	2.02	x	x	–	x	–	x	2.19	x	x
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	x	x	1.55	x	x	x	x	x	–	x	–	x	2.19	x	x

¹ Perioda beigu dati.

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO (TURPINĀJUMS)

(%)

5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem)															
	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Kredīti mājaimniecībām															
Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu															
Līdz 1 gadam	3.76	3.37	3.44	2.89	2.96	3.08	2.87	2.81	2.76	2.69	2.68	2.69	2.59	2.62	2.59
1–5 gadi	6.32	6.46	6.60	6.74	6.74	6.77	6.85	6.92	7.00	7.13	7.28	7.46	7.67	7.90	7.97
Ilgāk par 5 gadiem	2.17	2.17	2.17	2.17	2.17	2.19	2.16	2.16	2.16	2.16	2.16	2.17	2.19	2.19	2.19
Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu¹															
Līdz 1 gadam ²	20.10	20.16	19.86	19.59	19.97	19.20	19.45	19.46	19.51	19.40	19.58	19.45	19.27	19.09	18.89
1–5 gadi	15.30	15.26	14.59	14.69	14.70	14.64	14.65	14.61	14.57	14.51	14.37	14.26	14.21	14.18	14.18
Ilgāk par 5 gadiem	6.95	6.99	6.93	6.89	6.89	6.93	6.94	6.93	6.90	6.89	6.88	6.86	6.92	6.92	7.00
Kredīti nefinanšu sabiedrībām															
Ar termiņu¹															
Līdz 1 gadam ²	2.94	2.98	2.96	2.80	2.87	2.84	2.88	2.84	2.82	2.85	2.87	2.92	2.93	2.84	2.85
1–5 gadi	2.69	2.68	2.76	2.76	2.77	2.73	2.72	2.69	2.70	2.72	3.00	2.77	2.73	2.71	2.68
Ilgāk par 5 gadiem	2.28	2.29	2.41	2.45	2.41	2.45	2.41	2.39	2.36	2.36	2.35	2.32	2.28	2.27	2.27

¹ Ietverot atjaunojamus kredītus, pārsnieguma kredītus, norēķinu kartes procentu kredītus un norēķinu kartes bezprocentu kredītus.

² Ietverot norēķinu konta debeta atlikumu.

21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM ASV DOLĀROS

(%)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)															
	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Mājaimniecību noguldījumi															
Uz nakti ¹	0.33	0.30	0.29	0.32	0.32	0.24	0.24	0.27	0.26	0.26	0.26	0.26	0.26	0.27	0.27
Ar noteikto termiņu															
Līdz 1 gadam	1.14	1.14	1.34	1.20	1.11	1.08	1.17	1.04	1.05	1.11	1.07	1.21	1.07	1.18	1.46
1–2 gadi	1.37	1.33	1.05	1.43	1.44	1.50	1.85	1.90	1.43	1.28	1.60	2.00	2.10	1.68	1.47
Ilgāk par 2 gadiem	1.72	2.69	2.20	2.94	3.13	2.54	2.26	2.51	1.41	1.42	1.40	2.07	3.00	2.17	4.13
Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu²															
Līdz 3 mēnešiem	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.20	0.21	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15
Ilgāk par 3 mēnešiem	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Nefinanšu sabiedrību noguldījumi															
Uz nakti ¹	0.23	0.32	0.23	0.29	0.24	0.16	0.15	0.20	0.20	0.34	0.26	0.38	0.27	0.29	0.23
Ar noteikto termiņu															
Līdz 1 gadam	1.10	1.07	1.08	1.04	1.03	0.97	1.04	1.22	1.15	1.11	1.16	1.13	1.19	1.05	0.92
1–2 gadi	–	–	x	x	–	x	x	x	x	–	–	x	x	x	–
Ilgāk par 2 gadiem	–	–	x	–	–	x	–	–	–	–	x	x	–	x	–
Repo darījumi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

¹ Perioda beigu dati.

² Šajā instrumentu kategorijā mājaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājaimniecību sektorā.

21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)

(%)

2. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem)																
	2017						2018									
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
Mājsaimniecību noguldījumi																
Uz nakti ¹	0.33	0.30	0.29	0.32	0.32	0.24	0.24	0.27	0.26	0.26	0.26	0.26	0.26	0.27	0.27	
Ar noteikto termiņu																
Līdz 2 gadiem	1.20	1.23	1.23	1.23	1.24	1.24	1.31	1.30	1.32	1.32	1.35	1.44	1.45	1.48	1.46	
Ilgāk par 2 gadiem	3.15	3.16	3.11	3.10	3.11	3.11	3.14	3.14	3.08	3.10	3.08	3.18	3.19	3.18	3.20	
Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ²																
Līdz 3 mēnešiem	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.20	0.21	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	
Ilgāk par 3 mēnešiem	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Nefinanšu sabiedrību noguldījumi																
Uz nakti ¹	0.23	0.32	0.23	0.29	0.24	0.16	0.15	0.20	0.20	0.34	0.26	0.38	0.27	0.29	0.23	
Ar noteikto termiņu																
Līdz 2 gadiem	1.23	1.26	1.28	1.29	1.28	1.29	1.42	1.47	1.60	1.68	1.76	1.79	1.80	1.87	1.87	
Ilgāk par 2 gadiem	3.90	3.90	4.01	4.01	4.01	4.01	4.01	4.01	4.01	4.01	4.01	4.36	4.36	4.16	4.16	
Repo darījumi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

¹ Perioda beigu dati.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)

(%)

3. Mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)															
	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Norēķinu konta debeta atlikums ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Atjaunojamais un pārsnieguma kredīts ¹	12.51	13.35	17.56	11.74	11.12	15.49	18.40	7.90	10.20	9.12	10.32	10.67	14.67	15.11	15.30
Norēķinu kartes procentu kredīts ¹	25.31	26.79	25.80	25.28	30.22	27.02	29.05	29.77	28.18	27.94	26.61	27.03	26.61	26.57	24.10
Kredīti mājokļa iegādei															
Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā															
Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam	3.97	x	2.47	2.92	3.48	3.24	x	4.57	x	x	5.66	-	4.84	5.60	x
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	x	x	x	2.82	3.24	x	x	4.57	x	x	5.95	-	5.37	6.15	x
1-5 gadi	x	-	x	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	x	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5-10 gadi	x	x	-	-	-	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ilgāk par 10 gadiem	x	x	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	x	x	-	-
Efektīvā gada izmaksu procentu likme ²	4.22	3.91	2.57	2.96	3.53	4.00	4.59	4.61	4.64	4.55	5.27	x	4.94	5.36	x
Patēriņa kredīts															
Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā															
Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam	x	x	x	x	x	x	x	8.89	x	x	x	x	x	x	x
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	x	x	-	x	x	x	x	-	x	-	x	-	-	x	x
Ilgāk par 1 gadu	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Efektīvā gada izmaksu procentu likme ²	x	x	x	x	x	x	x	8.89	x	x	x	x	x	x	x
Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā															
Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam	4.10	x	x	x	x	-	x	x	-	x	x	x	x	-	x
Ilgāk par 1 gadu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Perioda beigu dati.

² Efektīvā gada izmaksu procentu likme sedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas (piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju u.c. izmaksas).

21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MAJSAIMNIECĪBĀM ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)

(%)

4. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)															
	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Norēķinu konta debeta atlikums ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Atjaunojamais un pārsnieguma kredīts ¹	4.34	4.38	4.94	4.94	5.02	5.52	5.23	5.43	5.49	5.53	5.69	5.98	5.80	5.69	5.60
Norēķinu kartes procentu kredīts ¹	x	x	32.10	x	x	x	31.89	x	x	x	x	x	x	x	x
Citi kredīti ar apjomu līdz 0.25 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā															
Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam	4.14	4.85	x	x	x	x	5.42	x	-	-	-	x	x	x	x
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	x	4.85	x	x	x	x	5.42	x	-	-	-	x	x	x	x
Ilgāk par 1 gadu	-	-	x	x	x	-	x	-	-	-	x	-	-	-	-
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Citi kredīti ar apjomu 0.25–1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā															
Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam	x	-	x	x	-	-	-	-	-	-	x	x	-	x	-
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	x	x	-	-	-
Ilgāk par 1 gadu	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	x	-	-	-
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	x	-	-	-
Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā															
Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam	-	x	x	x	-	x	x	x	x	-	x	x	-	-	-
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	-	x	x	x	-	x	x	x	x	-	x	x	-	-	-
Ilgāk par 1 gadu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Perioda beigu dati.

21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)

(%)

5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem)															
	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Kredīti mājsaimniecībām															
Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu															
Līdz 1 gadam	2.83	2.89	2.77	4.45	1.42	1.43	1.44	1.48	2.43	2.57	2.23	2.15	2.35	2.47	3.27
1–5 gadi	4.82	4.85	4.99	5.05	5.16	4.91	5.07	5.10	5.11	5.36	5.36	5.38	5.44	5.39	5.41
Ilgāk par 5 gadiem	3.40	3.41	3.42	3.54	3.57	3.47	3.76	3.86	3.98	4.14	4.24	4.31	4.32	4.33	4.34
Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu¹															
Līdz 1 gadam ²	12.11	13.46	13.60	13.38	13.13	13.56	13.85	12.38	13.60	13.40	14.59	14.40	15.08	15.12	14.31
1–5 gadi	5.79	5.81	6.14	6.13	6.13	5.74	5.75	5.79	6.22	6.57	6.55	7.01	7.02	7.02	7.32
Ilgāk par 5 gadiem	4.26	4.36	4.30	4.48	4.50	4.57	4.65	4.74	5.03	5.10	5.28	5.46	5.47	5.48	5.51
Kredīti nefinanšu sabiedrībām															
Ar termiņu¹															
Līdz 1 gadam ²	4.43	4.72	5.29	5.67	5.33	5.90	5.28	6.17	6.40	5.52	5.67	7.02	6.69	6.46	6.40
1–5 gadi	5.56	5.56	5.57	5.58	5.61	6.04	6.89	7.01	6.87	6.91	6.23	6.25	5.35	5.37	5.42
Ilgāk par 5 gadiem	7.47	7.43	7.51	7.48	7.31	6.87	6.78	6.71	6.71	7.45	7.47	7.54	6.19	6.19	6.18

¹ Ietverot atjaunojamās kredītus, pārsnieguma kredītus, norēķinu karšu procentu kredītus un norēķinu karšu bezprocentu kredītus.

² Ietverot norēķinu konta debeta atlikumu.

21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI KREDĪTIEM REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM (JAUNAJIEM DARĪJUMIEM)

(ar mainīgo procentu likmi, ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam un sākotnējo termiņu ilgāku par 1 gadu; %)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Eiro															
Kredīti ar apjomu līdz 0.25 milj. eiro															
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	3.53	3.72	3.62	3.89	4.50	3.95	3.66	3.51	3.98	3.79	3.90	3.85	3.36	3.87	3.72
Kredīti ar apjomu 0.25–1 milj. eiro	3.37	3.49	3.60	3.40	3.53	3.59	3.56	3.54	3.57	3.40	3.64	3.84	2.97	3.53	3.23
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	3.63	3.77	4.02	3.50	3.67	3.81	3.74	3.69	3.91	3.56	3.96	4.04	2.98	3.62	3.72
Kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro															
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	2.39	2.63	2.67	2.33	2.94	2.44	2.75	3.16	2.69	1.84	2.66	2.52	2.43	2.58	3.00
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	2.88	2.56	2.70	3.31	3.10	3.35	3.07	3.24	2.73	1.87	2.65	3.21	2.79	2.62	3.11
ASV dolāros															
Kredīti ar apjomu līdz 0.25 milj. eiro															
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	x	–	–	–	–	–	x	x	–	–	–	x	–	–	–
Kredīti ar apjomu 0.25–1 milj. eiro	x	–	–	–	–	–	x	x	–	–	–	x	–	–	–
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	x	x	–	–	–
Kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro															
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	–	x	–	–	–	x	x	x	x	–	x	x	–	–	–
t.sk. kredīti ar nodrošinājumu vai garantiju	–	x	–	–	–	x	–	x	x	–	x	x	–	–	–

22. STARPBANKU TIRGOS IZSNIEGTIE KREDĪTI

(darījumi; milj. eiro)

	Kredīti rezidentu MFI											
	Eiro					Ārvalstu valūtā						
	Uz nakti	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.		Uz nakti	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.			
2017												
VII	18.8	1.6	1.2	–	21.6	230.1	64.0	0.7	–	–	294.8	316.4
VIII	10.6	1.1	1.1	0.3	13.1	258.2	61.3	–	–	–	319.5	332.6
IX	1.3	–	–	–	1.3	157.3	76.9	0.4	–	–	234.6	235.9
X	14.3	1.5	0.3	–	16.1	118.9	75.5	0.8	–	–	195.2	211.3
XI	9.4	0.2	–	–	9.6	182.5	59.9	2.2	–	–	244.6	254.2
XII	0.8	0.8	1.5	–	3.1	187.5	61.3	1.7	–	–	250.5	253.6
2018												
I	25.7	0.6	2.1	–	28.4	216.7	60.7	0.7	–	–	278.1	306.5
II	12.6	0.8	0.0	–	13.4	168.2	50.8	2.9	–	–	221.9	235.3
III	3.0	–	–	0.4	3.4	37.3	20.8	0.4	–	–	58.5	61.9
IV	–	0.4	0.9	0.4	1.7	28.0	23.5	–	–	–	51.5	53.2
V	11.9	0.9	–	–	12.8	32.2	28.1	–	–	–	60.3	73.1
VI	19.4	1.4	0.4	–	21.2	30.9	24.3	–	–	–	55.2	76.4
VII	12.1	1.1	0.5	–	13.7	30.8	24.2	–	–	–	55.0	68.7
VIII	0.6	0.8	–	–	1.4	36.3	27.0	–	–	–	63.3	64.7
IX	–	0.4	–	0.4	0.8	29.3	23.5	–	–	–	52.8	53.6
Kredīti nerezidentu MFI											Kredīti kopā	
	Uz nakti		Līdz 1 mēn.		1–3 mēn.		Ilgāk par 3 mēn.					
2017												
VII	14 459.4		1 460.8		20.6		7.6		15 948.4		16 264.8	
VIII	14 543.9		1 464.9		13.7		7.8		16 030.3		16 362.9	
IX	11 835.1		1 265.6		35.7		4.4		13 140.8		13 376.7	
X	12 911.1		493.6		20.1		0.2		13 425.0		13 636.3	
XI	13 333.6		647.4		14.4		6.5		14 001.9		14 256.1	
XII	12 099.8		533.1		63.5		0.1		12 696.5		12 950.1	
2018												
I	13 621.1		468.1		70.0		0.9		14 160.1		14 466.6	
II	11 675.5		444.0		1.6		9.0		12 130.1		12 365.4	
III	10 852.8		578.1		132.5		26.8		11 590.2		11 652.1	
IV	6 983.6		405.9		0.0		–		7 389.5		7 442.7	
V	5 078.4		426.5		–		–		5 504.9		5 578.0	
VI	5 278.1		391.6		5.6		21.6		5 696.9		5 773.3	
VII	4 402.8		442.6		40.0		–		4 885.4		4 954.1	
VIII	4 178.0		267.2		–		–		4 445.2		4 509.9	
IX	3 395.9		294.0		27.0		–		3 716.9		3 770.5	

23. KREDĪTU PROCENTU LIKMES IEKŠZEMES STARPANKU TIRGŪ

(% gadā)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Eiro izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes															
Uz nakti	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4	-	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4	-
Līdz 1 mēn.	-0.4	-0.4	-	1.7	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4	-	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4
1-3 mēn.	-0.3	-0.4	-	0.0	-	-0.4	-0.4	-0.4	-	-0.3	-	-0.4	-0.3	-	-
Ilgāk par 3 mēn.	-	-0.4	-	-	-	-	-	-	-0.3	-0.4	-	-	-	-	-0.4
Ārvalstu valūtā izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes															
Uz nakti	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.8	0.7	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Līdz 1 mēn.	2.3	2.5	2.6	3.3	2.8	3.1	2.7	3.0	3.1	4.6	4.9	4.6	4.6	4.9	4.7
1-3 mēn.	1.0	-	1.0	1.0	0.5	1.3	1.0	0.7	1.0	-	-	-	-	-	-
Ilgāk par 3 mēn.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

24. GALVENIE ĀRVALSTU VALŪTAS PIRKŠANAS UN PĀRDOŠANAS DARĪJUMI VEIDU, DALĪBNIEKU UN VALŪTU DALĪJUMĀ¹

(milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Darījumu veidi															
Valūtas tagadnes darījumi	4 581.2	4 736.5	4 271.5	4 650.9	5 302.4	5 866.5	5 755.3	6 575.5	7 560.8	6 165.6	4 827.8	3 805.6	4 065.8	4 077.8	3 151.8
Biržā netirgotie valūtas nākotnes darījumi	205.9	208.0	242.9	352.8	333.3	583.2	308.2	319.7	477.3	210.0	313.5	167.6	334.5	275.5	181.8
Valūtas mijmaiņas darījumi	33 813.1	33 454.9	28 717.3	30 716.1	28 906.8	27 242.6	21 378.7	19 116.3	21 142.7	17 086.5	16 333.6	14 616.6	15 499.3	15 681.6	14 685.3
Darījumu dalībnieki															
Rezidentu MFI	1 623.6	1 247.2	1 075.3	1 160.7	1 117.6	1 263.0	1 154.6	1 249.5	1 682.7	1 570.6	1 479.9	1 347.0	1 476.9	1 509.6	1 227.9
Rezidentu CFS, finanšu palīgsabiedrības, apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	185.1	204.8	123.0	282.1	262.5	461.5	328.8	268.1	230.8	174.7	303.5	160.4	271.2	256.0	259.2
Rezidentu valdība, nefinanšu sabiedrības un mājsaimniecības apkalpojošās biedrības un nodibinājumi	261.9	328.8	294.4	394.7	342.3	399.4	321.1	375.2	338.4	380.5	405.6	332.7	300.8	353.3	364.3
Nerezidentu MFI	29 435.8	30 517.7	24 752.5	27 553.0	27 303.2	25 199.0	20 373.3	19 308.7	20 999.9	16 281.6	14 564.6	13 527.0	13 518.2	13 919.8	12 424.6
Nerezidentu CFS, finanšu palīgsabiedrības, apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	3 888.6	2 651.1	3 218.0	2 491.5	2 075.5	2 405.0	2 477.0	1 981.7	2 277.5	2 798.9	3 173.9	1 877.6	2 925.2	2 556.5	2 403.8
Nerezidentu valdība, nefinanšu sabiedrības un mājsaimniecības apkalpojošās biedrības un nodibinājumi	2 756.5	2 794.0	3 129.9	3 180.2	2 976.0	3 546.4	2 486.4	2 539.6	3 101.4	1 828.1	1 153.3	1 004.9	975.0	911.0	834.2
Mājsaimniecības	448.7	655.7	638.6	657.6	465.4	418.1	301.1	288.6	550.2	427.8	394.0	340.3	432.4	528.7	505.1
Darījumu valūtas															
Pavisam visās valūtās	38 600.2	38 399.4	33 231.7	35 719.8	34 542.4	33 692.3	27 442.3	26 011.5	29 180.8	23 462.1	21 474.9	18 589.8	19 899.6	20 034.9	18 019.0
t.sk. USD par EUR	25 823.7	26 539.9	23 000.3	24 375.7	22 809.0	21 578.8	18 298.9	17 148.4	21 149.5	15 819.8	15 137.2	12 180.8	13 026.9	13 503.8	12 272.0
t.sk. GBP par EUR	794.1	1 565.6	1 838.2	1 831.2	1 909.7	1 720.9	1 911.7	925.1	857.1	867.4	791.2	717.1	841.4	1 163.2	1 266.6
t.sk. pārējās valūtas par EUR	2 936.9	2 578.4	1 999.8	2 911.8	2 903.7	2 708.8	2 440.6	2 913.8	2 865.4	2 776.2	2 005.7	2 034.3	1 754.8	1 697.5	1 491.0

¹ Ietver skaidrā un bezskaidrā naudā veiktos kredītiestāžu darījumus. Skaidrā un bezskaidrā naudā veikto darījumu apjoms eiro aprēķināts saskaņā ar grāmatvedībā, izmantojot attiecīgās ārvalstu valūtas pārskaite mēneša pēdējās dienas grāmatvedības kursu.

25. ĀRVALSTU VALŪTU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA BEZSKAIDRĀ NAUDĀ¹

(milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
USD par EUR ²															
Apjoms	25 816.6	26 531.9	22 994.0	24 367.5	22 802.6	21 572.2	18 295.0	17 144.0	21 145.1	15 814.2	15 127.3	12 173.0	13 018.2	13 492.9	12 267.0
% ⁴	66.7	68.6	68.7	67.9	65.8	64.0	66.7	65.7	72.3	67.4	70.4	65.5	65.4	67.1	68.0
GBP par EUR ²															
Apjoms	790.2	1 561.4	1 832.9	1 825.3	1 904.2	1 715.2	1 906.2	919.7	852.1	863.9	786.3	712.0	836.5	1 156.3	1 262.7
% ⁴	2.0	4.0	5.5	5.1	5.5	5.1	6.9	3.5	2.9	3.7	3.7	3.8	4.2	5.8	7.0
Pārējās valūtas (neietverot USD un GBP) par EUR ²															
Apjoms	2 930.4	2 573.0	1 996.5	2 908.7	2 901.9	2 706.2	2 443.2	2 915.2	2 864.4	2 775.3	2 000.8	2 030.3	1 751.7	1 693.2	1 488.8
% ⁴	7.6	6.7	6.0	8.1	8.4	8.0	8.9	11.2	9.8	11.8	9.3	10.9	8.8	8.4	8.3
RUB par USD ³															
Apjoms	2 062.6	3 165.1	3 034.7	2 993.1	3 476.1	4 478.9	2 048.2	2 796.1	2 408.3	2 086.3	1 915.4	1 979.4	2 469.5	1 781.0	1 223.8
% ⁴	5.3	8.2	9.1	8.3	10.0	13.3	7.5	10.7	8.2	8.9	8.9	10.7	12.4	8.9	6.8
GBP par USD ³															
Apjoms	1 351.8	927.1	814.6	1 282.6	1 236.1	939.9	898.3	610.6	675.0	894.1	616.8	545.0	732.9	713.9	744.1
% ⁴	3.5	2.4	2.4	3.6	3.6	2.8	3.3	2.4	2.3	3.8	2.9	2.9	3.7	3.6	4.1
SEK par USD ³															
Apjoms	30.5	71.0	55.2	46.0	49.0	42.7	56.4	34.1	20.4	10.1	14.8	12.5	53.6	24.1	23.2
% ⁴	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.3	0.1	0.1
Pārējās valūtas (neietverot EUR, RUB, GBP un SEK) par USD ³															
Apjoms	5 496.2	3 660.9	2 533.2	2 183.4	2 025.3	1 942.4	1 614.6	1 497.9	1 122.2	852.6	948.4	1 083.9	993.2	1 185.9	982.9
% ⁴	14.2	9.5	7.6	6.1	5.8	5.8	5.9	5.8	3.8	3.6	4.4	5.8	5.0	5.9	5.4
Pārējās valūtas (neietverot EUR un USD) par pārējām valūtām ³															
Apjoms	202.2	187.3	216.2	279.5	248.1	299.5	181.0	163.8	155.6	161.8	64.8	44.3	42.0	44.2	48.1
% ⁴	0.6	0.4	0.5	0.8	0.8	0.9	0.6	0.6	0.6	0.8	0.3	0.3	0.2	0.2	0.3

¹ Ietver bezskaidrā naudā veiktos kredītiestāžu darījumus, kas atspoguļoti nozīmīgāko valūtu daļījumā.

² Darījumu apjoms eiro aprēķināts, izmantojot attiecīgās ārvalstu valūtas pārskata mēneša vidējo svērtu kursu.

³ Bezskaidrā naudā veikto darījumu apjoms eiro aprēķināts, izmantojot attiecīgās ārvalstu valūtas pārskata mēneša pēdējās dienas grāmatvedības kursu (valūtām, kurām ECB nenosaka grāmatvedības kursu, izmanto Thomson Reuters mēneša pēdējās dienas kursu).

⁴ Attiecīgajā ārvalstu valūtā veikto darījumu īpatsvars ārvalstu valūtas darījumu kopapjomā.

26. ECB PUBLICĒTIE EIRO ATSAUCES KURSI

(perioda beigās; ārvalstu valūta par 1 eiro)

	2017						2018								
	31.07.	31.08.	30.09.	31.10.	30.11.	31.12.	31.01.	28.02.	31.03.	30.04.	31.05.	30.06.	31.07.	31.08.	30.09.
USD	1.1727	1.1825	1.1806	1.1638	1.1849	1.1993	1.2457	1.2214	1.2321	1.2079	1.1699	1.1658	1.1736	1.1651	1.1576
GBP	0.8942	0.9197	0.8818	0.8785	0.8799	0.8872	0.8791	0.8842	0.8749	0.8796	0.8768	0.8861	0.8922	0.8974	0.8873
JPY	129.7000	130.8100	132.8200	132.0000	133.0800	135.0100	135.6000	130.7200	131.1500	132.1200	127.3300	129.0400	130.8400	129.0500	131.2300
CHF	1.1359	1.1446	1.1457	1.1622	1.1699	1.1702	1.1631	1.1520	1.1779	1.1968	1.1526	1.1569	1.1592	1.1281	1.1316

27. VIDĒJIE SVĒRTIE ĀRVALSTU VALŪTU (IZŅEMOT BEZSKAIDRĀS NAUDAS NORĒĶINUS) KURSI¹

(ārvalstu valūta par 1 eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
USD															
Pērk	1.1649	1.1936	1.2037	1.1856	1.1833	1.1959	1.2327	1.2462	1.2458	1.2392	1.1949	1.1803	1.1816	1.1654	1.1778
Pārdod	1.1486	1.1773	1.1876	1.1688	1.1663	1.1782	1.2129	1.2294	1.2265	1.2218	1.1781	1.1711	1.1705	1.1609	1.1601
GBP															
Pērk	0.8972	0.9224	0.9037	0.8976	0.8943	0.8919	0.8912	0.8917	0.8919	0.8824	0.8892	0.8890	0.8980	0.9067	0.9043
Pārdod	0.8778	0.9025	0.8898	0.8810	0.8784	0.8791	0.8732	0.8728	0.8723	0.8662	0.8754	0.8745	0.8800	0.8912	0.8904
JPY															
Pērk	133.0279	138.6858	132.1771	135.3819	135.0158	138.5233	140.2987	137.5215	132.9858	136.3654	131.5764	135.7596	137.5514	132.8377	139.2643
Pārdod	126.4765	125.8436	126.4943	129.9128	129.4281	130.3241	131.8036	129.7007	127.3229	127.2054	126.0154	125.7149	128.9185	125.5652	128.0749
SEK															
Pērk	9.7125	9.6624	9.6413	9.6945	9.9364	10.0854	10.0045	10.0911	10.3111	10.5683	10.5258	10.4242	10.4617	10.5516	10.6159
Pārdod	9.4808	9.4672	9.3789	9.5230	9.7087	9.8080	9.6692	9.7753	9.9856	10.2106	10.1658	10.1186	10.1931	10.3352	10.2294
RUB															
Pērk	68.6531	70.5106	69.3660	68.7172	69.8231	70.2032	70.1413	70.7458	70.8334	74.3882	73.8119	73.5242	73.5941	76.1835	78.7434
Pārdod	66.0500	68.0874	67.3682	66.9792	67.9917	68.2273	68.1830	68.9990	69.1790	72.5457	71.2241	71.0819	71.0467	73.4726	76.1424
CHF															
Pērk	1.1213	1.1569	1.1569	1.1699	1.1797	1.1859	1.1888	1.1700	1.1857	1.2050	1.1904	1.1732	1.1788	1.1579	1.1448
Pārdod	1.0885	1.1286	1.1321	1.1436	1.1511	1.1603	1.1638	1.1412	1.1554	1.1725	1.1683	1.1433	1.1484	1.1334	1.1182

¹ Ietver kredītiestāžu un valūtas maiņas kapitālsabiedrību skaidrā naudā veikto darījumu vidējos svērtos valūtu kursus.

28. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU STRUKTŪRA

(perioda beigās; milj. eiro)

	2017						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Apgrozībā esošo valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru kopapjoms	1 108.1	1 108.1	1 108.1	1 108.1	1 138.1	1 168.1	967.2	987.2	1 017.2	1 057.2	1 077.2	1 097.2	1 117.2	1 117.5	1 130.5
Rezidenti	992.7	1 002.2	1 001.8	1 002.5	1 019.3	1 043.3	851.6	869.0	884.0	909.2	924.3	940.5	956.0	958.1	961.2
Nefinanšu sabiedrības	16.8	16.8	16.8	16.8	15.0	15.0	16.8	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
Centrālā banka	169.1	169.8	169.8	169.9	176.9	180.9	160.5	160.5	177.0	195.8	195.8	195.8	205.6	210.4	210.4
Kreditīestādes	497.3	502.1	501.7	506.4	516.8	533.0	357.8	369.7	378.3	368.4	372.2	391.5	380.5	361.7	374.6
Naudas tirgus fondi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CFS, izņemot ieguldījumu fondus	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	5.4	5.4	5.4
Finanšu palīgsabiedrības	17.8	17.8	17.8	17.8	18.5	21.0	20.1	20.1	20.1	20.1	20.1	20.4	20.4	19.6	19.6
Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	253.8	257.8	257.8	253.8	254.3	255.5	258.5	260.5	250.5	266.8	278.0	274.7	286.3	302.4	292.6
Apdrošināšanas sabiedrības	22.7	22.7	22.7	23.7	22.7	22.7	21.1	21.1	21.1	22.1	23.1	23.1	26.1	27.0	28.5
Pensiju fondi	231.1	235.1	235.1	230.0	231.5	232.8	237.4	239.4	229.4	244.7	254.9	251.6	260.2	275.4	264.1
Centrālā valdība	32.1	32.1	32.1	32.1	32.1	32.1	32.1	32.1	32.1	32.1	32.1	32.1	32.1	32.1	32.1
Mājsaimniecības	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.5	1.5
Mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas institūcijas	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	4.9	4.9
Nerezidenti	115.4	105.9	106.2	105.5	118.8	124.8	115.6	118.2	133.2	148.0	152.9	156.7	161.2	159.3	169.3
Nefinanšu sabiedrības	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kreditīestādes	63.2	63.2	63.2	64.2	68.0	70.8	59.8	61.8	69.4	69.4	70.4	64.6	74.4	74.4	74.4
Naudas tirgus fondi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MFI, izņemot centrālās bankas, kreditīestādes un naudas tirgus fondus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CFS, izņemot ieguldījumu fondus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finanšu palīgsabiedrības	51.2	41.7	42.1	41.4	49.8	53.0	54.7	55.4	62.7	78.5	81.5	90.1	84.8	82.9	91.3
Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	1.0	1.0	1.0	0.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	0	1.0	2.0	2.0	2.0	3.5
Centrālā valdība	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mājsaimniecības	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas institūcijas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

29. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU SĀKOTNĒJĀ TIRGUS DARĪJUMU REZULTĀTI

(2018. gada 2. cet. un 3. cet.)

Izsoles datums (dd.mm.)	Sākotnējais termiņš (mēnešos)	Piedāvājums (tūkst. eiro)	Pieprasījums (tūkst. eiro)	Pirkuma apjoms (tūkst. eiro)	Vidējā svērtā peļņas likme (%)
Konkurējošās daudzscenu izsoles					
04.04.	60	30 000	96 970	30 000	0.494
30.05.	60	16 000	39 300	16 000	0.487
20.06.	60	16 000	56 200	16 000	0.488
11.07.	60	16 000	57 100	16 000	0.478
29.08.	60	16 000	98 750	16 000	0.459
19.09.	60	16 000	52 387	16 000	0.475
Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru sākotnējā izvietošana, lietojot tiešās pārdošanas metodi					
04.04.	60	10 000	12 500	10 000	0.494
30.05.	60	4 000	8 850	4 000	0.487
20.06.	60	4 000	21 700	4 000	0.488
11.07.	60	4 000	20 300	4 000	0.478
29.08.	60	4 000	31 100	4 000	0.459
19.09.	60	4 000	13 100	4 000	0.475

30. IKP DINAMIKA

	2017 ¹					2018		
		1. cet.	2. cet.	3. cet.	4. cet.	1. cet. ¹	2. cet.	3. cet.
Faktiskajās cenās (milj. eiro)	27 033.1	5 922.5	6 743.6	7 108.0	7 259.0	6 377.3	7 377.7	7 760.5
Salīdzināmajās cenās ² (milj. eiro)	22 777.8	5 024.4	5 701.3	5 932.9	6 119.2	5 223.8	6 003.0	6 208.8
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%)	4.6	4.3	4.4	5.5	4.3	4.0	5.3	4.7
Kopējā pievienotā vērtība (%)	4.9	4.6	4.4	5.7	4.7	3.3	4.9	4.1

¹ Dati precizēti.

² 2010. gada vidējās cenas; ķēdes indeksu veidā agregēti dati. Sezonāli neizlīdzināti dati.

31. STRĀDĀJOŠO MĒNEŠA VIDĒJĀS DARBA SAMAKSAS UN BEZDARBA LĪMEŅA PĀRMAIŅAS

	2017 ¹						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Vidējā bruto darba samaksa															
Eiro mēnesī	935	940	920	927	944	1013	960 ¹	941 ¹	985	991	1007	1015	1020	1017	982
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%)	108.0	108.6	108.3	108.9	107.8	106.1	109.4 ¹	109.4 ¹	107.5	108.8	108.6	107.9	109.1	108.1	106.7
Reālās neto darba samaksas indekss (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)	104.5	104.6	104.6	105.0	104.0	102.9 ¹	108.8 ¹	109.0 ¹	106.8	108.2	107.7	106.4	107.8	106.6	104.8
Reģistrēto bezdarbnieku skaits															
Mēneša beigās	65 554	63 717	61 461	61 014	61 538	63 121	65 136	65 282	64 631	61 882	59 548	59 119	58 888	58 051	56 734
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%)	-15.3	-15.8	-17.3	-17.6	-18.3	-19.4	-18.6	-17.5	-15.4	-13.7	-13.0	-11.4	-10.2	-8.9	-7.7

¹ Dati precizēti.

32. LATVIJAS ĀRĒJĀS TIRDZNICĪBAS BILANCE

(milj. eiro; eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)

	2017 ¹				2018			
	1. cet.	2. cet.	3. cet.	4. cet.	1. cet. ¹	2. cet.	3. cet.	
Eksports	11 507.0	2 681.2	2 753.3	2 922.9	3 149.7	2 892.5	3 097.3	3 062.6
Imports	14 041.1	3 229.7	3 422.2	3 730.5	3 658.7	3 446.5	3 779.7	4 212.3
Bilance	-2 534.0	-548.4	-668.9	-807.6	-509.0	-554.0	-682.4	-1 149.7

	2017 ¹						2018								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I ¹	II ¹	III ¹	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Eksports	877.0	1 000.5	1 045.3	1 082.9	1 110.3	956.4	968.8	949.6	974.1	990.4	1 054.8	1 052.0	949.8	1 078.3	1 034.5
Imports	1 183.6	1 292.2	1 254.8	1 262.3	1 197.6	1 198.8	1 103.0	1 118.2	1 225.3	1 155.2	1 290.1	1 334.3	1 355.4	1 473.3	1 383.6
Bilance	-306.6	-291.6	-209.4	-179.4	-87.2	-242.4	-134.2	-168.6	-251.2	-164.8	-235.3	-282.3	-405.7	-394.9	-349.1

¹ Dati precizēti.

33. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS EKSPORTĀ

(FOB cenās)

	2017 ¹		2018					
			1. cet. ¹		2. cet.		3. cet.	
	Milj. eiro	%	Milj. eiro	%	Milj. eiro	%	Milj. eiro	%
Kopā	11 507.0	100.0	2 892.5	100.0	3 097.3	100.0	3 062.6	100.0
Lauksaimniecības un pārtikas preces	2 380.2	20.7	523.5	18.1	569.1	18.4	591.0	19.3
Minerālprodukti	528.2	4.6	133.4	4.6	132.1	4.3	139.6	4.6
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarozaru ražojumi	871.0	7.6	211.8	7.3	231.1	7.5	218.4	7.1
Plastmasas un to izstrādājumi; kaučuks un tā izstrādājumi	366.8	3.2	85.6	3.0	99.7	3.2	91.5	3.0
Koks un koka izstrādājumi	1 905.4	16.6	510.2	17.6	577.8	18.7	569.7	18.6
Papīra masa no koksnes, papīrs un kartons	247.7	2.2	60.9	2.1	62.0	2.0	72.1	2.4
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi	347.5	3.0	85.1	2.9	81.0	2.6	85.1	2.8
Akmens, ģipša, cementa, stikla un keramikas izstrādājumi	315.3	2.7	79.0	2.7	84.6	2.7	79.0	2.6
Parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi	1 008.7	8.8	289.1	10.0	302.0	9.8	291.1	9.5
Mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas	2 059.1	17.9	540.7	18.7	546.6	17.6	570.7	18.6
Satiksmes līdzekļi	718.3	6.2	190.9	6.6	202.6	6.5	182.9	6.0
Dažādi izstrādājumi	416.8	3.6	100.5	3.5	109.7	3.5	105.1	3.4
Pārējās preces	342.1	2.9	81.9	2.9	99.0	3.2	66.4	2.1

¹ Dati precizēti.

34. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS IMPORTĀ

(CIF cenās)

	2017 ¹		2018					
			1. cet. ¹		2. cet.		3. cet.	
	Milj. eiro	%	Milj. eiro	%	Milj. eiro	%	Milj. eiro	%
Kopā	14 041.1	100.0	3 446.5	100.0	3 779.7	100.0	4 212.3	100.0
Lauksaimniecības un pārtikas preces	2 370.7	16.9	576.5	16.7	627.1	16.6	697.1	16.5
Mīnērālprodukti	1 327.8	9.5	281.6	8.2	286.3	7.6	559.0	13.3
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumi	1 407.7	10.0	358.9	10.4	364.1	9.6	360.0	8.5
Plastmasas un to izstrādājumi; kaučuks un tā izstrādājumi	788.2	5.6	196.7	5.7	209.0	5.5	218.9	5.2
Koks un koka izstrādājumi	449.5	3.2	130.0	3.8	155.3	4.1	146.9	3.5
Papīra masa no koksnes, papīrs un kartons	295.5	2.1	70.7	2.1	74.4	2.0	79.3	1.9
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi	500.4	3.6	123.0	3.6	118.5	3.1	134.6	3.2
Akmens, ģipša, cementa, stikla un keramikas izstrādājumi	258.5	1.8	57.4	1.7	66.6	1.8	73.5	1.7
Parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi	1 124.8	8.0	321.6	9.3	337.1	8.9	337.3	8.0
Mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas	2 996.8	21.3	754.6	21.9	874.9	23.1	874.8	20.8
Satiksmes līdzekļi	1 613.5	11.5	359.1	10.4	441.0	11.7	481.8	11.4
Dažādi izstrādājumi	332.5	2.4	72.1	2.1	78.9	2.1	93.7	2.2
Pārējās preces	575.2	4.1	144.4	4.1	146.4	3.9	155.4	3.8

¹ Dati precizēti.

35. PARTNERVALSTIS LATVIJAS ĀRĒJĀ TIRDZNICĪBĀ

(eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)

2018	1. cet. ¹					2. cet.					3. cet.				
	Milj. eiro			Īpatsvars (%)		Milj. eiro			Īpatsvars (%)		Milj. eiro			Īpatsvars (%)	
	Eksports	Imports	Bilance	Eksports	Imports	Eksports	Imports	Bilance	Eksports	Imports	Eksports	Imports	Bilance	Eksports	Imports
Kopā	2 892.5	3 446.5	-554.0	100.0	100.0	3 097.3	3 779.7	-682.4	100.0	100.0	3 062.6	4 212.3	-1 149.7	100.0	100.0
Eiro zonas valstis	1 398.1	1 913.6	-515.4	48.3	55.5	1 443.8	2 136.5	-692.7	46.6	56.5	1 449.8	2 187.7	-737.9	47.3	51.9
ES28 valstis	2 100.6	2 601.8	-501.2	72.6	75.5	2 192.4	2 863.3	-670.9	70.8	75.8	2 181.7	2 957.0	-775.3	71.2	70.2
t.sk. Vācija	209.6	599.5	-389.9	7.2	17.4	209.6	669.1	-459.5	6.8	17.7	226.9	753.8	-527.0	7.4	17.9
Zviedrija	209.3	112.7	96.6	7.2	3.3	230.6	116.4	114.3	7.4	3.1	220.9	115.0	105.9	7.2	2.7
Apvienotā Karaliste	146.9	76.8	70.0	5.1	2.2	182.2	83.6	98.6	5.9	2.2	199.0	103.8	95.2	6.5	2.5
Somija	66.5	155.0	-88.5	2.3	4.5	77.8	163.4	-85.6	2.5	4.3	78.6	166.4	-87.8	2.6	4.0
Dānija	145.7	79.0	66.7	5.0	2.3	124.6	79.9	44.7	4.0	2.1	128.3	79.8	48.5	4.2	1.9
Nīderlande	67.3	133.0	-65.7	2.3	3.9	74.2	141.2	-67.0	2.4	3.7	71.9	129.4	-57.5	2.3	3.1
Lietuva	463.8	599.5	-135.7	16.0	17.4	484.6	669.1	-184.5	15.6	17.7	496.9	753.8	-257.0	16.2	17.9
Igaunija	334.1	275.7	58.4	11.6	8.0	352.1	303.9	48.2	11.4	8.0	347.2	286.7	60.5	11.3	6.8
Polija	123.1	320.3	-197.2	4.3	9.3	132.3	342.3	-210.0	4.3	9.1	120.0	358.2	-238.2	3.9	8.5
NVS	334.7	387.4	-52.7	11.6	11.2	392.8	348.8	44.0	12.7	9.2	394.5	557.5	-163.0	12.9	13.2
t.sk. Krievija	225.5	270.3	-44.8	7.8	7.8	273.5	220.4	53.1	8.8	5.8	284.7	425.7	-141.0	9.3	10.1
Pārējās valstis	457.1	457.3	-0.2	15.8	13.3	512.0	567.6	-55.6	16.5	15.0	486.3	697.8	-211.5	15.9	16.6
t.sk. ASV	105.2	56.9	48.3	3.6	1.7	128.2	92.1	36.1	4.1	2.4	141.0	65.9	75.1	4.6	1.6
Norvēģija	67.3	16.8	50.5	2.3	0.5	70.3	17.3	53.0	2.3	0.5	62.7	19.1	43.6	2.0	0.5
Ķīna	39.7	127.5	-87.8	1.4	3.7	33.7	115.0	-81.3	1.1	3.0	35.0	131.5	-96.5	1.1	3.1

¹ Dati precizēti.

36. REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBU UN MĀJSAIMNIECĪBU NORĒĶINU KARŠU KREDĪTI, ATJAUNOJAMIE KREDĪTI UN PĀRSNIEGUMA KREDĪTI

(perioda beigās; milj. eiro)

	Nefinanšu sabiedrības			Mājsaimniecības		
	Atjaunojamie kredīti un pārsnieguma kredīti	Norēķinu karšu bezprocentu kredīti	Norēķinu karšu procentu kredīti	Atjaunojamie kredīti un pārsnieguma kredīti	Norēķinu karšu bezprocentu kredīti	Norēķinu karšu procentu kredīti
2017						
VII	745.0		1.4	8.1	33.3	5.8
VIII ¹	853.4		1.5	8.1	34.5	6.0
IX	883.5		1.5	7.8	35.9	6.7
X	870.9		1.6	7.7	47.6	6.9
XI	853.8		1.9	8.0	47.4	7.1
XII	820.8		1.5	7.6	45.1	6.3
2018						
I	827.2		1.3	8.2	46.5	4.7
II	874.2		1.3	9.1	46.1	4.9
III	881.2		1.4	10.0	45.5	5.0
IV	863.4		1.5	10.7	46.4	5.2
V	904.7		1.5	11.7	46.5	5.0
VI	911.7		1.5	12.6	45.2	5.0
VII	920.3		1.6	12.5	45.5	5.1
VIII	973.9		1.4	13.0	46.2	5.0
IX	979.8		1.4	13.6	46.6	4.8

¹ 2017. gada augustā rezidentu nefinanšu sabiedrībām izsniegto atjaunojamo kredītu un pārsnieguma kredītu atlikuma pārmaiņas galvenokārt saistītas ar atsevišķu kredītiestāžu veikto kredītu instrumentu klasifikācijas maiņu.

37.a KREDĪTI REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM ATLIKUŠĀ TERMIŅĀ UN PROCENTU LIKMES PĀRSKATĪŠANAS PERIODA DALĪJUMĀ

(perioda beigās; milj. eiro)

	Eiro; ar noteikto termiņu ilgāku par						
	1 gadu, t.sk. ar atlikušo termiņu			2 gadiem, t.sk. ar atlikušo termiņu			
		līdz 1 gadam	ilgāku par 1 gadu un procentu likmes pārskatīšanas periodu ≤1 gadu		līdz 2 gadiem	ilgāku par 2 gadiem un procentu likmes pārskatīšanas periodu ≤2 gadiem	
2017							
IX	4 550.6	723.3	3 684.7	4 408.5	1 274.9	3 031.8	
XII	4 659.4	703.9	3 691.6	4 525.7	1 294.8	3 055.2	
2018							
III	4 583.8	749.7	3 629.7	4 468.3	1 328.0	3 019.7	
VI	4 513.0	587.8	3 691.8	4 403.5	1 226.3	3 017.6	
IX	4 236.5	614.0	3 356.2	4 118.2	1 164.5	2 749.4	

37.b KREDĪTI REZIDENTU MĀJSAIMNIECĪBĀM ATLIKUŠĀ TERMIŅĀ UN PROCENTU LIKMES PĀRSKATĪŠANAS PERIODA DALĪJUMĀ

(perioda beigās; milj. eiro)

	Eiro; ar noteikto termiņu ilgāku par						
	1 gadu, t.sk. ar atlikušo termiņu			2 gadiem, t.sk. ar atlikušo termiņu			
		līdz 1 gadam	ilgāku par 1 gadu un procentu likmes pārskatīšanas periodu ≤1 gadu		līdz 2 gadiem	ilgāku par 2 gadiem un procentu likmes pārskatīšanas periodu ≤2 gadiem	
2017							
IX	4 938.8	160.3	4 315.6	4 898.5	267.3	4 294.4	
XII	4 897.3	121.0	4 243.0	4 861.6	224.1	4 220.6	
2018							
III	4 882.7	117.1	4 309.3	4 850.7	216.7	4 293.0	
VI	4 915.9	113.1	4 328.7	4 884.6	205.2	4 320.2	
IX	4 652.0	82.3	3 944.7	4 621.5	160.0	3 949.6	

38. JAUNO DARĪJUMU UN PĀRSKATĪTO KREDĪTU¹ APJOMI MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO

(milj. eiro)

	Kredīti mājāsaimniecībām, izņemot atjaunojamās kredītu un pārsnieguma kredītu un norēķinu karšu procentu kredītu						Kredīti nefinanšu sabiedrībām, izņemot atjaunojamās kredītu un pārsnieguma kredītu un norēķinu karšu procentu kredītu	
	Mājokļa iegādei		Patēriņam		Pārējie kredīti			t.sk. pārskatītie kredīti
		t.sk. pārskatītie kredīti		t.sk. pārskatītie kredīti		t.sk. pārskatītie kredīti		
2017								
VII	78.4	35.6	24.0	2.2	6.8	3.9	495.5	352.9
VIII	84.1	36.9	25.2	1.9	8.9	3.7	377.5	205.9
IX	87.8	37.3	20.7	1.9	13.0	7.6	403.8	289.4
X	86.2	37.3	20.9	2.2	23.0	18.7	427.4	305.6
XI	76.6	26.7	19.3	2.2	20.4	15.8	335.2	223.3
XII	76.0	26.9	18.1	2.0	16.5	9.3	532.3	299.0
2018								
I	85.2	28.9	21.9	1.8	6.2	2.4	280.4	185.7
II	67.8	27.7	18.9	2.2	8.3	5.2	263.2	207.0
III	75.2	28.6	20.9	2.6	12.2	8.8	411.4	315.8
IV	82.2	29.3	23.3	3.6	12.9	6.7	505.9	439.5
V	84.2	31.3	25.7	4.5	14.5	6.3	383.9	314.2
VI	85.5	31.5	23.3	2.8	11.6	4.1	417.9	240.5
VII	79.7	32.1	26.1	3.7	9.0	4.6	354.4	293.0
VIII	83.9	29.6	26.9	3.0	10.4	4.4	251.9	161.3
IX	70.2	26.5	23.2	2.6	11.2	7.9	222.6	175.4

¹ Kredīti, kuru līgumi pārskatīti pēc mājāsaimniecības vai nefinanšu sabiedrības aktīvas darbības, kas vērstas uz vienošanos par jauniem līguma noteikumiem, t.sk. procentu likmi.

39. LATVIJAS MAKSĀJUMU BILANCE

	2017	2018		
		1. cet.	2. cet.	3. cet.
Analītiskie dati (% no IKP)¹				
Tekošais konts	0.7	3.2	0.5	-5.7
Ārējais parāds				
Bruto	141.4	130.8	127.5	126.0
Neto	24.7	23.2	22.9	21.7
Tiešās investīcijas Latvijā				
Darījumi	2.4	1.7	0.3	3.1
Atlikums perioda beigās	54.4	54.7	53.2	51.7
Darījumi (milj. eiro)				
Tekošais konts	191	201	35	-444
Preces	-2 308	-576	-492	-942
Kredīts (eksports)	11 543	2 820	3 072	2 972
Debets (imports)	13 851	3 395	3 564	3 914
Pakalpojumi	2 332	534	648	628
Kredīts (eksports)	4 972	1 177	1 342	1 412
Debets (imports)	2 640	643	695	784
Sākotnējie ienākumi	-190	208	-235	-200
Kredīts	1 445	557	298	271
Debets	1 635	349	533	471
Otrreizējie ienākumi	357	35	115	70
Kredīts	1 074	233	301	280
Debets	718	198	186	210
Kapitāla konts	215	24	111	299
Kredīts	223	28	112	301
Debets	8	4	1	3
Finanšu konts	341	478	465	31
Tiešās investīcijas	-526	-74	-1	-201
Aktīvi	498	71	-187	-125
Pasīvi	1 024	145	-187	76
Portfeļieguldījumi	2 220	-748	-845	-37
Aktīvi	2 242	-1 219	-264	355
Pasīvi	22	-471	581	392
Atvasinātie finanšu instrumenti	-486	-69	119	-7
Aktīvi	-705	-160	-31	-79
Pasīvi	-219	-91	-150	-73
Citi ieguldījumi	-1 758	1 271	1 310	296
Aktīvi	30	-543	265	694
Pasīvi	1 788	-1 815	-1 044	397
Rezerves aktīvi	892	97	-118	-21

¹ Dati precizēti.

Papildinformācija

Vispārējās piezīmes

Izdevuma "Makroekonomisko Norišu Pārskats" (2018. gada decembris, Nr. 28) sagatavošanā izmantota līdz 2018. gada 14. decembrim pieejamā informācija.

Izdevumā "Makroekonomisko Norišu Pārskats" (2018. gada decembris, Nr. 28) izmantota CSP, ECB, Valsts kases, AS "Nasdaq Riga", *Euribor-EBF* un Latvijas Bankas informācija.

Grafiskos attēlus sagatavojot, izmantota EK (1., 2., 25., 26., 32., 34. un 35. att.), *Bloomberg* (3., 4., 6., 9. un 37. att.), *Reuters* (5. un 37. att.), Valsts kases (7. un 30. att.), Latvijas Bankas (8., 10.–17., 28., 29., 31. un 33.–41. att.), CSP (15., 18.–25., 27., 31., 33., 36., 38. un 39. att.) un NVA (31. att.) informācija.

Statistikās informācijas tabulas sagatavojot, izmantota Latvijas Bankas (1., 3., 4., 6.–25., 27., 28. un 36.–39. tabula), AS "Nasdaq Riga" (1. tabula), Valsts kases (1., 2.ab un 29. tabula), *Euribor-EBF* (1. tabula), CSP (2.ab un 30.–35. tabula) un ECB (5. un 26. tabula) informācija.

Dažos gadījumos skaitļu noapaļošanas rezultātā komponentu summa atšķiras no kopsummas.

FOB cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz eksportētājvalsts robežai.

CIF cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz importētājvalsts robežai.

Tabulās apzīmējums "-" nozīmē, ka attiecīgajā periodā nav darījumu, un apzīmējums "x" – dati nav pieejami, rādītājus nav iespējams aprēķināt vai respondentu skaits ir nepietiekams datu publiskošanai.

Nauda un banku darbība

Monetāro rādītāju aprēķinā tiek iekļauti Latvijas Bankas bilances dati un pārējo MFI bilanču pārskatu informācija, kas tiek sagatavota saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto metodoloģiju (sk. Latvijas Bankas 2014. gada 16. maija noteikumus Nr. 132 "Monetāro finanšu iestāžu "Mēneša bilances pārskata" sagatavošanas noteikumi").

Izdevumā izmantoti šādi termini.

MFI – finanšu sabiedrības, kas veido naudas emisijas sektoru. Latvijā MFI ir Latvijas Banka, kredītiestādes u.c. MFI saskaņā ar Latvijas Bankas sagatavoto "Latvijas Republikas monetāro finanšu iestāžu sarakstu". ES MFI ietver ECB, eiro zonas valstu centrālās bankas, kredītiestādes un citas MFI (naudas tirgus fondus) saskaņā ar ECB publicēto MFI sarakstu.

Ne-MFI – vienības, kuras nav MFI.

Finanšu iestādes – citi finanšu starpnieki, izņemot apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondus (CFS), finanšu palīgsabiedrības, apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi.

CFS – finanšu sabiedrības, kuras iesaistītas galvenokārt finanšu starpniecībā, uzņemoties tādas saistības, kas nav valūta, noguldījumi un noguldījumu aizstājēji no klientiem, kas nav MFI, vai apdrošināšanas tehniskās rezerves. CFS ir kreditēšanā iesaistītās sabiedrības (piemēram, finanšu līzings sabiedrības, faktūrkreditēšanas sabiedrības, eksporta vai importa finansēšanas sabiedrības), ieguldījumu fondi, ieguldījumu brokeru sabiedrības, finanšu instrumentsabiedrības (*financial vehicle corporations*), finanšu pārvaldītājsabiedrības, riska kapitāla sabiedrības (*venture capital corporations*). CFS datus tiek iekļauti arī finanšu palīgsabiedrību dati.

Finanšu palīgsabiedrības – finanšu sabiedrības, kuras iesaistītas galvenokārt finanšu palīgdarbībās, t.i., darbībās, kuras cieši saistītas ar finanšu starpniecību, bet nav finanšu starpniecība, piemēram, ieguldījumu brokeri, kas neveic finanšu starpniecības pakalpojumus savā vārdā, sabiedrības, kas nodrošina finanšu tirgu infrastruktūru, finanšu institūciju un finanšu tirgu centrālās uzraudzības iestādes, ja tās ir atsevišķas institucionālas vienības. Latvijā par finanšu palīgsabiedrību uzskatāma arī FKTK un AS "Nasdaq Riga". Finanšu palīgsabiedrību dati tiek iekļauti CFS datos.

Nefinanšu sabiedrības – saimnieciskās vienības, kuras veic preču ražošanu vai sniedz nefinansiālus pakalpojumus nolūkā gūt peļņu vai citus augļus.

Mājsaimniecības – fiziskās personas vai fizisko personu grupas, kuru pamatdarbība ir patēriņš un kuras ražo preces un pakalpojumus vienīgi pašu patēriņam, kā arī mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas institūcijas. Latvijā mājsaimniecību sektorā iekļaujami arī individuālā darba veicēji, ja viņi nav reģistrējuši savu darbību Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra komercreģistrā.

Neakciju vērtspapīru turējumi – finanšu aktīvi, kuri ir uzrādītāja instrumenti, parasti ir apgrozāmi, tos tirgo otreizējos tirgos vai par tiem tirgū var saņemt atlīdzību un kuri negarantē to turētājam nekādas īpašuma tiesības uz institucionālo vienību, kas šos finanšu aktīvus emitējusi.

Saskaņā ar ECB metodoloģiju tiek publicēta šāda informācija:

- 1) Latvijas Bankas aktīvi un pasīvi (6. tabula), paplašinot uzrādāmo finanšu instrumentu loku;
- 2) MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance, t.i., Latvijas MFI, izņemot Latvijas Banku, saskaņoto bilanču summa (7. tabula);
- 3) monetārie rādītāji un to sastāvdaļas (4. tabula) atspoguļo Latvijas devumu eiro zonas monetārajos rādītājos un atbilstošos bilances posteņos. Tie iegūti no MFI konsolidētās bilances. Tiek aprēķināts un publicēts Latvijas devums šādos monetārajos rādītājos:
  - visās valūtās MFI uz nakti veiktajos noguldījumos;
  - visās valūtās veiktajos noguldījumos ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem ieskaitot (īstermiņa krājnoguldījumos), kā arī visās valūtās veiktajos noguldījumos MFI ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot (īstermiņa termiņnoguldījumos);
  - *repo* darījumos, MFI emitētajos parāda vērtspapīros ar termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot un naudas tirgus fondu akcijās un daļās.

Tiek publicēti arī Latvijas Bankas monetārie rādītāji (3. tabula), kas ietver nacionālo devumu eiro zonas naudas bāzē un atbilstošos bilances posteņus, kā arī Latvijas MFI (izņemot Latvijas Banku) naudas pārskats (10. tabula).

Ievērojot to, ka Latvijas Banka apkopo plašāku informāciju, papildus tiek publicēta:

- 1) MFI konsolidētā bilance, kas iegūta, aprēķinot Latvijas MFI kopsavilkuma bilances pozīciju saldo (8. tabula). Sakarā ar to, ka uzskaites paņēmieni mazliet atšķiras, MFI savstarpējo posteņu summa ne vienmēr ir vienāda ar nulli, tāpēc atlikums tiek ietverts MFI savstarpējo saistību pārsniegumā;
- 2) Latvijas MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance, kas ir saskaņoto bilanču summa (9.ab tabula);
- 3) MFI (izņemot Latvijas Banku) ārzemju aktīvus un ārzemju pasīvus raksturojošā informācija (11.ab tabula), t.sk. arī atsevišķas mēneša bilances pārskata pozīcijas valstu grupu dalījumā (12. tabula);

4) Latvijas finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumu MFI (izņemot Latvijas Banku) termiņstruktūru un noguldījumu veidus, t.sk. *repo* darījumu, raksturojošā informācija (13. un 14.abc tabula), kā arī valdības un nerezidentu noguldījumus raksturojošā informācija (14.d tabula). Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu grupēti atbilstoši brīdinājuma termiņam. Ilgtermiņa noguldījumi ietver noguldījumus, kuru sākotnējais termiņš ir ilgāks par 1 gadu. MFI (izņemot Latvijas Banku) veikto noguldījumu valūtu dalījums atspoguļots 20.ab tabulā;

5) MFI (izņemot Latvijas Banku) Latvijas finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu termiņstruktūru un kredītu veidus raksturojošā informācija (15., 16.ab, 17., 18., 36. un 37. tabula), kā arī valdības un nerezidentu kredītus raksturojošā informācija (16.c tabula). MFI (izņemot Latvijas Banku) izsniegto kredītu valūtu dalījums atspoguļots 20.cd tabulā;

6) MFI (izņemot Latvijas Banku) vērtspapīru turējumus raksturojošā informācija (19.ab un 20.ef tabula);

7) MFI (izņemot Latvijas Banku) emitētos parāda vērtspapīrus raksturojošā informācija (20.g tabula).

Procentu likmes

Procentu likmju aprēķinā tiek iekļauta MFI pārskatu informācija, kas tiek sagatavota saskaņā ar Latvijas Bankas 2014. gada 16. maija noteikumiem Nr. 133 "Monetāro finanšu iestāžu procentu likmju pārskatu sagatavošanas noteikumi". Izmantojot šajos noteikumos ietvertu metodoloģiju, Latvijas Republikā reģistrētajām kredītiestādēm, ārvalstu kredītiestāžu filiālēm un atsevišķām krājaizdevu sabiedrībām jāsniedz informācija par noguldījumu un kredītu procentu likmēm, kas tiek piemērotas darījumos ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām.

Tiek apkopota Latvijas Republikā reģistrēto kredītiestāžu, ārvalstu kredītiestāžu filiāļu un krājaizdevu sabiedrību sniegtā informācija par noguldījumu un kredītu procentu likmēm, kas tiek piemērotas darījumos ar nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām (21. tabula). Procentu likmju statistika tiek apkopota par jaunajiem darījumiem un darījumu atlikumiem. Visas procentu likmju statistikā ietvertās likmes ir vidējās svērtās procentu likmes. Procentu likmju statistikas sagatavošanā kredītiestādes izmanto nolīgto gada likmi (*annualised agreed rate*; AAR) vai šauri definēto efektīvo likmi (*narrowly defined effective rate*; NDER) un efektīvo gada izmaksu procentu likmi (*annual percentage rate of charge*; APRC). AAR vai NDER likmes aprēķināt kredītiestādēm jāizvēlas, pamatojoties uz līguma nosacījumiem. NDER var aprēķināt jebkuram noguldījumam vai aizdevumam. Kredītiem mājsaimniecībām mājokļa iegādei un patēriņa kredītiem papildus AAR vai NDER uzrādīta arī APRC.

Noguldījumu uz nakti un noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu jauno darījumu un atlikumu procentu likmes sakrīt.

No jauna izsniegto kredītu procentu likmes tiek atspoguļotas saskaņā ar līgumā noteikto procentu likmes darbības sākotnējo periodu. Savukārt norēķinu konta debeta atlikuma (*overdraft*) procentu likmes tiek uzrādītas šā kredīta atlikumam.

Atspoguļojot mājsaimniecībām izsniegto patēriņa un pārējo kredītu ar termiņu līdz 1 gadam un nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu ar termiņu līdz 1 gadam procentu likmes, tiek ietvertas norēķinu konta debeta atlikuma procentu likmes.

Kredītu procentu likmes iekšzemes starpbanku tirgū (23. tabula) tiek atspoguļotas kā vidējās svērtās jauno darījumu procentu likmes, apkopojot kredītiestāžu iesniegto informāciju, kas sagatavota atbilstoši Latvijas Bankas metodoloģijai (sk. Latvijas Bankas 2013. gada 16. maija noteikumus Nr. 102 "Naudas tirgus darījumu pārskata" sagatavošanas noteikumi").

Valūtas darījumi un valūtu kursi

Ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumus raksturojošā informācija tiek apkopota, izmantojot Latvijas Bankas metodoloģiju (sk. Latvijas Bankas 2009. gada 13. maija noteikumus Nr. 36 "Ārvalstu valūtu skaidrās naudas pirkšanas un pārdošanas noteikumi" un Latvijas Bankas 2013. gada 16. maija noteikumus Nr. 101 "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas pārskatu sagatavošanas noteikumi"). Galvenie ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumi (24. tabula) ietver skaidrā un bezskaidrā naudā veiktos kredītiestāžu un ārvalstu kredītiestāžu filiāļu darījumus, kas atspoguļoti darījuma veidu, darījuma partneru un darījuma valūtu dalījumā. Savukārt ārvalstu valūtu pirkšana un pārdošana bezskaidrā naudā (25. tabula) ietver bezskaidrā naudā veiktos kredītiestāžu un ārvalstu kredītiestāžu filiāļu darījumus, kas atspoguļoti nozīmīgāko valūtu dalījumā.

ECB publicētie eiro atsauces kursi (26. tabula) atspoguļoti kā aritmētiski vidējie mēneša rādītāji. Vidējie svērtie ārvalstu valūtu skaidrās naudas darījumu maiņas kursi (27. tabula) apkopoti, izmantojot kredītiestāžu un ārvalstu kredītiestāžu filiāļu, kā arī valūtas maiņas iestāžu sniegto informāciju.